

Land van Altena

MAP Zuivelindustrie

Genderen

Op Hoop van Zegen 1906 – 1984

Geen foto

Nieuwendijk

Nieuwendijk 1906 - 1916

Althena 1916 - 1966

Dit is een β versie van MAP Zuivelfabriek Genderen en Nieuwendijk

Opmerking: Bij het maken van deze knipsel-MAP stond niet de volledige geschiedschrijving van bovengenoemde zuivelfabriek voor op. Het is één van de - ca. 20 - mappen, die zijn samengesteld uit knipsels afkomstig uit de digitale krantenarchieven welke op het www zijn te vinden. Deze mappen waren in eerste instantie voor eigen – intern – gebruik, met de bedoeling om geselecteerde informatie in de toekomst te gebruiken op de site www-zuivelhistorienederland.nl.

Gezien de onzekerheid of dit er ook van komt, heb ik besloten om deze (werk)mappen als β versie, dwz. zonder uitwerking, nu reeds te plaatsen. Verdere reden van plaatsing is dat ik van mening ben dat er, ook in deze vorm, leuke informatie in staat over de plaatselijke zuivelfabriek en dus ook over de Nederlandse zuivelhistorie.

Heruitgave www.zuivelhistorienederland.nl

1e versie 2012-01-11

Inhoud Knipsel-MAP Zuivelfabriek Genderen en Nieuwendijk

versie 2013-05-12

Jaar	Snel keuze	Genderen / Nieuwendijk / Bijlagen	Mln.	Blz.
	Algemeen			
1901	Sleewijk lezing Zuivelconsulent Lijn over melk, boter en fok - slecht bezocht!			6
1902	Roomboterfabriek <i>De Kroon</i> te Wijk gaat naar enige weken al weer ter ziele.....			9
xxxx	Genderen			
1906	Knipsel: Plannen en bouw van Coöp. - handkracht - boterfabriek			9
1907	Knipsel: Omzetten van Handkracht naar een Stoomzuivelfabriek			9
1911	Knipsel: Nw. dir F. v. Dam			9
1913	Knipsel: ook melk van <i>overzijde</i> Nederhemert			9
1914	Knipsels: Nw. dir. K. Hornstra			9
1915	Knipsels: Over vertrek en benoeming nw. Ass.			10
1918	Knipsels: Alleen taptemelk voor één varken!			10
1919	Knipsel: Overkant - Bergse Maas – Heusden. plan voor fabriek vd. Bergh - Bijlage-3			10
1920	Knipsel: Over opkoop Margarinefabriek Vd. Berg van boerenmelk in L. v. Altena			11
1922	Knipsel: Met z.fabrieken uit de Alblasserwaard Z.H.Z. opgericht			11
1925	Knipsel Melk er bij door fallissement fabriek Ammerzode <i>De Bommelerwaard</i>			11
1927	Knipsel: Nw. directeur Zwart			11
1930	Mede oprichter Burgemeester D.F. Brune 25 Jr. in ambt			12
1931	<i>Hoop van Zegen Genderen 25 Jr. in zwaar weer!</i>			13
1936	Knipsels: Kort verslag Alg. Ledenvergadering	2,9		15
1937	Knipsel: Gegevens over 1936 melkgeld 4,48 ct / L			16
1938	Knipsel: Kort verslag Alg. Ledenvergadering /			16
1940	Knipsels: Directeur D. Oegema omgekomen door WO-II / A.A. v. Dam nw. dir. (ZS.)			16
1945	Knipsel; Dir. A.A. v. Dam volgt zijn vader op in Bleskensgraaf / ???			17
1949	Knipsel: Nw. 1e boekhouder A. vd. Stelt.....kwam uit <i>Nieuwendijk</i>			17
1950	Knipsel: Bericht over nw. dir eind 1950 G. Weening (stond ook al in ZJB. '47!)			18
1960	Verhaal over samengaan fok- en controlever. tot nw. ver. <i>Land van Heusden en Altena</i>			19
1961	Over plannen voor samengaan van CZ. Arkel, Nieuwendijk en Genderen.			20
1962	Samengaan <i>Genderen</i> en <i>Nieuwendijk</i> – al sinds 1957 onder één leiding (Weening)	21		22
1963	Nw. naam <i>Melkverwerkingsbedrijf Land v Heusden en Altena</i> - Gegevens over 1962	19,6		23
1964	Gegevens over 1963 – maakte boter, kaas, dieetkaas en melkpoeder			24
1991	Knipsel: Bezetting kantoor door personeel ivm sluitingsplannen Campina-MelkUnie			25

xxxx	Nieuwendijk		
1906	Stoomzuivelfabriek <i>Nieuwendijk</i> Dekker en Co. Korte Beschrijving / Dir. den Vries.		26
1916	Aangekocht S.Z.-Zuivelfabr. met maalderij door Coöp. <i>Altena</i> Dir. Johs. Langerap.		28
1917	Gegevens: 239 leden / 1192 koeien / 3.013.022 KG / 72 ton boter en 28 ton kaas	3,13	28
1918	Coöperatie probeert melk te verkrijgen van vd. Bergh leveranciers – 2 vergaderingen		29
1919	Knipsel: Advertentie voor boter en kaas		31
1921	Knipsel met gegevens 1920: 3,550 Mln. Kg. melk, 3,2 % vet en 13,65 Ct/ L		31
1922	Onrust in het gebied bij leveranciers vd Bergh		31
1925	Knipsels: Vd. Berg staakt melkophaling / faillissement fabriek Ammerzoden		33
1926	Melkhonger particuliere – Galak gaat door / 318 leden in 1925	6,3	34
1927	Knipsels: Gegevens 1926 317 leden, vetg. 3,174%, melkprijs 8,54 ct. /L		36
1928	Knipsels: Meer melk en nieuwe – mechanische - kaasmakerij is schitterend	6,3	36
1929	Verhaal over grote nut Fok-en controlevereniging / plan in Nieuwendijk	5,9	37
1930	Gegevens 1929 in courant uit jaarverslag / vertrek dir. Langerap – nw. dir. Wijbega	5,8	41
1931	Knipsels: Gegevens 1930 / nw. product <i>melk-yoghurt</i> , goed voor maaglijders!	5,2	46
1932	Knipsels: Gegevens 1931 / Verslag van vergadering, voorz. J. Snoek	5,2	48
1933	Verslag van verg. met gegevens 1932 / goede resultaten in 1932	-	50
1934	Uitvoerig verslag van verg. met gegevens over landbouwtoestand in 1933		52
1935	Knipsel: Met slecht bericht; melkprijs bij 3,07% vet is 3,23 ct / L		53
1936	Knipsels: 20 jarig bestaan <i>Altena</i>		53
1938	Knipsels: Alg. verg. v. Wijnen – Gouda - houd lezing over nut Controlevereniging	5,2	53
1939	Verslag verg. In 1938 traden 60 nw. leden toe	5,6	54
1940	Knipsel: Kaasmaker Abr. van Andel gaat naar Amilko Gorinschem / gegevens 1939		55
1945	Knipsel: Nw dir vd. Meer		55
1946	In 1945 nw dir. v.d. Meer / Jubileum van bedrijfscontroleur J. Lankhaar		55
1947	Filmvertoning voor leden <i>Het belang der boeren</i> / Over drie doden 12 dec 1944		57
1948	Lang verhaal over ingezonden stuk / redactie over omgaan met ongezonden stukken	>8,0	61
1949	Knipsels: Kleine verbouwing pekellokaal, nw boekhouder A. vd. Stelt		64
1951	Verslag 35e vergadering, voorz. G. de Jong, vd. Meer dir.		65
1953	Knipsels: Zuivelfabriek werk door februaristorm niet ivm. stroomuitval		67
1954	Verslag Alg. verg. geen gegevens.....		70
1955	Ook hier personeelstekort in kaasmakerij, dir, voor rechter		71
1956	Praatavond / Andere manier van betaling, naast vetgehalte ook <i>grondprijs</i>		72
1957	<i>Altena</i> in moeilijkheden geknoei in de boeken / Directeur en boekhouder vertrekken		73
1958	Knipsel: Verkoop grasdrogerij / Sinds problemen in 1957 onder directie van Genderen	9,8	76
1960	/ Gegevens over 1959: 10,328 Mln. / 27,98 ct./KG		77
1961	Fusieplannen met Arkel. En Genderen.....gaan niet door.		78
1962	Vier jubilarissen 45 Jr. in dienst / bestuurslid / ook 40 jr melkrijder / Nw top-coöp.	11,9	79
1963	Met Genderen <i>Melkverwerkingsbedr. Land van Heusden en Altena</i> / Gegevens 1962		81

1964	Gegevens over 1963: totaal bijde fabrieken 19,8 Mln.		83
1966	<i>Verhoeve 40 Jr. in dienst</i>		85
1967	Advertentie van openbare verkoop fabrieksgebouw.....		
▲			
xx	Bijlagen		
Bijlage-1	Algemeen verhaal uit 1947 Over Landbouw in Land van Heugden en Altena		87
Bijlage-2	Algemeen verhaal uit 1949 Over Landbouw in Land van Heugden en Altena		89
Bijlage-3	Melk verkoop naar o.a. vd. Bergh te Rotterdam / ook Bond van Melkveehouders		91
			113

1901 Algemeen

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 1901-03-10;

Lezing Zuivelconsulent Noord-Brabant Lijn

SLEEWIJKJ. J.1. Woensdagavond is door den heer Lijn, zuivelconsulent¹ voor Noord-Brabant, alhier in de openbare school eene lezing gehouden. Door het gure weer en eene plaats hebbende verkooping, was de vergadering slecht bezocht. Slechts een 40-tal personen waren aanwezig, waaronder maar drie dames. Na een kort inleidend woord van den burgemeester onzer gemeente, baron Mulert, waarin Z.Edelachtbare het betreurde, dat er zoo weinig belangstelling was voor eene voordracht, waaruit menigeen onzer landbouwers veel voordeel kon trekken, nam de heer Lijn een aanvang met zijne rede, die, hoewel eenvoudig, van 't begin tot 't eind toch boeiend was.

Achtereenvolgens sprak hij over:

- I. De behandeling van de melk op de boerderij.
- II. De boterbereiding aldaar.
- III. De fokkerij van goed melkvee.

I. Daar de veehouderij een hoofdmiddel van bestaan is voor den Nederlandschen landbouwer, is het zeer wenechelijk dat hij bekend zij met de wijzen, waarop hij van zijn vee het meeste voordeel kan trekken.

Allereerst werd de aandacht gevestigd op de plaats der melkwinning, n.l. den stal, waarvoor men natuurlijk eischen mag stellen. Een goede stal moet n.l. uitmunten in;

a) zindelijkheid. In een stal toch zijn onnoemelijk veel vijanden van den boer aanwezig: we bedoelen de bacteriën. Die bacteriën vinden hun element in vuil, vocht en warmte, welke zaken men meestal in den stal vereenigd vindt, vandaar dan ook, dat genoemde diertjes zich daar voortplanten op eene vreeselijke manier.

Die bacteriën zijn schadelijk, want zij veroorzaken onder de dieren besmettelijke ziekten, zooals miltvuur, tuberculose, mond- en klauwzeer, e. a. Hoe kan men nu hun groei en voortplanting tegengaan? Eerstens door zoo weinig mogelijk vuil in den stal te laten en ten tweede, en dit is de tweede eisch die men aan een goeden stal mag stellen, door te zorgen voor;

b) verversching van lucht en voldoende toevoer van licht. In een stal heerscht altijd eene vuile lucht. Bovendien is het er dikwijls te warm, wat natuurlijk de hoeveelheid bacteriën doet vermeerderen. Echter moet men ook zorgen, dat de temperatuur niet te laag is en wel om de volgende reden.

Door de voeding ontstaat in het dierlijk lichaam eene verbranding, die in vele opzichten gelijk is op de verbranding van kolen in de kachel. Die verbranding der voedingsstoffen geven aan het lichaam eene zekere temperatuur. En gelijk men een kachel te harder moet stoken, naarmate de omgeving kouder is, zoo moet de koe ook beter gevoed worden, als hare omgeving sterk afgekoeld is, anders zou hare lichaamstemperatuur verminderen, wat schadelijk is voor hare gezondheid. Bovendien is natuurlijk meerdere voeding niet in 't voordeel van den veehouder. De temperatuur moet verieëren tusschen 12 en 17°C. Gebrek aan warmte en versche lucht is ook nadeelig voor de goede werking van 't zenuwstelsel, hetwelk in nauw verband staat met de melkafscheiding.

¹ Is naar ik weet nooit een zuivelconsulent met de naam Lijn geweest! (ZHN.)

In de tweede plaats sprak de spreker over het melken, schijnbaar eene gemakkelijke werking, maar toch zeer moeilijk door de vele zaken, waarop men moet letten. Ook hierbij is zindelijkheid in hooge mate noodig. Men moet zorgen voor reine emmers. Deze neme men liefst van metaal, daar in houten emmers licht een scheurtje aanwezig is, waarin het vuil zich ophoopt en soms een broeinest van bacteriën kan worden. Men moet de melk voor vuil trachten te bewaren, want zoo gemakkelijk wordt zij door 't een of ander onrein.

Herhaalde onderzoekingen hebben aan 't licht gebracht, dat de Berlijnsche bevolking met de melk tegelijk 300 pond koemest per jaar verbruikt en iedereen begrijpt best, dat dit zeer schadelijk is voor de gezondheid der verbruikers. Voor 't melken moet men zich de handen wasschen en den uier der koe met een drogen, ruwen doek afvegen, om zoo het vuil van de spenen te verwijderen. Den uier wasschen is niet aan te raden, daar het vee licht kou vat.

Maar vooral moet men niet vergeten, de eerste melk verloren te laten gaan. Bij 't liggen der koe hebben de bacteriën gelegenheid zich in de spenen in te werken en met de eerste stralen komen zij mede en maken de geheele melk onzuiver. Men moet er ook vooral op letten de koe goed uit te melken. Gebeurt dit niet, dan ontstaan er vele nadeelen, zooals

- 1) De boteropbrengst is niet voldoende, daar de laatste melk van 't meeste vetgehalte is (7 % tegen de eerste 3%.) Het spreekwoord zegt niet te vergeefs: „de laatste drop is de boterknop.
- 2) Het melkvee wordt door slecht uitmelken bedorven: de melkafscheiding wordt hoe langer hoe minder, daar de zich nog in den uier bevindende melk de nieuwe melk de plaats beneemt. Een slechte melker bederft eene goede koe, terwijl eene goede koe door de behandeling van een goeden melker nog beter wordt.
- 3) Er ontstaan melkgebreken. Bacteriën, die na 't melken in de spenen en den uier dringen, bederven de achtergebleven melk.
- 4) Uiergebreken, zooals zeere openen, enz zijn er de gevolgen van. Overkruis-melken is het beste en voordeeligste, want de melk is er vetter door.

Na het melken moet de melk direct verwijderd worden, want met de volle staldampen vallen ook vele bacteriën in de emmers. Onmiddellijk moet de melk geteemst worden, om haar zoo van 't vuil te ontdoen en, wordt ze niet dadelijk bereid, dan moet men ze sterk af koelen, daar koude den groei en de voortplanting der bacteriën, ondanks de beste zorgen nog in de melk aanwezig, belemmert. Er moet regelmaat heerschen in 't melken, d.w.z. er moet op gezette tijden gemolken worden. Laat men de koe te lang wachten, dan wordt ze knorrig en haar zenuwstelsel wordt zoodanig in ongunstigen zin geprikkeld, dat de melkproductie vermindert. Zachte behandeling is van groot gewicht. Wordt eene koe geslagen of geschopt, men kan het aan de melkopbrengst en aan hare qualiteit gewaar geworden. Eindelijk schetste spreker de voordeelen van de melkwedstrijden, welke in sommige provinciën gehouden worden, o.a. in Limburg, en waarbij vaste prijzen uitgelooft worden voor de personen, die het best de kunst van het melken verstaan.

Na een kwartiertje pauze vervolgde de spreker zijne rede.

II. De boterbereiding op de boerderij. Deze heeft in vele gemeenten nog volgens een oud, bijna historisch stelsel plaats. Aan dit systeem kleven vele gebreken. Hoe kan men daarin na verbetering brengen?

In de eerste plaats door de centrifuge. Dit is een werktuig, eene machine, die de room van de andere z.g. ondermelk scheidt. Volgt men 't oude stelsel, dan kan men al het vet niet van de melk afzonderen, zoodat men minder boter trekt. De centrifuge geeft eene vermeerdering van 10 %

zoodat men van eene goede koe in plaats van 200 220 pond boter per jaar kan bereiden. Behalve dit voordeel is er nog een ander aan verbonden. De ondermelk is goed voor de veefokkerij, mits men ze vermengt met andere vethoudende stoffen, zooals lijnzaad, lijnmeel of havermeel.

Ten tweede kan men den ongunstigen toestand der boterbereiding verbeteren door veel zorg te dragen bij het karnen en wel ter deeg te letten op de temperatuur. Karnt men 's zomers bij te hooge temperatuur, weeke en minder boter is 't gevolg. Men moet er voor zorgen, dat de temperatuur der te karnen melk 11 á 12 e 0. is. e Winters heeft men 18 à 20° C warmte nodig om de room dik te doen worden. Het karnen heeft dan plaats bij temperatuur van 15 à 16° C. Door hierop te letten, kan men zich dikwijls veel geldelijk verlies besparen.

III. De fokkerij van melkvee. Alleen een goede koe geeft goede melk en daar de melkafscheiding erfelijk is, moet de boer het fokken van uitstekend vee trachten te bevorderen. Dit kan hij doen door het slechte vee te verwijderen en 't goede te behouden. Hoe weet men nu of men met eene goede melkkoe te doen heeft? Dit kan men op twee manieren nagaan: a) door te letten op de z.g. melkteekens en b) door de melkopbrengst te onderzoeken.

De melkteekene zijn: een breed achterstel. De heupen moeten ver uit elkaar staan, het kruis moet vlak en wijd zijn, zoodat er voldoende plaats is voor een grooten uier. De uier moet in alle afmetingen groot zijn en bekleed met eene vettige, dunne huid. Men late zich echter niet verleiden, door de vet- en vleeschuiers, die ook groot zijn, maar niet veel plaats voor melk bezitten. Een goede uier moet na 't melken in plooiën hangen. De melkaders moeten sterk vertakt en gekronkeld zijn. Bij het meten der melk moet men niet alleen letten op eene groote hoeveelheid, maar noodzakelijk is, dat men ook het vetgehalte onderzoeke, daar de koe, die de meeste en vetste melk geeft, de beste is.

De spreker eindigde met den wensch, dat men weldra ook hier zou kunnen zeggen op 't gebied van zuivelbereiding: het oude is voorbijgegaan, zie het is alles nieuw geworden.

De vergadering werd door het hoofd der gemeente gesloten met een toepasselijk woord, waarbij zijn edelachtb. den heer Lijn namens de vergadering zijn hartelijken dank toebracht voor zijne interessante rede, daarbij den wensch uitsprekende, dat de heer Lijn weldra zou mogen hooren, dat zijne rede ook onder de landbouwende bevolking van Sleeuwijk nut heeft gesticht.

1901 – 1902 WIJK

WIJK 5 km N-O. van Genderen Boterfabriek *De Kroon*, had een kort leven Dec. 1901 tot febr. 1902.....*Verder niets over gevonden!*

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 20/02/1902; p. 2/4

Wijk, 18 Febr. De roomboterfabriek „De Kroon”, die in December van het vorige jaar alhier is opgericht, is thans reeds opgeheven, zoodat de veehouders hunne melk weer moeten brengen bij personen, die door eene fabriek te Os en te Rotterdam zijn aangesteld.

1906 Genderen

Advertentieblad, 17/08/1906; p. 3/6

— Tot Directeur der zuivelfabriek »Op Hoop van Zegen«, te Genderen, is benoemd de heer B. J. Hartman, ass.-directeur der Coöperatieve Stoomzuivelfabriek te Gerkesklooster. In de Vergadering, waarin deze benoeming plaats had, werd besloten de levering der benoodigde machineriën op te dragen aan den heer Verhoeven te Drunen, Agent voor de firma Boeke & Huydekoper te Groningen.

1907 Genderen

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 13/01/1907; p. 2/4

— In het naburige Genderen worden ernstige pogingen aangewend om een stoomboterfabriek annexe kaasbereiding op te richten, ter vervanging van de bestaande handkrachtfabriek.

Leeuwarder Courant 1910-01-15

Tot eersten kaasmaker aan de nieuw opgerichte zuivelfabriek te Genderen is benoemd E. Brouwer te Oldeboorn.

1911 Genderen

Advertentieblad, 14/04/1911; p. 3/8

— Tot directeur der stoomboterfabriek te Genderen is benoemd de heer F. Dam, assistent aan de zuivelfabriek alhier.

De Gorcumer, 13/05/1939; p. 7/16

Zilveren jubileum.

Bleskensgraaf. Dinsdag 16 Mei hoopt de heer F. van Dam zijn zilveren jubileum als directeur der N.V. Zuivelfabriek „De Graafstroom” te herdenken.

..... In 1911 werd hij oenoemd tot directeur van een kleine zoop. zuivelfabriek te Genderen en in Mei 1914 aanvaardde hij het directeurschap der zuivelfabriek „De Graafstroom”, alhier.

Zie volledige tekts in MAP Bleskensgraaf.....

1913 Genderen

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 13/04/1913; p. 1/4

Nederhemert. Een paar veehouders op 't Eiland zijn thans gecontracteerd om de melk aan de roomboterfabriek te Genderen af te leveren.

Al weer een sprekend bewijs welk een dringende behoefte alhier aan zulk een inrichting bestaat.

Nederhemert overzijde rivier in de Bommelerwaard

1914 Genderen

Advertentieblad, 24/04/1914; p. 3/8

Molenaarsgraaf.

— De heer R. Heidema komt als no. 1 voor als directeur der zuivelfabriek te Genderen (N.-B.)

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 10/05/1914; p. 1/4

Genderen. Albier is benoemd tot directeur der zuivelfabriek „Op Hoop van Zegen” de heer K. Hornstra te Fijnaart.

1915 Genderen

Advertentieblad, 19/02/1915; p. 2/6

Een nette Burgerwoning

te huur gevraagd, liefst omtrek »Tinekeshoeve«. Br. aan D. BOERSMA, Ass.-dir. Zuivelfabriek »Genderen» te Eethen.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 30/05/1915; p. 2/4

Genderen. Door het heengaan van den heer Boersma, ass. directeur onzer Zuivelfabriek, die eene benoeming kreeg, als chef eener modelboerderij te Gorinchem, werd de heer A. van Wijk Wzn., volontair dezer inrichting, benoemd tot ass. directeur.

Verder werd de heer P. de Waal, reeds werkzaam aan de fabriek, tot machinist-centrifugist bevorderd.

1918 Genderen

De Drie Provinciën, 22/03/1918; p. 2/4

Genderen. In de ledenvergadering van de fok-en contrôlever. „Bovendijk en Achterland”, dezer dagen in het Rechthuis bij den heer Van der Beek alhier gehouden, werd o.s. het volgende besluit genomen: tot 1 Mei 1918 zal voor melkveehouders de gelegenheid zijn opengesteld, zich als lid aan te sluiten aan genoemde vereeniging.

Het minimum aantal melkkoeien om te kunnen aansluiten bedraagt vijf.

Slechts weinige leden kunnen nog worden toegelaten, aangezien het getal bijna vol is.

De Drie Provinciën, 03/05/1918; p. 2/4

Genderen. Tot assistent aan de zuivelfabriek alhier, is benoemd de heer C. Redert van Andel. De heer A. van Wijk die tot heden deze functie waarnam, is als zoodanig benoemd te Dordrecht.

De Drie Provinciën, 16/08/1918; p. 2/4

Genderen.

Mochten we onlangs mededeelen het besluit van het bestuur der Coöp. Zuivelfabriek, voortaan geen tapmelk, wei, enz., enz. meer te leveren aan niet-leden, thans kunnen we melden, dat genoemd besluit zoodanig gewijzigd is, dat alle inwoners, welke één varken mesten, voor dat dier 5 L. ondermelk of wei per dag kunnen verkrijgen aan de fabriek.

Allen, die dus meer meer dan één varken houden, komen hiervoor niet in aanmerking.

De Drie Provinciën, 02/08/1918; p. 2/4

Genderen. Het bestuur der Coöp. Zuivelfabriek alhier heeft besloten na 12 Aug. a.s. geen tapmelk, karnemelk of wei meer te leveren aan niet-leden.

1919 Genderen

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 04/10/1919; p. 1/4

Heusden. Naar men uit goede bron verneemt, is de „Heusdensche Conservenfabriek” aangekocht door de fa. v. d. Bergh te Rotterdam, die er een melk- en boterfabriek van hoopt te maken.

1920 Genderen

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 16/10/1920; p. 2/6

Wijk. De prijs der zoete melk is door de firma v. d. Bergh uit Rotterdam gedurende den winter vastgesteld op 18 cent per Liter. Aan de boerderij wordt de melk voor 20 cent per Liter verkocht.

1922 Genderen

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 04/01/1922; p. 1/4

De coöperatieve zuivelfabrieken te Arkel, Bleskensgraaf, Genderen, Giessennieuwkerk en Nieuwendijk, gem. Almkerk, hebben zich van den Brabantschen Zuivelbond afgescheiden en den Zuid-Hollandschen Zuivelbond opgericht.

1925 Genderen

Zie ook Bijlage-3

Bond van Melkveehouders en levering aan vd. Berg en ander N.V.'s

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 17/01/1925; p. 1/4

LAND VAN ALTENA. De laatste dagen hebben heel wat beweging gebracht onder de melkveehouders. Het betrof hier de georganiseerde boeren in Andel, Giessen en Rijswijk, wier melk was verkocht aan de melkfabriek „De Bommelerwaard” te Ammerzoden en welke, na reeds vier weken te hebben geleverd, tevergeefs om hun afrekening aanklopten.

Thans is de fabriek gesloten, wordt de melk voorloopig verwerkt aan de coöp. melkfabriek te Genderen en wacht men op de dingen die komen zullen.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 20/11/1925; p. 3/10

Zullohem.

— In zijn Vrijdag j.l. gehouden ledenvergadering van den bond van melkveehouders werd besloten de melk te leveren aan de zuivelfabriek te Genderen.

1927 Genderen

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 02/09/1927

GENDEREN.

— Tot directeur van de Coöperatieve Stoomzuivelfabriek „Op Hoop van Zegen” alhier is benoemd de heer Zwart, uit Alkmaar, adviseur van den Nederlandschen Zuivelbond.

1930 Genderen

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1930-07-04;

EETHEN

(Burgemeester D.F. Brune 25 Jr. in ambt, gaf *krachtigen stoot* aan oprichting zuivelfabriek)

- Zaterdag 28 Juni j.l. herdacht de heer D. F. Brune den dag, dat hij vóór 25 jaar het burgemeestersambt der gemeenten Eethen, Genderen en Heesbeen aanvaardde. Hoewel de jubilaris uitdrukkelijk verzocht had alle feestelijkheden te vermijden, ging die dag, toch niet onopgemerkt voorbij.

De heer Brune werd 15 Januari 1871 te Zierikzee geboren. In het begin van 1905 werd hij tot secretaris der genoemde gemeente benoemd

Op 1 Aug. 1908 werd de naam dier gemeente gewijzigd in Genderen en het dorpje Doeveren hierbij gevoegd. In 1914 volgde zijn benoeming tot burgemeester der twee aangrenzende gemeenten Meeuwen en Drongelen. 1 Mei 1923 werden Genderen, Meeuwen en Drongelen vereenigd tot de gemeente Eethen. De heer Brune werd weer burgemeester dezer nieuwe gemeente, welk ambt tot dusver door hem wordt bekleed.

Reeds spoedig na zijn in functie treding voerde hij een actie voor de oprichting van de telefoonkantoren te Eethen en Genderen, welke met succes werd bekroond. Ook wist hij te verkrijgen, dat de gemeenteraad gelden beschikbaar stelde voor de aanschaffing van brandspuiten voor alle tot zijn gemeente behorende dorpen. Hij gaf mede een krachtigen stoot tot de oprichting der Coöp. Zuivelfabriek „Op Hoop van Zegen” te Genderen, die van verstrekkende beteekenis werd voor de welvaart in zijn gemeente en omgeving.

Een krachtige actie voerde hij voor den aanleg van een spoorlijn door het Land van Heusden en Altena. De reeds ver gevorderde plannen werden door het uitbreken van den wereldoorlog verijdeld. De distributieregeling in zijn gemeente kan tot een voorbeeld worden gesteld. Veel moeite getroostte hij zich voor de totstandkoming van de electrificatie van het Land van Heusden en Altena, die in 1921 haar beslag kreeg.

Van de vereeniging van de gemeenten Genderen, Meeuwen en Drongelen was hij een krachtig voorstander. Voor de verbetering der onderwijstoestanden deed hij veel. De jubilaris is secretaris van de commissie voor drinkwatervoorziening in het Land van Heusden en Altena. Jarenlang was hij medewerker van de periodiek op administratief en juridisch gebied: „*Het Repertorium der Nederlandsche jurisprudentie en Rechtslitteratuur*”.

1931 Genderen

Nieuwsblad van van Heusden, 1931-02-20

Ingezonden.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

Geachte Redactie.

Herhaalde malen komt het voor, dat men in dag- en weekbladen, een overzicht krijgt, ten beste gegeven door mannen van wetenschap. Rekensommetjes, die tot voorlichting strekken, om den landbouwer in dezen moeilijken tijd zijn bedrijf op de voordeeligste wijze gaande te houden. Merkwaardig bleek het dezer dagen bij ons, door eind januari, begin februari, twee vaarzen te laten kalven, met bestemming voor de melkerij, de eene die zich wel als melktype liet aanzien, ook door den handel 't meest werd begeerd, bleek bij onderzoek melk te geven met een vetgehalte van 2,65 pCt; de andere die een halve liter melk meer gaf, met een vetgehalte van 3,75 pCt.

De melk die aan de zuivelfabriek te Genderen wordt geleverd, en naar vetgehalte wordt uitbetaald, zal van laatstgenoemde vaars een aanmerkelijke prijsverschil uitmaken. Laten we aannemen dat de cijfers elkander eenigszins gaan benaderen, blijft het een aanwijzing, om melkonderzoek op vetgehalte niet te versmaden.

Jammer dat ze hier in de streek, niet meer één van zin, één van gevoelen zijn, dan konden zulke rekensommetjes meer in vervulling treden. De zoeven genoemde zuivelfabriek, die de laatste jaren door verbouwing en uitbreiding belangrijke verbeteringen heeft ondergaan, als die alle melk uit de naaste omgeving werd aangeboden ter verwerking, zou den beheerder ongetwijfeld een iets hogere prijs kunnen uitbetalen, ook zou de fok- en contrólevereniging, in een nauwer verband met haar kunnen samen gaan.

Mogen we voor vast aannemen, dat jaarlijks plm. duizend bezoekers den fokveedag te Hoornaar bezoeken, dan is het hier in Genderen met zoo'n fokveedag met de belangstelling allertrurigst gesteld. Vindt het zijn oorzaak, dat in het vereenigingsleven huisvredebreuk zit, die zich wreekt aan de algemeene belangen en welvaar, der bevolking in dit belangen hoekje? Zouden we mogen hopen op de welwillendheid van dhr. Br..... en zijne leerlingen, wanneer in Genderen wederom een fokveedag in uitzicht wordt gesteld, dien dag met een bezoek te willen vereeren. Moge een nieuw leven in het vereenigingsleven optreden, ten bate van het algemeen belang, zoodat we niet meer met beschaming op onze naburen behoeven neder te zien.

Een abonné.

Hoop van Zegen Genderen 25 Jr. in zwaar weer!

Het was dezer dagen 25 jaren geleden dat de Coöp. Zuivelfabriek te Genderen werd opgericht. Deze herdenking heeft echter onder minder prettige omstandigheden plaats gehad. Reeds sedert eenigen tijd bestond er namelijk bij de leden ontevredenheid over verschillende zaken de fabriek en de exploitatie daarvan betreffende. Dit heeft tot gevolg gehad dat een aantal leden een adres hebben gezonden aan den raad van commissarissen met verzoek omtrent de daarin genoemde punten. o.a. de verbouw der fabriek, alsmede zaken betreffende de exploitatie, wel opheldering te verschaffen.

De commissarissen hebben zich, betreffende deze aangelegenheid tot den Algemeenen Zuivelbond te Den Haag gewend, welke in overweging gaf een commissie van 3 leden met een onderzoek te belasten. Deze commissie werd samengesteld uit den heer Geluk, secretaris van den Algemeenen Zuivelbond, van Dam, directeur der zuivelfabriek te Bleskensgraaf en den heer Meijer, oud-inspecteur van de directe belastingen te Sprang.

Deze commissie heeft na gehouden onderzoek geadviseerd.

Gebleken was o.m. dat door beheerder, bestuur en commissarissen de statuten en reglementen niet waren nageleefd. De commissie achtte het wenschelijk, dat het tusschen de vereeniging en den beheerder tot een scheiding kwant.

De beheerder heeft daarop ontslag genomen, terwijl het bestuur en commissarissen hun mandaat ter beschikking stelden.

In de laatstgehouden ledenvergadering heeft daarop een nieuwe verkiezing plaats plaats gehad en werd het bestuur als volgt samengesteld:

E. van Beek, voorzitter; H. v. d. Heuvel te Genderen, vice-voorzitter; M. van Wijk te Genderen, secretaris (vroeger commissaris); D. v. Gammeren (voorheen commissaris), G. van Wijk te Aalburg (v.h. eveneens bestuurslid); B. de Graaf te Babiloniënbroek (voorh. bestuurslid); J. J. Brouwers te Heesbeen; Jac. de Raad te Drongelen; M. Speur te Eethen.

De volgende commissarissen werden benoemd:

G. A. Branderhorst te Genderen; A. v. d. Kolk te Genderen (v.h. commissaris); D. van Wijlen te Genderen; C. H. v. d. Heuvel te Genderen; Joh. Splinters te Genderen; L. Buys te Bern; L. C. Heijmans te Dussen (v.h. commissaris); G. N. van Beek te Babiloniënbroek (voorh. commissaris); M. van Mersbergen te Drongelen. C. N. de Haan te Drongelen, welke was benoemd bedankte.

Tot tijdelijk beheerder is benoemd de heer Oegema te Witmarsum.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 22/08/1931; p. 2/4

LAND VAN ALTENA. Voor de betrekking van directeur der coöperatieve Zuivelfabriek te Genderen hebben zich niet minder dan 64 sollicitanten aangemeld. Wel een begeerenswaardige betrekking.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 11/09/1931; p.

NIEUWENDIJK.

— De heer Oegema, assistent aan de Coöp. Zuivelfabriek alhier, is benoemd tot directeur van de Coöp. Zuivelfabriek „Op hoop van zegen” te Genderen.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 25/09/1931; p.

GENDEREN.

— Tot directeur van de Coöp. Zuivelfabriek „Op Hoop van Zegen” alhier is gekozen de heer Oegema, thans werkzaam als tijdelijk directeur aan deze fabriek.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 02/10/1931; p.

POEDEROIJEN.

— Na enkele malen vergaderd te hebben is door de Vereen. van Melkveehouders besloten, weer voor den tijd van één jaar de melk te leveren aan de Coöp. Zuivelfabriek „Op Hoop van Zegen” te Genderen.

1936 Genderen

De 5 Rivieren, 15/01/1936; p. 4/8

EETHEN

— Burgemeester D. F. Brune heeft gistermiddag afscheid genomen van zijn gemeente. Hij werd 15 Januari 1871 te Zierikzee geboren.

Onder het veje dat burgemeester Brune tot stand heeft weten te brengen behoort o.m. de oprichting van de Zuivelfabriek Op Hoop van Zegen te Genderen die van verstrekkende beteekenis voor de gemeente Eethen en omliggende plaatsen is.

De 5 Rivieren, 06/04/1936; p. 4/8

GENDEREN

— De Zuivelfabriek „Op Hoop van Zegen” alhier hield onder leiding van E. v. d. Beek in café de Zwaal alhier haar algemeene ledenvergadering. Aan de orde kwamen de rekening en de balans der melkfabriek, waaruit bleek, dat deze zich in toenemende bloei mag verheugen ondanks de slechte tijdsomstandigheden en woorden van dank werden gericht aan het adres van den bekwamen directeur, den heer Oegema.

Met algemeene stemmen werd besloten tot uitbetaling van het ledenkapitaal, zulks in verband met den gunstigen financieelen toestand.

Door den secretaris, den heer M. van Wijk werd een uitgebreid jaarverslag voorgelezen, terwijl in de plaats van oud-burgemeester D. F. Brune, tot eere voorzitter werd gekozen met algemeene stemmen de heer D. A. van der Schans, burgemeester dezer gemeente.

1937 Genderen

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 09/04/1937

GENDEREN.

— Aan de zuivelfabriek „Op Hoop van Zegen” alhier, is in 1936 aan melkgelden uitbetaald f 166.427.03, dit bedraagt f 4.4826 per 100 L. of per percent vet 1.4150 per 100 L. Bovendien werd 15 cent per 100 L. door de leden geleverd, als ledenkapitaal geboekt. Vanaf Aug. 1936 werd de wei gratis aan de leden afgeleverd. In 1936 werd afgeschreven f 8859 en f 1800 toegevoegd aan de reserve.

1938 Genderen

De 5 Rivieren, 22/12/1938; p. 6/10

GENDEREN

— De Coop. Zuivelfabriek „Op Hoop van Zegen” hield een algemeene ledenvergadering. De voorzitter releveerde, dat het jaar 1938 voor de melkveehouderij weinig gunstige resultaten heeft opgeleverd. In het voorjaar veel koude, in het najaar ernstig mond- en klattwzeer, waardoor de melkproductie tot een minimum terugliep. Ook stierven vele dieren aan deze gevreesde ziekte. De veeprijzen lagen lager dan in 1937. De aftredende bestuursleden werden allen herkozen, evenals de aftredende commissarissen. Nadat de burgemeester enkele waardeerende woorden tot het bestuur had gericht en de nog niet aangesloten melkleveranciers had opgewekt bij deze fabriek aan te sluiten, werd de vergadering gesloten.

1940 Genderen

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 06/09/1940; p.

GENDEREN.

— Op 32-jarigen leeftijd is, tengevolge van in den oorlog bekomen verwondingen overleden de heer D. Oegema, directeur van de zuivelfabriek alhier.

De Gorcumer, 04/10/1940; p. 10/12

Bleskensgraaf. De heer A. A. van Dam, assistent-directeur van de Zuivelfabriek „De Graafstroom”, is benoemd tot directeur der zuivelfabriek te Genderen.

A. A. v. Dam is de zoon van F. v. Dam directeur N.V. Bleskensgraaf – heeft zuivelschool; 1935

1945 Genderen

De Partisaan, 27/10/1945; p. 3/8

— De heer A. H. van Dam, directeur der Coöp. Zuivelfabriek „Op Hoop van Zegen” is benoemd tot dir. van de Zuivelfabriek te Bleskensgraaf.

1949 Genderen

De Bommelerwaard, 1949-02-18;

HEDEL. Dinsdagavond 15 Februari j.l. was door de Coöp. Zuivelfabriek te Genderen een openbare vergadering belegd in café „Somers”. Gesproken zou worden over coöp. melkverwerking. De belangstelling voor deze vergadering was zeer bevredigend. Ook de bedrijfsleiders van de fabriek te Heusden waren tegenwoordig.

Om ongeveer 8 uur opende de voorzitter van de fabriek te Genderen de vergadering en verzocht daarbij aan een ieder die géén boer was de vergadering te verlaten. De heer Timmer uit Heusden vroeg toen aan de heer v.d. Beek of hij de vraag in de vergadering wilde stellen of deze prijs stelden op de aanwezigheid van de heren uit Heusden. Hierop antwoordde de heer v.d. Beek dat hij duidelijk gesproken had. Enkele aanwezigen verhieven zich toen van hun stoelen en zeiden „als de heren uit Heusden hier niet aanwezig mogen zijn dan wij ook niet”. Hierop verlieten alle aanwezigen de vergadering bij Somers uitgezonderd de heren uit Genderen.

Vanaf café Somers gingen alle aanwezigen naar café Jansens, waar de heer Timmer een uiteenzetting gaf over de melkprijzen der laatste jaren van Heusden en diverse omliggende fabrieken. Een aantal vragen uit de vergadering over ondermelkwaarde, t.b.c.-bestrijding enz. werden beantwoord.

De heer v. Stipriaan gaf daarna nog een korte uiteenzetting over meer technische aangelegenheden.

De vergadering droeg een zeer geanimeerd karakter en om half elf ging men van weerszijden in een zeer prettige stemming uiteen.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 01/08/1949;

ALMKERK

Benoemd. De heer A. van der Stelt, employé bij de Coöp. Zuivelfabriek Altena te Nieuwendijk is benoemd als 1e boekhouder aan de Coöp. Zuivelfabriek te Genderen.

1950 Genderen

1953

Watersnoodramp zie bij Nieuwendijk

1960 Genderen

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1960-02-29;

Samengaan Fok- en Controleverenigingen tot LAND VAN ALTENA

Instructie voor melkcontroleurs.

Door de fusie, welke tot stand gekomen is door de bestaande fokverenigingen van het *Land van Altena* tot een Centrale fokvereniging, werd dinsdagavond een vergadering belegd, waarbij alle monsternemers uit het *Land van Heusden en Altena* waren uitgenodigd.

Deze vergadering werd gehouden in café Van Dijk te Almkerk, waarbij ook het dagelijks bestuur vertegenwoordigd was, benevens de heer Verheij, vertegenwoordiger van de Prov. Melkcontrole dienst voor Noord Brabant.

Deze vergadering werd geleid door de voorz., de heer J. C. Wink uit Wijk. Op deze vergadering werd voor de monsternemers instructie gegeven door de heer Verheij, zowel voor hand- als machinaal melken. Deze instructie bevatte in totaal 44 punten. Op deze vergadering kwam ook de rayonverdeling ter sprake en het verzenden van de monster kisten. Het loon werd toegezegd. Dit zal voortaan f 4,50 per bedrijf bedragen en per maand worden uitbetaald via de penningmeester, de heer Jac. Branderhorst te Eethen.

In maart wilde men met deze nieuwe regeling starten met als hoofdcontroleur de heer Smelt te Genderen, die als kennismaking eveneens op deze vergadering aanwezig was. Voorlopig zullen de monsters op de Zuivelfabriek te Genderen op het laboratorium worden onderzocht, en daarheen zullen de monsters verzonden moeten worden, waarbij de heer Weenik, directeur van deze zuivelfabriek, zijn volle medewerking toezegde. Door verschillende monsternemers werden nog enige vragen gesteld, welke op afdoende wijze werden beantwoord. Ook het kalverenschetsen kwam nog ter tafel, maar dit zal nader bekeken worden, aangezien men dat liever in één hand wilde houden. Men wilde daar de hoofdcontroleur mee belasten. Eventueel zouden later nog andere regelingen getroffen kunnen worden.

1961 Genderen

Wel plannen..... geen fusie of samenwerking tussen Arkel, Genderen en Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 06-02-1961

Gaan zuivelfabrieken van Arkel, Nieuwendijk en Genderen combineren ?

De regelmatige stijging in de aanvoer van melk maakt het voor iedere zuivelfabriek noodzakelijk zich er op te bezinnen, of zij de te verwachten aanvoer zal kunnen blijven verwerken. Ieder jaar loopt het aantal aangevoerde kilogrammen melk op en deze stijging zal, zoals de vooruitzichten zijn, voorlopig niet ophouden, mede door de inbrenging van de ruilverkavelingsgebieden.

Steeds zijn de fabrieken bezig met het maken van uitbreidingen, welke grote investeringen met zich brengen.

- De fabrieken in Arkel, Nieuwendijk en Genderen zitten met deze zelfde moeilijkheden

Het doel van elke fabriek is immers, de melk zo goedkoop mogelijk te verwerken. Gebleken is nu, dat dit goedkoper kan, als de fabrieken meer melk te verwerken krijgen.

Men noemt tegenwoordig 30 miljoen kg melk per fabriek als een zeer gunstige aanvoer.

Overall in de gehele wereld constateert men, dat er een concentratie van kleine bedrijven optreedt om de kosten te kunnen drukken. Het is dan ook wel interessant te vernemen, dat in Nederland het aantal coöp, zuivelfabrieken, waarvan er direct na de laatste wereldoorlog 431 werden geteld, door concentratie is teruggelopen tot 361 in het vorige jaar.

Deze overwegingen hebben er toe geleid, dat de besturen van de genoemde 3 fabrieken, die immers met dezelfde problemen zitten, met elkaar van gedachten zijn gaan wisselen, echter niet, dan nadat zij intern in hun verenigingen de leden hadden gepolst over een eventuele samenwerking.

Dit nu is in het Land van Heusden en Altena² gebeurd op z.g. praatavonden, die gehouden werden op verschillende plaatsen in dit gebied met kleine groepen van de leden.

Afgaande op de stemming van die avonden, bleek het klimaat voor samenwerking gunstig.

Al eerder was op de ledenvergadering van „*De Linge*” te Arkel gebleken, dat men het in het algemeen verstandig zou vinden, om de mogelijkheid van een nauwere samenwerking tussen de fabrieken onderling te onderzoeken.

Niettemin zullen ook door deze vereniging dergelijke praatavonden zeer binnenkort worden georganiseerd. Verwacht mag worden, dat ook onder de leden van deze fabriek de stemming gunstig is.

Naar aanleiding hiervan zijn de besturen van de 3 fabrieken zich aan het beraden op een mogelijkheid hun bedrijven te sluiten en gezamenlijk een nieuw bedrijf te stichten en te exploiteren, waar in de melk van alle leveranciers zal worden verwerkt.

Het zal duidelijk zijn, dat dit niet van vandaag op morgen te verweenlijken is en dat hierover nog al wat zal moeten worden gestudeerd en gepraat. Daartoe heeft men een werkcommissie in het

² Land van Heusden en Altena heeft twee zuivelfabriek, Genderen (10 mln.) en Nieuwendijk (13 mln. - *schatting*)
Ondanks hun ligging in Noord-Brabant waren ze georiënteerd op Zuid-Holland.....en dus ook lid van de Z.H.Z.

leven geroepen bestaande uit de voorzitters en ondervoorzitters der 3 verenigingen, de directeu-
ren van hun fabrieken en de secretaris van de Zuid. Hollandsche Zuivelbond.
Deze commissie is op 1 februari met haar werkzaamheden gestart. Op een belangrijke vraag,
waar de fabriek precies zal komen te staan, kan nog geen antwoord worden gegeven, daar dit in
hoge mate afhangt van de aanvoer van de melk, die natuurlijk zo economisch mogelijk moet
worden geregeld.

Wel mag men aannemen, dat het bedrijf t.z.t. ten zuiden van de Merwede zal worden gevestigd.
Het hoeft wel geen nader betoog, dat een dergelijk samengaan alleen mogelijk is, nu de nieuwe
brug over de Merwede er is.

De plannen, waarmee de commissie t.z.t. zal komen, zullen uiteraard eerst aan de
ledenvergaderingen worden voorgelegd, die ze moeten goedkeuren.

Het ware te hopen, dat de ledenvergaderingen van de 3 fabrieken t.z.t de conclusie, waar de
commissie mee zal komen, zullen aanvaarden.³

3 Deze gesprekken zijn wat betreft *De Linge* op niets uitgelopen. Genderen en Nieuwendijk fuseerde in 1962 wel.
Ze gaan verder onder de naam *Land van Heusden en Altena*. Nieuwendijk sluit in 1963 en Genderen in 1992.
Opmerking; na het opstappen van de directeur van Nieuwendijk, begin 1957, werden beide fabrieken geleid door
één directeur, G. Weening van Genderen.....

1962 Genderen

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 31/08/1962;

Samenwerking zuivelfabrieken in Land van Altena

Na uitvoerige besprekingen tussen hun besturen hebben de ledenvergaderingen van de Coöperatieve Zuivelfabrieken „Op Hoop van Zegen” te Genderen en „Altena” te Nieuwendijk besloten een topcoöperatie op te richten door welke, met behoud van deze fabrieken, de melk van beider leden voor gezamenlijke rekening tot waarde zal worden gebracht. De gezamenlijke topcoöperatie zal de naam dragen: Coöperatieve Melkverwerkingsvereniging „Land van Heusden en Altena”. Als haar directeur zal optreden de heer G. Weening te Genderen.

Zuivelfabriek *Altena* brak alle records

De aanvoer van melk aan de Coöp. Melkverwerkingsvereniging „*Land van Heusden en Altena*”, afd. Nieuwendijk, heeft in het afgelopen jaar alle records verbroken.

Aangevoerd werd bijna 12 miljoen kg. melk, een plas, die in het bestaan van „Altena” nooit is bereikt. In samenwerking met de afd. Genderen werd totaal verwerkt ruim 21 miljoen kg. melk. Het gemiddeld vetgehalte was 3.71%. Het onkostencijfer is door de combinatie met circa *f* 1,-- per 100 kg. gedaald.

Het uitbetaalde melkgeld bereikte een bedrag van 5½ miljoen gulden. Geproduceerd werd 1.659.800 kg. kaas, 238.242 kg. boter, 192.771 kg. „Altena dieetkaas” en 114.325 kg. melkpoeder. De kwaliteit van de produkten was goed.

Te Genderen werd een zilveren medaille gehaald voor boter, te Nieuwendijk een gouden medaille op de landelijke kaaskeuring van de Kon. Ned. Zuivelbond te Den Haag.

De oprichting van een top-Coöp. heeft dan ook tot volle tevredenheid gewerkt.

Op de dezer dagen gehouden ledenvergadering werd het financieel verslag met algemene stemmen goedgekeurd. Hierbij worden tevens de mededelingen gedaan, dat de vooruitzichten wat betreft de zuivelprodukten, niet somber zijn, en is er momenteel een goede afzet voor alle produkten.

1964 Genderen

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1964-09-04;

ook bij Nieuwendijk

NIEUWENDIJK (Jr.-verslag over 1963)

Minder melkaanvoer. Uit het zojuist verschenen jaarverslag der „Coöp. Melkverwerkingsver. Land v. Heusden en Altena”, gevestigd te Nieuwendijk en Genderen, blijkt, dat de aanvoer van melk is gedaald met 4,9% tot 19.588.159 kg.

Het gemiddelde vetgehalte hiervan bedroeg 3,72 %. De landelijke achteruitgang van de melkproductie bedroeg 3,6%

Aan melkgeld werd totaal uitbetaald ruim 5½ miljoen gulden.

Totaal werd geproduceerd: 228.383 kg boter, 1.442.130 kg kaas, 210.902 kg diëetkaas en 95.000 kg melkpoeder.

Door de afd. Nieuwendijk werd op de gehouden landelijke kaaskeuring van de Koninklijke Ned. Zuivelbond te Den Haag een bronzen medaille behaald.

Midden mei kon te Genderen de geheel vernieuwdwdeeen gemoderniseerde kaasmakerij in gebruik worden benomen.

Hoewel 1963 geen reden geeft tot optimisme, is de zuivelpositie toch wel enigszins gunstiger geworden. De ontwikkeling der prijzen was vrij gunstig en de kwaliteit der produkten in de bedrijven was goed. Tussen productie en afzet is een gezonde verhouding ontstaan. Zelfs is nodig gevonden boter en melkpoeder in te voeren in verband met dreigende tekorten.

De onkosten zijn iets gestegen, doch door investeringen zullen die gedrukt kunnen worden.

Leeuwarder Courant 1970-09-24

CMC neemt fabriek te Genderen over

Fusiebesprekingen tussen het bestuur van de Coöperatieve melkverwerkingsvereniging „Land van Heusden en Altena” te Genderen en de Coöperatieve Melkcentrale GA (CMC) hebben tot overeenstemming geleid. Met ingang van 11 oktober a.s. zal de fabriek te Genderen, waar ca. 25 miljoen kg melk per jaar wordt verwerkt, worden opgenomen in de CMC-dochteronderneming **CMC-Melkunie**.

1991 Genderen/Nieuwendijk

Zierikzeesche Nieuwsbode, 23/04/1991; p. 2/12

GENDEREN - Het kantoor van de kaasfabriek van Campina Melkunie in Genderen is vanochtend maandag, bezet door acht personeelsleden, aangesloten bij de Industrie- en Voedingsbond CNV. De werknemers protesteren hiermee tegen de op handen zijnde sluiting van de fabriek. In de kleine fabriek, waar in totaal vijftien mensen werken, wordt uitsluitend fêta-kaas gemaakt, een Griekse kaassoort.

Nieuwendijk

CZ. Althena 1916-1963

Er ging nog wel iets aan vooraf:

1906-1916 NV. *Nieuwendijk van A. den Dekker en Co.*

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 22/02/1906; p. 1/4

Almkerk, 16 Febr. Gedurende de laatste weken zijn er in 't Land van Althena, onder leiding van den rijksveearts, den heer 't Hooft, op verschillende plaatsen onderscheidene vergaderingen gehouden, om door samenwerking tot oprichting eener zuivelfabriek te komen. Doch al die pogingen waren zonder gewenscht resultaat. Nu echter is de komst eener zuivelfabriek zoo goed als zeker. Eenige personen in onze gemeente, de heeren: A. den Dekker, A. W. Donker, P. J. 't Hooft, A. Z. Snoek en J. Snoek, zijn besloten een vennootschap op te richten. Voor het benoodigde kapitaal is een leening uitgeschreven in aandeelen van f 250, waarvan reeds onderscheidene zijn geplaatst.

A.s. Maandagavond is het weer vergadering, zoodat we er spoedig meer van zullen hooren.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 26/08/1906; p. 3/4

Bij acte den 28 Juli 1906 voor den ondergeteekenden Notaris, verleden, is opgericht de Naamlooze Vennootschap

„Zuivelfabriek Nieuwendijk”,

gevestigd te *Nieuwendijk*, gemeente *Almkerk*.

Gemelde acte is in haar geheel met de Koninklijke bewilliging opgenomen in het bijvoegsel der Nederlandsche Staatscourant van 21 Augustus 1906, No. 194.

J. J. VAN DER KAADEN,
Notaris te *Almkerk*.

Nieuwe Gorinchemsche Courant 09-09-1906; p. 1/4

Nieuwendijk, 7 Sept.

Maandag 3 dezer is de stoomzuivelfabriek alhier geopend.

Heeft de oprichting naar de eerste plannen veel voeten in de aarde gehad en is het langs dien weg niet kunnen gelukken, toch is de fabriek, dank zij het initiatief der firmanten, de heeren A. den Dekker, H. Donker, 't Hooft en A. Z. Snoek, tot stand gekomen.

De inrichting is, voor zoover we mogen en kunnen oordeelen, keurig. De machinerieën zijn alle eerste klas fabrikaat; zelfs de stoommachine is van een geheel bijzondere constructie, zoodat de firma's Van der Ploeg te Grouw (Fr.) voor de zuivelinstallatie en de Zeister machinefabriek te Zeist voor de drijfkracht (zijnde een tandemcompound-stoommachine van 20 P.K. die tot dusverre in nog niet eene zuivelfabriek wordt aangetroffen), alle eer van hun werk hebben, en ter recommendatie met vrijmoedigheid op de zuivelfabriek „*Nieuwendijk*” kunnen wijzen. Een en ander is volgens de nieuwste vinding, waarnaar de Vennootschap dan ook loffelijk heeft gestreefd, zoodat de fabriek kan concurreeren.

De melkaanvoer is tot heden meegevallen en als de vele veehouders straks van hun conservatisme in dezen verlost zijn, hun voordeel inzien en hun melk leveren, dan zal de fabriek, onder leiding van den bekwamen directeur, den heer Vries, zonder twijfel bloeien.

Nieuwe Gorinchemsche Courant
01/01/1912; p. 3/8

De DIRECTIE van de Stoomzuivelfabriek „Nieuwendijk” te Nieuwendijk bedankt voor het vertrouwen, in dit jaar ondervonden, en wenscht hare begunstigers een gelukkig en gezegend Nieuwjaar.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 18/02/1912; p. 2/

Nieuwendijk. Door de rechtbank te 's Bosch zijn veroordeeld wegens mishandeling van J. Janssen, machinist der stoomzuivelfabriek alhier, op 2e Kerstdag, C. v. N. tot 14 dagen gev., C. K. en M. S. v. A. ieder tot f 10 boete of 20 dagen gev. J. v. d. S. werd vrijgesproken.

Advertentieblad, 27/03/1914; p. 3/6

 Door vertrek naar elders van den Heer G. Elbrink, Langendijk, is de

**wederverkoop van de prima Roomboter,
der Zuivelfabriek „Nieuwendijk”,
overgegaan aan den ondergeteekende.**

Prijzen als de fabriek noteert.

Beleefd aanbevelend,

A. L. VAN TIEL, Langendijk 176.

De ondergeteekende beveelt zijn opvolger, den Heer A. L. VAN TIEL, Langendijk 176, beleefd aan en dankt zijne begunstigers voor het sinds eenige jaren genoten vertrouwen.

G. ELBRINK.

1916 Nieuwendijk Coöperatieve Zuivelfabriek *Altena*

De Drie Provinciën, 17/03/1916; p. 3/4

Nieuwendijk. Door de vereeniging ter oprichting van een Coöp. Stoomzuivelfabriek is aangekocht de Stoomzuivelfabriek met maalderij van Mej. A. J. den Dekker alhier, voor de som van f 14.500. Besloten is de fabriek te noemen „Altena”.

Advertentieblad, 24/03/1916; p. 3/8

Nieuwendijk.

— Door het bestuur der Coöp. Zuivelfabriek „Altena“ alhier is benoemd tot melkontvanger B. Roubos te Almkerk, tot botermaker C. Biesheuvel te Waardhuizen en tot stoker A. Hoekke alhier.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 06/04/1916;

Bekendmaking

ingevolge art. 5 der wet van 17 November 1876, St.bl. No. 227.

Bij acte den 9 Maart 1916 voor den ondergeteekenden J. J. VAN DER KAADEN, Notaris te Almkerk, verleden, is opgericht de Coöperatieve Zuivelfabriek

„ALTENA”,

welke acte in haar geheel is geplaatst in het bijvoegsel behoorende bij No. 77 van de Ned. Staatscourant en ingeschreven ter Griffie van het Kantongerecht te Heusden den 20 Maart 1916.

Van der Kaaden,
Notaris.

Advertentieblad, 05/05/1916; p. 3/6

Nieuwendijk.

— Tot directeur der coöp. stoomzuivelfabriek „Altena“ alhier is benoemd de heer Johs. Langerap van Wommels.

Advertentieblad, 22/12/1916; p. 2/6

Nieuwendijk.

— Aan de coöp. zuivelfabriek „Altena“ te Nieuwendijk (gem. Almkerk) werden vanaf 5 Nov. tot 2 Dec. ontvangen 109757 K.G. melk, waarvoor per K.G. 11.55 betaald werd of 11.89 per L. Hoogste prijs was 15.51 per K.G. Laagste prijs was 9.24 per K.G.

1917 - gegevens

De Drie Provinciën, 01/03/1918; p. 2/4

— Aan de leden van de Coöp. Zuivelfabriek „Altena“ alhier werd het tweede verslag toegezonden handelende over het boekjaar 1 Jan—31 Dec. 1917.

Uit dit verslag blijkt den gestadigen groei van het bedrijf dier fabriek. Het aantal leden bedraagt nu 239, die te zamen 1192 koeien hebben aangegeven. Ontvangen werd 3013022 K.G. melk, gefabriceerd 71999½ K.G. boter en 28254 K.G. kaas van verschillend vetgehalte. Het gemiddeld vetgehalte der melk bedroeg 3.097%, terwijl de gemiddelde netto prijs 10.52 cent per K.G. bedroeg. In verband met het niet hooge gemiddelde vetgehalte wordt in het verslag een lans gebroken voor aansluiting aan de Contrôlefokvereëning, voornamelijk ten profijt van de boeren.

1918 Nieuwendijk

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 24/02-1918; p. 2/4

Oudendijk.

Door het bestuur der Coöp. Zuivelfabriek „Altera” te Nieuwendijk, werd Woensdagavond alhier eene vergadering gehouden, om melkveehouders te bewegen toe te treden als lid hunner fabriek.

De heer Snoet, Voorzitter der Coöperatie, opende de vergadering en besprak daarna de vóór en nadeelen verbonden aan het lidmaatschap der Coöp. Melkfabriek. Verder besprak hij op welke wijze de coöperatie werkte, prijzen der melk werden genoemd op heden als mede den gemiddelden prijs over 1917, waaruit bleek dat de coöperatie „Altena” steeds, na afschijving op fabriek, nog een flinken prijs kon uitbetalen.

‘t Verdere van des avond Ring verloren aan besprekingem, maar aan ‘t eind was men niet veel verder gekomen, althans, niemand gaf zich tot heden als lid op.

Jammer dat velen nog niet rijp zijn voor het Coöperatieve leven.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 24-02-1918; p. 2/4

Oudendijk. Vrijdagavond hield de heer v. Vugt, voor de melkfabriek v. d. Bergh Rotterdam, een korte bespreking in café Vink, costra bespreking van Woensdag door het Bestuur der Coöp. Zuivelfabriek „Altera” te Nieuwendijk.

De geachte spreker wees op den reusachtigen omvang van hun bedrijf en de voordeelen daarvan zoowel voor ondernemers als voor leveranciers, noemde concurrentie in alle bedrijven goed, maar klaagde over oneerlijke concurrentie van sommige coöperaties.

Hij waarschuwde daarom vooral de belanghebbenden, niet dadelijk tot een coöperatieve fabriek toe te treden, daar de abnormale tijd, geen zekerheid geeft, dat na den oorlog kleine fabrieken nog zullen kunnen bestaasn.

Daarna werd gelegenheid gegeven voor debat, waaraan de voorzitter en directeur van „Altena” deelnamen.

Veel nieuws bracht dit ons niet meer, alleen werden zooveel mogelijk de voordeelen der coöperatie naar voren gebracht.

De antwoorden van den heer v. Vugt waren zeer kort met het oog op zijn tijd daarvoor nog disponibel, doch hij wist een en ander op duidelijke wijze te verdedigen.

Met den raad aan melkveehouders, te doen wat in hun eigen voordeel was, sloot hij de bijeenkomst.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 21-03-1918; p. 2/4

Oudendijk. Vrijdagavond hield de heer Bril, landbouwonderwijzer te Werkendam, in café Vink alhier een lezing, voornamelijk om propaganda te maken voor de Coöp. Zuivelfabriek Nieuwendijk, doch besprak tevens de voederwaarde van verschillende producten in dezen abnormalen tijd.

De opkomst was zeer gering, wat de reden daarvan was, konden wij moeilijk gissen, daar de lezingen van den heer B. in onze streek steeds druk bezocht worden. Mogelijk was Voor dezen avond niet genoeg propaganda gemaakt.

De heer B. besprak met opgewektheid zijn onderwerp, toonde ons met cijfers de waarde der verschillende voederrantsoenen voor melkvee aan, welke voorveehouders zeker zeer leerzame voorbeelden waren. Ook de coöperatieve zuivelfabrieken kon spreker zeer aanbevelen, gelet op den reusachtigen omvang die het coöperatieve leven in andere provincie's in het noorden van ons land b.v. reeds heeft aangenomen. Daarom kon van toetreding veel goeds te verwachten zijn. jammer dat zoo weinig landbouwers bij deze bespreking tegenwoordig waren, ze hebben daarom veel gemist.

1919 Nieuwendijk

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 13/07/1919; p. 3/4

Coöp. Zuivelfabriek „ALTENA”
te NIEUWENDIJK (N.-Br.)

Bestellingen voor **BOTER** en **KAAS**
van bovengenoemde fabriek worden
aangenomen en **aan huis bezorgd**
bij **winkeller** en **particulier** door

C. Biesheuvel te Nieuwendijk.
DE DIRECTEUR.

1921 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 01/04/1921;

Nieuwendijk.

— Uit het jaarverslag der Coöp. Zuivelfabriek „Altena” bleek, dat vanaf 1 Januari tot 31 December 1920, 3 549.917 K.G. melk is geleverd, waarvan het gemiddelde vetgehalte 3 20 bedroeg, terwijl de gemiddelde prijs der melk 13,65 ct. per L. opbracht.

1922 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 06/01/1922; p. 3/6

Andel.

— Door de firma Van den Bergh uit Rotterdam, wordt vanaf 2 Januari 8 cent voor de zoete melk betaald.

Meer over *onrust* in het gebied door lage melkprijs vd. Berg in Bijlage-3

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 17/03/1922; p. 2/6

Rijswijk.

— Maandagavond werd in café Smulders een vergadering gehouden van melkveehouders om te geraken tot gezamenlijke levering van melk aan de Coöp. Zuivelfabr. te Nieuwendijk. Een vast besluit is in deze echter nog niet genomen.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 31/03/1922; p. 3/6

Andel.

— Door de firma Van den Bergh Ltd. wordt vanaf 1 April slechts 6½ cent voor zoete melk per liter betaald.

Rijswijk. (Land van Heusden en Altena)

Zaterdagavond had in *café Smulders* een bijeenkomst plaats van melkveehouders uit deze streek. Deze vergadering was uitgeschreven door *N. V. v. d. Berghs fabrieken te Rotterdam* welke werd vertegenwoordigd door de heeren Kleemans en Van Vugt. Namens de Coöp. Zuivelfabriek Nieuwendijk waren tegenwoordig de heeren Snoek, Pouli en Largaaf.

Als gevolg van de vergadering van Maandag door heeren van den Nieuwendijk, aldus de heer Kleemans, had thans deze bijeenkomst plaats, omdat die vergadering had plaats gehad met onze menschen, zonder onze voorkennis of ons medeweten. En om nu een en ander met hen te bespreken, zijn wij heden avond hier gekomen. Het is zeer terecht voor de melkfabrieken die kaas kunnen maken een gunstige tijd geweest, daar een wanverhouding heeft bestaan in den prijs der melkwaarde en dien der kaaswaarde. Zoodra echter de kaasprijzen dalen, wordt het evenwicht weder hersteld, zoodat deze voordeelen slechts van tijdelijken aard zullen zijn.

Spreker vreesde zelfs dat het zuivelbedrijf een slechten tijd tegemoet ging, waarin een groote onderneming wellicht hooger prijs zou kunnen besteden dan een kleine organisatie. Sluit alsnog niet bij een coöperatie aan, aldus Spreker, want hij alleen is vrij, die met zijn producten kan gaan waarheen hij wil. Vervolgens kreeg de heer v. Dalen het woord, die als oud-melkrijder, eenige grieven had tegen de firma, omdat die zeer onverwachts geweigerd had melk uit Brakel te ontvangen. Hoewel deze zaak hier niet thuis behoorde, gaf de heer Kleemans hem toch ten antwoord, dat door een groot aantal boeren te Brakel zooveel water bij de melk gedaan was, dat het onmogelijk was, deze nog langer te blijven ontvangen. De heer v. D. was inmiddels schadeloos gesteld.

Zie vervolg en verdere verloop in Bijlage-3 / 1922

1925 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 06/02/1925; p. 4/8

— De N.V. van den Bergh's fabrieken heeft aan een 500-tal boeren, waaronder de kaasboeren, die alleen 's winters leveren, bericht, dat ze door opheffing van haar gecondenseerde melkbedrijf te Rotterdam — ze vervaardigt ook nog gecondenseerde melk in Uithoorn en Alkmaar — na 1 Maart hun melk niet meer kan ontvangen. Deze 500 boeren, de helft van de leveranciers der fabrieken, leverden te zamen ongeveer 200.000 L. per week. Naar men ons van de zijde van den Bond van Melkveehouders mededeelt, zal het gemakkelijk gaan in het centrum van melkfabrieken, dat Rotterdam is, ander emplooi voor deze hoeveelheid melk te vinden, al is er dan ook overal melk genoeg. Van andere zijde deelt men dit optimisme niet in alle opzichten en verwacht men, dat de maatregel van v. d. Bergh's fabrieken in elk geval niet zonder eenigen invloed op den hoogen melkprijs van het oogenblik zal blijven.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 27/02/1925; p. 3/8

Nieuwendijk.

— De coöp. zuivelfabriek alhier heeft in 1924 5.152.057 K.G. melk verwerkt met een gemiddeld vetgehalte van 3.20 % vet, het vorige jaar werd 5.182.079 K.G. verwerkt.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 04/03/1925; p. 2/4

LAND VAN ALTENA. Bij het faillissement der zuivelfabriek „De Bommelerwaard” te Ammerzoden in Januari l.l., waren de boeren van de afd. Andel, Giessen en Rijswijk van den Bond van Melkveehouders in Z.-H., hierin betrokken voor plm. 6 weken melkgeld. Tot heden is de melk verwerkt door de coöp. melkfabriek te Genderen. Nu de fabriek te Ammerzoden is aangekocht door den heer De Vos, had Maandagavond in café De Lorm een gecombineerde vergadering plaats, waar genoemde heer de melk op contract kocht tot 15 Oct. a.s. Betaald zal worden $\frac{1}{4}$ ct. per L. boven Eilandenprijs, terwijl voor zindelijke melk $\frac{1}{4}$ ct. per L. premie toegekend zal worden. In de genoemde gemeente's zal alleen melk van leden worden opgeladen, terwijl de heer De Vos nog de toezegging deed, thans reeds 50% te zullen voorschieten voor de vorderingen op de oude vennootschap.

1926 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken),
22/01/1926; p. 2/6

Land van Altona.

— Niet zoodra Zaterdag bekend geworden was, dat door 't bestuur van de melkveehouders-vereen. te Woudrichem voor bijna alle leden, de melk tot 1 Oct. 1927 was ondergebracht bij de Coöp. Zuivelfabriek te Nieuwendijk, of 'n vertegenwoordiger van „Galak“ verscheen weder bij zijn vroegere leveranciers en wist enkelen over te halen, hun woord, aan het bestuur gegeven, in te trekken, en hun melk weder in handen van „Galak“ te stellen.

Wij vernamen nog, dat in een gecomb. vergadering van den handel met den bond van melkveehouders, door eerstgenoemde op een melkprijs-verlaging werd aangedrongen, terwijl van de andere zijde aan verhooging was gedacht.

Einde Januari zal weder een bespreking plaats hebben, doch daar per 31 Jan. a.s. de taxepremie ten einde loopt, acht men dit reeds een aanmerkelijke verlaging van den prijs, zoodat een verdere verlaging per 1 Febr. onder deze omstandigheden niet verwacht wordt.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken),
19/02/1926; p. 3/8

— De coöperatieve zuivelfabriek „Altona“, hoopt 3 Maart a.s. een openbare ledenvergadering te houden, 's morgens 10 uur, in café Dekker, waar o.a. aan de orde zal komen: rekening en verantwoording en vaststelling jaarverslag 1926.

— Uit het jaarverslag van de coöp. zuivelfabriek „Altona“ bleek, dat het ledental op 31 Dec. 1925 318 bedroeg. De aanvoer der melk was een weinig hooger dan in 1924, het vetgehalte iets lager en was 3.19^a %, terwijl de gemiddelde prijs 10,55 cent per K.G. bedroeg, derhalve bijna een $\frac{1}{2}$ ct. hooger dan in 1924

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken),
26/02/1926; p. 3/8

— Woensdag is het tweemaal melkrijden per dag weer begonnen voor de coöp. zuivelfabriek „Altona“.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken),
12/03/1926; p. 3/8

Nieuwendijk.

— Naar wij vernemen, zal de Coöp. Zuivelfabriek „Altena“ een buitengewone algemeene ledenvergadering houden op Donderdag 18 Maart a.s., voorm. halftien, in de zaal van C. Dekker. Aan de orde is een voorstel tot wijziging der statuten, waarbij wordt verwezen naar de agenda en bijbehorende stukken der op 3 Maart 1926 uitgeschreven alg. vergadering, welke wegens te geringe opkomst niet kon doorgaan. Vanaf 11—18 Maart 1926 liggen de oude statuten met de voorgestelde wijziging ten kantore der fabriek ter inzage, iederen werkdag van 8—12 voorm. en 1½—5 uur namiddags.

— Door de zuivelfabriek „Altena“ alhier zijn eenige bunders land aangekocht, waarheen het vuile water der fabriek zal worden geleid. Voorwaar een uitkomst voor de vele bewoners, die het drinkwater uit den Alm moesten gebruiken.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken),
19/03/1926; p. 3/8

— Deze week is de zoete melk der zuivelfabriek „Altena“ van 14 op 12 cent per liter gebracht, terwijl de karnemelk en tapmelk eveneens in prijs daalden.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 20/03/1926; p. 2/

Door de zuivelfabriek „Aurore“ is de prijs der melk bepaald op 7 cent per L. vanaf boerderij. Consumptieprijs 10 cent per Liter.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken),
30/04/1926; p. 3/8

Nieuwendijk.

— Maandag werd aan de Coöp. Zuivelfabriek „Altena“ ± 46.000 Liter melk aangevoerd. Dit is wel het hoogste getal liters, dat geleverd is sinds de oprichting.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken),
03/12/1926; p. 4/12

NIEUWENDIJK.

— Op 9 December a.s. zal worden aanbesteed het melkrijden van Almkerk, Giessen, Uitwijk en Almkerk (Koppel) naar de Zuivelfabriek „Altena“ te Nieuwendijk.

1927 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 04/03/1927;

— Uit het zoo pas verschenen jaarverslag van de Coöp. Zuivelfabriek „Altena” bleek, dat in het afgelopen jaar op 31 Dec. 1926 het ledental 317 bedroeg, terwijl aan melk is verwerkt 6.306.889 K.G. met een gemiddeld vetgehalte van 3.174 % en een gemiddelden prijs van 8.292 c. per K.G. of 8.54 c. per liter. De gemiddelde prijs is aanzienlijk lager dan in 1925. Verschillende oorzaken, zooals invoerrechten en de sterke schommelingen in de buitenlandsche betalingsmiddelen, hebben hiertoe bijgedragen.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 21/09/1927; p. 1/

WOUDRICHEM. Door de afdeling Woudrichem van den Bond van melkveehouders in Zuid-Holland werd besloten, de melk weder voor het tijdvak van 1 jaar af te leveren aan de Coöper. Zuivelfabriek „Altena” te Nieuwendijk.

1928 Nieuwendijk

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 24/03/1928; p. 1/6

WOUDRICHEM. Maandagavond hield de landbouwveren. „Samenwerking” in café Wilhelm hare jaarvergadering. Door aanwezigheid van den eere-voorzitter, den heer F. C. Huizer, droeg de voorzitter, de heer C. M. Schaap, de leiding over aan eerstgenoemde.

Van de Noord-Brab. Maatsch. van Landbouw was ingekomen een schrijven betreffende de rundveehorzelbestrijding door behandeling met zalf. De heer van Andel deelde hieromtrent mede, dat aan de leveranciers van de Coöp. melkfabriek te Nieuwendijk vermoedelijk deze zalf gratis zal worden verstrekt. Door de leveranciers aan speculatieve fabrieken zal thans getracht worden deze zalf ook toebedeeld te krijgen.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 02/03/1928; p. 4

NIEUWENDIJK.

— De melkaanvoer aan de Coöp. Zuivelfabriek begint reeds flink toe te nemen, zoodat het tweede rijden spoedig zal beginnen.

— Naar we vernemen, heeft het bestuur van de Coöp. Zuivelfabriek „Altena” besloten tot aanschaffing van een machinale kaasbereiding. Vermoedelijk zal men begin April hiermede aanvangen.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 27/07/1928

— Naar men ons meedeelde, is met de machinale kaasbereiding aan de zuivelfabriek „Altena” proef gedraaid met een schitterend resultaat.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 19/10/1928; p.

NIEUWENDIJK.

— Naar we van bevoegde zijde vernemen, zijn de resultaten met de machinale kaasbereiding, aan de zuivelfabriek „Altena” alhier verkregen, schitterend te noemen. Het oude systeem is nu geheel door machinale bereiding vervangen. De verwerkingscapaciteit der fabriek is hierdoor grooter geworden. Vooral in den zomer, bij de groote melkaanvoer-periode, zal men de goede gevolgen hiervan ondervinden. Het bedrijf zal hierdoor op den duur economischer werken, wat zeer zeker ook op het totale onkosten cijfer een gunstigen invloed zal uitoefenen. „Altena vooruit”! Ook in de toekomst.

1929 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 22-02-1929;

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 25/01/1929; p.

— Het bestuur van de Coöp. Zuivelfabriek „Altena” te Nieuwendijk, zal op verschillende plaatsen in dit gewest vergaderingen beleggen, tot nadere bespreking der melkcontrole. Eveneens zal dan het geven van subsidie aan houders van goede stieren nader worden toegelicht, zooals dat door het bestuur wordt voorgesteld.

LANDBOUW EN VEETEELT.

Melkcontrole.

Nog niet zoo heel lang geleden hebben we daarover ook al eens geschreven. Doch op dit onderwerp kunnen we gerust nog wel eens een oogenblik uw volle aandacht concentreren, zonder bevreemd behoeven te zijn, uw tijd op onnutte wijze in beslag te hebben genomen.

In de praktijk toch komt het in het lezersgebied van ons blad nog maar bij heel weinigen tot de daad, wat de melkcontrole betreft.

Gesproken, geschreven en aangehoord is er al héél veel, ja heel veel op dat terrein. Er is wel geen melkveehouder, of hij heeft er mee een woordje over gewisseld, al is het dan meestal gebeurd achter de kachel, op de boot of in de tram, spoor of autobus en in particuliere gesprekken. En dan helaas meer in afbrekenden zin, dan in opbouwende.

Geachte lezers, het heeft o.i. geen enkel voordeel in, elkander met mooie woorden te verbloemen, dat de mentaliteit van de melkveehoudende boerenbevolking tot nog toe getoond heeft, moeilijk mee te kunnen gaan met de melkcontrole. Steeds weer worden er achterdeurtjes gezocht en gevonden om die omslag te ontloopen. Waarbij dan vaak de gelegenheid niet verzuimd wordt, in gepaste of ongepaste woorden de onnoodigheid van het bepalen der hoeveelheid Liters of K.G. melk, door een daarvoor aangestelde controleur. Velen vertellen er hij, dat ze zelf wel zoo ongeveer weten, hoeveel hun koelen geven. En evenzoo achten velen het onnoodig het vetgehalte hunner productiedieren te kennen uit een vetgehaltebepaling door een daarvoor aangesteld controleur. Aan de melk kunnen ze dat zelf net zoo goed zien, of hun dieren dunne of dikke melk geven. Volgens hen is die heele rompslomp en die kostenmakerij absoluut niets waard!

Gelukkig begint er echter een kentering te komen in hetgeen door heel velen tot nog toe te dien opzichte gedacht en gezegd werd.

Hier in de omgeving althans.

Door de coöperatieve zuivelfabriek „Altena” te Nieuwendijk, gemeente Almkerk, is op de laatstgehouden ledenvergadering het lofwaardig besluit genomen, het bestuur op te dragen, een regeling te ontwerpen, waardoor het mogelijk werd, de melkcontrole op ruimer schaal dan tot nog toe gebeurde, te doen plaats hebben.

Al spoedig daarna is het bestuur met uitgewerkte plannen voor den dag gekomen.

Op de dorpen, waar genoemde fabriek leden en losse leveranciers heeft, zijn deze op een bepaalde datum opgeroepen, de melkcontrole te bespreken. Het bestuur heeft een zoodanige regeling opgemaakt, dat ieder zich vrijwillig op kan geven voor de controle op melkgift en vetgehalte. De monsterneming en de vetgehaltebepaling hebben plaats door het personeel van de fabriek, waarvoor de leden een gering bedrag per jaar en per koe in rekening gebracht zal worden.

De meeste dorpsvergaderingen zijn nu gehouden en zoo is een overzicht gekregen van de geneigtheid der leveranciers, om „aan melkcontrole te gaan doen”, zooals de geijkte term onder hen is.

Overall was de belangstelling boven verwachting groot, ja, zelfs heel groot.

Misschien is het wel wenschelijk, dat „*boven verwachting*” wat nader te verklaren. Het wil namelijk niet zeggen, dat we op dat gebied heel pessimistische voorgevoelens hebben gehad. Daarvoor geloofden we geen aanleiding te hebben: we hadden hier en daar zoo wel eens een woord en een klank opgevangen. Doch een uitkomst, zooals we nu hebben gezien, hadden we niet mogen verwachten.

Het is toch nog maar enkele jaren geleden, dat een dergelijk voorstel, prijkkende op de agenda van de ledenvergadering, glorieus verworpen werd. Nu mag dat voorstel toen, door haar andere formuleering een andere strekking hebben doen voelen, bij een grooter deel der toen aanwezige leden, dan nu op dat der plaatselijk gehouden vergaderingen, in den aard der zaak is toen met meerderheid van stemmen uitgesproken dat men melkcontrole niet noodig achtte.

En thans op sommige plaatsen zoo goed als algemeene deelname.

Een prachtige vooruitgang in de denkwijze en handelwijze der veehouders, die, dat staat voor ons vast, over een tiental jaren een groote verandering in de hier tot nog toe gehouden veestapel te weeg gebracht zal hebben.

Absoluut noodig daarvoor is echter, dat men uit de te verkrijgen cijfers de conclusies trekt, die een verstandige, op winst beluste boer er uit moet trekken om zich een zoo groot mogelijk voordeel te verzekeren van het door hem aan melkcontrole besteedt bedrag.

Doch dat komt wel terecht, als de melklijsten op het eind van de lactatieperiode thuis bezorgd worden. Die zijn vaak conclusies genoeg voor zich zelf.

Hoe denkt men er momenteel op andere plaatsen in Gorkum's omgeving over om ook massaal zich aan de melkcontrole te gaan geven?

We hopen, dat we op dit gebied de plank een beetje misgeslagen hebben en dat een opwekking om er aan te beginnen, voor die omgeving niet meer noodig is, omdat men daar al algemeen aan melkcontrole doet.

In dat geval bieden we onze lezers onze verontschuldigen aan, dat we niet actueel geweest zijn.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 22/02/1929; p. 1

— Door den directeur van de coöperatieve zuivelfabriek „Altena” te Nieuwendijk en een paar bestuursleden had vorige week Woensdagavond in café Van der Wiel een bespreking plaats met leden en leveranciers om te komen tot geregelde melkcontrole. De heer Langeraad besprak in de eerste plaats de kosten voor scheppen en onderzoek, welke op f 1.50 per koe zullen worden gesteld. Eenmaal in de 3 weken zal worden geschept. Voor het houden van een goedgekeurden stier met afstammingspapieren voor 3.40 % vet en 170 K.G. botervet, zal per jaar f 50 premie worden betaald, plus f 1 per gecontroleerde koe, die door zoo'n stier gedekt wordt, mits in eigendom van een lid.

Bij een omvraag werden reeds 120 koeien voor controle ingeschreven.

De heer Langeraad deelde daarop nog mede, dat dit voorjaar op kosten der Coöperatie in deze streek alle koeien, die horzels meedragen, indien de eigenaar zulks wenscht, zullen worden behandeld met de bekende runderhorzelzalf.

Na nog eenige mededeelingen te hebben gedaan over de financiële positie van de coöperatie, den omzet over 1928, alsmede over de betaalde prijzen, die in vergelijking met wat door de fabriek te Ammerzoden is betaald, zeer gunstig uitkomen.

Tot slot een vriendelijke uitnodiging aan leden en leveranciers, om eens een kijkje te komen nemen in de fabriek.

F. C. HUIJSER,
Landbouwonderwijzer, Woudrichem

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 01/03/1929; p.

— Uit het pas verschenen 13e jaarverslag van de Coöp. Zuivelfabriek „Altena” blijkt, dat in het afgelopen jaar aan melk 6.326.287 K.G. is geleverd, terwijl de gemiddelde prijs 9,42 cent per K.G. en het gemiddelde vetgehalte 3.15 bedroeg.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 05/04/1929; p.

WOUDRICHEM.

— De onlangs door den heer C. M. Schaap aangekochte stier Frans 28, waarvan de vader is de bekende stamboekstier Immo, werd op de Rijkskeuring te Almkerk goedgekeurd. Daarna werd hij, na beoordeeling door een commissie, aangekocht door de Coöp. Melkfabriek „Altena” te Nieuwendijk, niet alleen ingeschreven als premiestier, maar viel hem tevens de onderscheiding ten deel, door zijn afstamming als nummer één te worden ingeschreven van de voor dit doel aangeboden dieren.

Een prachtsucces dus.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 29/03/1929; p.

NIEUWENDIJK.

— De melkauto van den heer G. de Fijter kantelde nabij de zuivelfabriek geheel onderstboven in een sloot. Het ongeluk is tot ieders verbazing goed afgelopen. Het ongeval werd veroorzaakt door den melkrijder, die met den knecht van De F. een eindje meereed, teneinde het chauffeeren te leeren. Blijkbaar ging het plotseling verkeerd met bovengenoemd gevolg. Door het stuk slaan van de ruiten der cabine werden beide chauffeurs uit hun benarde positie verlost. De materiele schade is niet groot.

— Deze week is de zoete melk met 3 cent per liter verlaagd en gebracht van 14 op 11 ct. per liter.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 10/05/1929; p.

NIEUWENDIJK.

— Aan de Zuivelfabriek alhier is men bezig een ontijzeringsstoestel voor het verbruikswater der fabriek te plaatsen. Het toestel zal een capaciteit hebben van 20.000 Liter per uur. Het wordt geleverd door de firma Tijnzou te Delft.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 31/05/1929; p.

NIEUWENDIJK.

— Spoedig zal voor de tweede maal worden begonnen met de onthorzeling der runderen door het geheele Land van Altena. Dit prachtige werk, dat door de coöperatieve zuivelfabriek te Nieuwendijk wordt verricht, verdient navolging door andere fabrieken in ons land.

— Door de coöperatieve zuivelfabriek zullen in het Land van Altena een zestal fokstieren worden gesubsidiëerd en wel die van And. Tolenaars te Nieuwendijk, M. Verschoor te Almkerk, J. C. Scherff te Waardhuizen, Gebr. Van Wijgerden te Andel, C. M. Schaap te Waardhuizen en G. Verhoeven te Dussen.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 07/06/1929; p.

NIEUWENDIJK.

— Benoemd is aan de melkinrichting „De Landbouw” te 's-Gravenhage de heer A. Kraaiveld, thans werkzaam aan de Coöp. Zuivelfabriek alhier.

— Tot melkcontroleur aan de zuivelfabriek „Altena” alhier is benoemd de heer A. Kapel te Werkendam.

— Aan de Coöp. Zuivelfabriek zijn dit voorjaar 64 leveranciers als lid toegetreden. Meer en meer worden door de melkleveranciers de noodzakelijkheid en het belang der coöperatie op dit gebied ingezien.

— Door de Coöperatieve Zuivelfabriek te Nieuwendijk zal de goedgekeurde fokstier van C. M. Schaap alhier worden gesubsidiëerd.

NIEUWENDIJK.

— De melkrijders W. Bax te Dussen en C. v. d. Meijden te Almkerk hebben beiden een auto aangekocht voor het vervoer van melk naar de fabriek. Met deze beide zijn reeds van acht melkritten de paarden vervangen door een auto. Thans resten nog een drietal ritten voor onze edele viervoeters.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 06-12-1929

NIEUWENDIJK.

In de afgelopen week werd de algemeene ledenvergadering der Coöperatieve Zuivelfabriek „Altena” alhier in Café Dekker te Almkerk gehouden.

De Voorzitter verwelkomt de aanwezigen. De notulen der vorige ledenvergadering worden, na lezing door den secretaris, ongewijzigd vastgesteld. Bij stemming worden de aftredende bestuursleden, de heeren H. Crezee en A. van der Pluijm, herkozen, eveneens als commissaris, de heer Ph. Raams.

De Voorzitter deelt verschillende zaken betreffende de fabriek mede, o.a., dat den afgelopen zomer is aangeschaft een ontijzeringsstoestel voor het verbruikswater der fabriek, waarvan het resultaat zeer bevredigend is. Het entreegeld blijft gehandhaafd op f 2.50 per koe.

Behandeld worden enkele aanvragen om ontheffing van lidmaatschap.

De directeur vertelt nog een en ander over de kwaliteitsproeven, welke aan de fabriek worden genomen, dringt er sterk op aan, de melkbehandeling zoo zindelijk mogelijk te doen zijn en vooral het gebruik van de wattenschijf bij het teemsen niet na te laten. Bij de rondvraag wordt door een der leden nog opgemerkt, dat er vaak watten schijven worden afgeleverd, die zeer dik zijn, welke moeilijk doorlaten en waarvan de nadeelige gevolgen niet uitblijven. Hierna sluiting.

1930 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 24/01/1930; p.

— Voor het melkvervoer zijn door het bestuur der Coöp. Zuivelfabriek „Altena” twee nieuwe auto's aangekocht.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 21-02-1930

Uit het 14e jaarverslag van de Coöperatieve Zuivelfabriek „Altena” blijkt, dat in het afgelopen jaar werd ontvangen 5.927.018 K.G. melk. De aanvoer van melk bleef circa 400.000 K.G. beneden dien van het vorige jaar, wat zeker een gevolg is van het ongunstige grasjaar. De prijs per liter bedroeg 9.36 ct., het totaalbedrag uitbetaald melkgeld is f 533.413,80.

Gefabriceerd werden 124.180 kazen en 55.173 K.G. boter.

Het ledental ging, flink vooruit, 66 nieuwe leden traden toe, terwijl 11 wegens overlijden of opheffing van het bedrijf, ophielden lid te zijn. Het ledental bedraagt thans 372; aan den melkcontroledienst zijn ruim 160 veehouders met ongeveer 1100 koeien aangesloten.

Over de kwaliteit der aangevoerde melk viel niet te klagen. Het bedrag, dat aan kwaliteitspremie werd uitbetaald, was wat lager dan het vorige jaar. In totaal werd hiervoor betaald f 15.159,37 en aan premie wintermelk f 4626,21.

Aan de Coöp. Zuivelfabriek „Altena” alhier werd tot melkrijder-chauffeur aangesteld de heer A. van der Nat te Rijswijk.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 07/03/1930;

NIEUWENDIJK.

— Door de Coöp. Zuivelfabriek zal a.s. Dinsdag 11 Maart begonnen worden met het twee maal per dag ophalen der melk. De zomerdienst zal hiermede in dit bedrijf beginnen.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 11/04/1930;

— In verband met de runderhorzelbestrijding kan nog worden vermeld, dat de leveranciers van de Coöp. Zuivelfabriek „Altena” de horzelzalf aan genoemde fabriek gratis kunnen verkrijgen. Tevens wordt ook deze zalf aan niet-leveranciers verstrekt tegen f 0.25 per busje van 250 gram.

— Op de vanwege de Coöp. Zuivelfabriek „Altena” op Vrijdag i.l. te Almkerk gehouden keuring van dekstieren werden 12 stuks aangeboden. Een 6-tal zal hiervan worden aangewezen voor subsidie. De volgende week zal dit definitief worden vastgesteld, aangezien er thans nog geen beslissing kon worden genomen.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 11/04/1930;

— Door de Coöp. Zuivelfabriek „Altena” zal een premie worden verleend voor goedgekeurde springstieren.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 23/07/1930; p. 4/4

NIEUWENDIJK. Tot directeur van de Coöp. Zuivelfabriek te Apeldoorn is benoemd den heer Joh. Langeraad, thans directeur aan de Coöp. Zuivelfabriek „Altena” alhier.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 25/07/1930; p.

— De heer J. Langeraad, directeur der Coöp. Zuivelfabriek „Altena” werd in gelijke betrekking benoemd aan de Coöp. Melkinrichting „Mariëndaal” te Apeldoorn. Het aantal sollicitanten was 79. De heer Langeraad, die een zeer geacht persoon is, wordt hier noode gemist. Onder zijn bekwame leiding bloeide de Coöp. Zuivelfabriek. Als secretaris van den Zuid-Hollandschen Zuivelbond werd door hem veel gedaan voor de organisatie op zuivelgebied. Vooral bestuur en personeel van bovengenoemde fabriek zullen zijn vertrek betreuren.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 29/08/1930; p.

NIEUWENDIJK.

— Voor de betrekking als directeur van de Coöp. Zuivelfabriek „Altena” hebben zich 44 sollicitanten aangemeld. Een benoeming heeft nog deze week plaats.

05/09/1930; p. 2/10

— Benoemd tot directeur aan de zuivelfabriek „Altena” alhier de heer Wybega te Giekerk-Oenkerk.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 12/09/1930;

NIEUWENDIJK.

— Naar we vernemen, zal de heer B. Wijbega, nieuw benoemd directeur der Coöp. Zuivelfabriek „Altena”, op 1 October a.s. in functie treden.

— Door de firma Gevekers & Co. te Amsterdam zal aan de zuivelfabriek alhier een benzine-opslagplaats worden gebouwd.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 17-10-1930;

NIEUWENDIJK.

De heer Langeraad, directeur den Coöp. Zuivelfabriek „Altena” heeft in verband met zijn vertrek naar Apeldoorn afscheid genomen van zijn personeel en melkrijders, die voor deze gelegenheid waren uitgenoodigd ten zijne huize. Op een drietal na was het geheele personeel, bestaande uit 50 personen, present.

De heer en mevrouw Langeraad zijn op zeer bijzondere wijze dien avond gehuldigd. Door den heer De Jong, adjunct-directeur, werd een persoonlijk woord tot zijn vertrekkenden patroon gericht. Door den heer J. Lankhaar, controleur, werd een toespraak gehouden, waarin de gevoelens werden vertolkt van het oudste personeel. Vervolgens werden onder een indrukwekkende toe-

spraak van den heer A. van der Stelt, kaas-magazijnmeester, een prachtige salonschemerlamp en een rookstandaard namens het personeel aangeboden.

Hierna sprak de heer Van der Meijden namens de melkrijders een woord van afscheid. En tenslotte richtte de heer Vos, boekhouder, zich eerst tot den vertrekkenden directeur en toen tot den nieuwen functionaris, die zich ook te midden der genoodigden bevond.

Door de verschillende woordvoerders werd gesproken over het verleden, heden en de toekomst. Allen waren homogeen in de waardeering van den heer Langeraap. Zijn verbetering van zijn positie werd hem door allen van harte gegund, maar niemand wilde hem gaarne afstaan.

De afscheidsrede van den heer Langeraap, tot zijn personeel gehouden, was eveneens vol dankbaarheid en waardeering voor aller medewerking gedurende het 14-jarig verblijf hier aan den Nieuwendijk op zoo'n schitterende wijze ondervonden.

Door den nieuwen directeur, den heer Wijbega,⁴ werd het vertrouwen uitgesproken in de medewerking, gevraagd van het personeel, en medewerking beloofd, alles te zullen doen, wat mogelijk is in het belang van de Coöperatie en van het personeel.

De avond, die een zeer gezellig verloop had, werd opgeluisterd door muziek en voordrachten en werd beëindigd met een woord van den heer Van der Stelt tot beide directeuren en verzocht hij tenslotte de aanwezigen, den scheidenden directeur toe te zingen het eerste couplet van den avondzang „'t Wil U, o God, mijn dank betalen”.

4 F. Wijbega – zuivelschool in 1923 – Was hiervoor oa. Ass. te Morra Lioessens (Friesland)

Ingezonden.

Propaganda voor aansluiting bij Zuivelcoöperatie - CZ. Nieuwendijk-I

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

Voor de Melkveehouders in 't Land van Altena.

Nu de landbouwcrisis ons allerwege gaat beangstigen, wordt het steeds dringender eisch, dat we als landbouwers elkander helpen. We zijn meer dan ooit in dezen tijd op elkander aangewezen. Van alle kanten wordt de noodzakelijkheid ons aangetoond en van vele zijden toegeroepen „landbouwers organiseert U!” Meermalen is ook, vooral den laatsten tijd gebleken, dat we door organisatie veel kunnen bereiken. Althans meer dan den enkeling die in heel wat gevallen onmachtig is, in hetgeen door organisatie wordt verkregen. Ik wil me hier ook direct doen kennen als een coöperator. Niet dat ik op elk gebied de coöperatieve bedrijfsvorm verkies. Er zijn in onze maatschappelijke samenleving schakeringen, waarbij ik het particulier initiatief vrij spel wil laten.

In de huidige omstandigheden is het evenwel voor ons als landbouwers wel de aangewezen weg, zich zoo goed mogelijk te organiseren. Dat velen in het Land van Altena dit gevoelen zijn toegedaan, stemt me aangenaam. Dat het echter niet allen zijn ontmoedigd, ja vertoornd me, in een zeker geval, in niet geringe mate. Ik wil me hier bepalen tot de voornaamste tak van ons bedrijf n.l. de melkerij. Wat is er bij een aanzienlijke groep onzer melkveehouders in Altena toch nog een treurig idee, van dit soort van coöperatie. Wat heeft de geschiedenis van de laatste 15 jaren toch een geringe invloed uitgeoefend op de kennis van deze onze collega's. Wat zijn ze hardleers.

't Zou te veel plaatsruimte vergen om de historie welke hieraan verbonden is in zijn geheel te gaan omschrijven. Men weet maar al te goed wat de drijfveer is geweest tot het oprichten der coöp. zuivelfabriek te Nieuwendijk. Niets minder dan het roekeloos spel, dat er destijds door de firma v.d. Bergh te Rotterdam met onze melkboeren gespeeld is.

Dat deze coöperatieve fabriek gelukkig altijd goed heeft gewerkt, is een omstandigheid, waarvan in de eerste plaats haar leden en leveranciers hebben geprofiteerd, maar waarvan ook de rest van onze medeboeren de profijten hebben genoten. Het is een onaanvechtbaar feit, dat al de particuliere zuivelbedrijven in den omtrek, ook nu nog, door de fabriek te Nieuwendijk worden gedwongen, de huidige prijzen te betalen.

Al de leveranciers van genoemde fabrieken danken dus hun melkprijzen aan de coöperatie te Nieuwendijk. Nu is het waar, dat het momenteel een slechte tijd is om voor coöperatie propaganda te maken. Vooral hierom, dat er met een onzer landbouwcoöperaties, waarbij veel mensen uit Altena betrokken zijn, een donkere tijd wordt doorgemaakt. 't Is ook niet mijn bedoeling om alle niet-leden melkveehouders aan te sporen om lid te worden van de fabriek te Nieuwendijk. Ik wil slechts enkele vragen stellen.

Waarom levert men zijn melk niet aan die fabriek?

Om dit te doen behoeft men geen lid te worden der coöperatie. Men behoeft zich heelemaal niet te verbinden. Door de melk te leveren bevordert men een verlaging van het onkostencijfer en een opvoering van het uitbetalingscijfer dier fabriek. Dus zonder verplichtingen aan en alleen slechts

profiteeren van de coöperatie is toch geheel zonder financieel gevaar en tot steun van zijn medeburgers in den strijd om 't bestaan. Men is moreel verplicht elkander bij te staan waar het mogelijk is.

Die mogelijkheid nu is hier aanwezig en wanneer ze in toepassing wordt gebracht kan ze slechts leiden tot aller voordeel.

Wat zou dan de reden dat men elkander in den steek laat?

Die fabriek staat daar in ons belang. Dat kan van geen enkele particuliere fabriek worden gezegd. Of heeft de meening post gevat dat men er voordeel bij heeft als men de melk aan eigen fabriek onthoudt en aan speculatieve bedrijven verkoopt? Van dit laatste heb ik me grondig op de hoogte gesteld en kan hier in 't publiek ten stelligste verzekeren, dat geen enkele particuliere fabriek uit den omtrek, noch „Amilko” te **Gorcum**, noch „De Bommelerwaard” te **Ammerzoden**, noch de *V.Z.* te **Heusden**, in het tijdvak van 1 Januari tot 15 Nov. 1930 de prijzen hebben betaald die de coöperatie te Nieuwendijk betaalde.

Wie meent het tegengestelde te kunnen bewijzen, die nodig ik beleefd uit mij van antwoord te willen dienen. Gaarne zal ik mijn cijfermateriaal ter beschikking stellen van het publiek. Wel wordt er van die zijde gezorgd deze zoo dicht mogelijk te naderen, maar nooit hebben we het nog beleefd, dat de gemiddelde jaarprijs, boven die der coöperatie te Nieuwendijk uitkwamen. Een grondig bewijs dat men niet meer kan uitbetalen dan Nieuwendijk. Wel vindt men een enkele maal een hogere prijs op de afrekening, maar dat is altijd in den tijd dat het kleinste kwantum melk wordt ontvangen of bij het beeindigen van een contract. Bij de groote melktoevoer in de maanden Mei en Juni is het verschil altijd het grootst. Dan betaalt de fabriek te Nieuwendijk belangrijk hooger uit dan de anderen.

Is het dan uit onkunde of is het iets anders dat U de coöperatie den rug doet toekeeren?

Staan die particuliere bedrijven zooveel hooger in Uw vertrouwen, dat Ge U slechts daar veilig acht en zijn er redenen aanwezig dat de coöperatie dat vertrouwen moet onthouden?

Ik vraag slechts, maar zeg U tevens, dat Uw plaats is bij de coöperatie, zoo niet als lid, dan toch als leverancier. Het leveren aan speculatieve fabrieken beteekent voor Altena's melkboeren, verraad plegen aan eigen stand. Hoe zoudt Ge varen als de coöperatie er niet was?

Geef U zelf antwoord. Ik wil mijn betoog niet langer maken, maar toch al mijn collega's toeroepen: „Bekijk de zaak zooals ze werkelijk is en onderzoek hetgeen U duister is.” Dan zult Ge zeker van inzicht veranderen. Tenzij Ge daartoe te egoïstisch zijt of voor een gezamenlijk strijden voor het dagelijks brood, door mindere edele gevoelens gedreven bedankt. Tot wederziens.

Co. Operator Az.

Ingezonden.

Propaganda voor aansluiting bij Zuivelcoöperatie - CZ Nieuwendijk-II

AAN DE MELKVEEHOUDERS IN 'T LAND VAN „ALTENA.”

Geachte Redactie.

Met dank voor opname van mijn vorige stukje vraag ik U nogmaals even het woord.

Het spijt me eenigszins dat er niemand op mijn schrijven, gericht aan mijn collega's melkvee-houders in 't Land van Altena, ageerde. De feiten die ik noemde zijn niet tegen te spreken, dat was mijn overtuiging reeds bij publicatie. Wat ik nog wel had verwacht, was, het nut der speculatieve fabrieken, tegenover de coöperatieve fabrieken, bepleit en verdedigd door den een of anderen „Anti-coöperator.” Sommigen probeeren werkelijk dat nut te motiveren. Ook hierop tevergeefs gewacht.

Mag ik hieruit opmaken, dat alle lezers die dit onderwerp aangaat, het roerend met mij eens zijn? Als ik dit niet beter wist zou ik een vraag stellen, die ik thans in de pen houd. Gelukkig zijn m'n ooren goed en probeer ik ze ook zoo goed mogelijk te gebruiken. Zeer uiteenlopende, heerschende meeningen, heb ik dan ook opgedaan.

Verschillende stemmen van niet coöperators, melkleveranciers aan de speculatie, mocht ik beluisteren die het inderdaad met mijn vorig schrijven eens zijn. Anderen achten het particulier bedrijf meer solied dan de coöperatie. Weer anderen zien de coöperatie ook de fabriek te Nieuwendijk, als een grooten „boeman”: Een wonderlijk standpunt wordt door deze laatste ingenomen. Veelal zijn deze menschen weinig handelbaar. Ze zijn, wat hun inzicht betreft, ongeveer 100 jaar achter bij de normale menschen en zijn totaal niet in staat over een maatschappelijk onderwerp mee te praten.

Het is de groep (*remmers*) die aan onze vooruitstrevende boeren veel last bezorgen. Waar zijn dan de vruchten van het landbouwonderwijs en voorlichting gegeven in cursussen, de pers, enz. enz. Of is het pure onwil, die een gevolg is van moedeloosheid, veroorzaakt door de nijpende malaise?

Wat het ook is, dit staat vast. De saamhoorigheid is zoek. De oneenigheid en verwarring lijken wel een crisis in de crisis. Reken er allen op, dat zich dit ter bestemder tijd zeker zal wreken. En dat door eigen schuld. Het schijnt of oogen en ooren van velen op non-activiteit gesteld zijn. Heel wat kleine boertjes verdwijnen nu reed, als melkboer van 't tooneel. De groote worden kleiner. Het aantal melkkoeien vermindert niet onbeduidend in Altena. 't Gevolg zal zijn, minder melkaanvoer, achteruitgang der fabrieken en een daling der melkprijzen. Geen enkel zuivelbedrijf ontkomt hieraan. Ook de fabriek te Nieuwendijk niet.

Onthoud dit wel, ook Gij die aan de speculatie leveren, want deze fabriek is het die de prijzen stelt. De coöperatieve fabriek is uit den nood der tijden geboren. Draag zorg dat ze in der tijden nood niet ondergaat. ***Gij leverancier, aan de speculatieve fabrieken kunt onze coöperatie evenmin missen als wijzelf. Als de fabriek te Nieuwendijk eens ophield te bestaan dan was het ook met U gedaan.*** Bedenk dat en zendt Uw melk naar de coöperatie, waar Ge allen thuis hoort.

Waar schuilt het financiële gevaar om daar leverancier te zijn? En waarin bestaat die vermeende meerdere financiële zekerheid bij de particuliere fabrieken? Toon mij die eens aan! Zeg niet dat ik louter propagandist ben voor de coöperatie. Ik ben die wel, maar uitsluitend om de eenheid te bevorderen die ons sterker maakt in den crisis-strijd. Met U samen worstelen wil ik, om aan den nood der tijden zooveel mogelijk te ontkomen en dat kunnen we met onze melkerij op geen andere of betere manier dan ik hierboven omschreef.

Dank aan den Redacteur.

CO OPERATOR Az.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 20/02/1931; p.

— Aan de examens voor een vakdiploma, die vanwege den Alg. Ned. Zuivelbond dit voorjaar te Breda en Arnhem gehouden zullen worden, hopen van de Coöperatieve Zuivelfabriek „Altena” alhier 5 personen deel te nemen.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 27/02/1931; p.

NIEUWENDIJK.

— De melkauto van de zuivelfabriek „Altena”, chauffeur A. van Noorloos, kwam nabij de Verlaatsche stoep in botsing met een luxe wagen van Van der Ham uit Breda. Doordat beiden een geringe snelheid hadden, liep het zonder persoonlijke ongelukken af. De materiele schade was vrij aanzienlijk, vooral van den melkwagen.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 27/02/1931; p.

NIEUWENDIJK.

— Uit het jaarverslag der Coöp. Zuivelfabriek „Altena” blijkt, dat in het afgelopen boekjaar is ontvangen 5.768.356 K.G. melk. Hiervoor werd uitbetaald f 425.602.45, dit is per liter gemiddeld 7.59 cent.

De melkaanvoer bleef plm. 150.000 K.G. beneden dien van het vorig jaar, wat als een gevolg van minder voorradig melkvee, door de hoge vee prijzen veroorzaakt, wordt beschouwd. Het onkostencijfer per 100 K.G. melk bedraagt 1.86 cent, over de kwaliteit der producten viel niet te klagen. Opgewekt wordt nog tot meer zindelijke behandeling der melk, teneinde de

Het ledental bleef gelijk, n.l. 376. aangevoerde grondstof van prima kwaliteit te doen zijn.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 17/04/1931;

NIEUWENDIJK.

— Een nieuw product wordt vanaf heden door de Coöp. Zuivelfabriek gefabriceerd en in den handel gebracht, n.l. de „melk-yoghurt”. In deze streken is de melkyoghurt nog weinig bekend. Op medisch advies wordt ze meermalen gebruikt door maaglijders. Het is een product, dat wordt verkregen uit prima gepasteuriseerde volle melk, geënt met Yoghurt-bacteriën. De melkyoghurt vertoont veel overeenkomst met karnemelkspap. Het is een gestolde, dikke massa met een fijne zwakzure smaak en heerlijke aroma. Voor fijnproevers een delicatessé en voor maag- en ingewandlijders een ware uitkomst.

— Tot tijdelijk assistent aan de Coöp. Zuivelfabriek „Altena” is benoemd de heer D. Oegema van Witmarsum (Friesland).

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 12/06/1931; p.

— Voor het diploma machinist zuivelfabriek slaagde de heer P. Kamerman, tweede machinist aan de Coöp. Zuivelfabriek „Altena”.

— Door de Coöp. Zuivelfabriek werd bij de laatste melkrekening uitbetaald 1.65 per gewicht-procent vet. Dit komt overeen met een prijs van 1.70 per liter procent. Het gemiddeld vetgehalte bedroeg 3.1 %. De prijs der melk was dus 5.27 plus 0.25 cent premie voor kwaliteit, wordt totaal 5.52 cent per liter.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 11/09/1931; p.

NIEUWENDIJK.

— De heer Oegena, assistent aan de Coöp. Zuivelfabriek alhier, is benoemd tot directeur van de Coöp. Zuivelfabriek „Op hoop van zegen” te Genderen.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 23/10/1931; p.

LAND VAN ALTENA.

— Zoowel van de N.V. Fabrieken van Melkproducten der Ver. Zuivelbereiders afd. Heusden, als van de Coöp. Melkfabriek te Nieuwendijk ontvingen verschillende leveranciers een circulaire, waarin men tracht aan te toonen, met het uitbetaalde melkgeld gedurende de eerste negen maanden van dit jaar aan den spits te hebben gestaan.

1932 Nieuwendijk

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 13/01/1932; p. 4/4

LAND VAN ALTENA.

Over het tijdvak van 14 - 31 Dec. 1931 werd door de Coöp. Melkfabriek te Nieuwendijk voor de melk betaald, f 1 60 per % vet per K.G., of f 1.65 per % vet per liter. Het laagste bedrag dat per K.G. werd uitbetaald, bedroeg f 3.76 per K.G. het hoogste bedroeg f 8 16 per K.G.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 04/03/1932; p.

ALMKERK.

— Deze dagen verscheen het 16e jaarverslag van de Coöp. Zuivelfabriek „Altena”. Uit dit verslag blijkt, dat in het afgelopen jaar aan melk is geleverd 5.277.273 K.G. tegen een gemiddelde vetgehalte van 3.18 % en tegen een gemiddelde opbrengstprijis van 6.078 per K.G.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 11-03-1932

ALMKERK.

In Café Dekker alhier werd dezer dagen de ledenvergadering gehouden van de Coöp. Zuivelfabriek „Altena” te Nieuwendijk. De leiding berustte bij den voorzitter, den heer J. Snoek.

Na de opening en lezing der notulen, verkreeg de directeur het woord om enkele mededeelingen te doen betreffende den stand van zaken. We ontleenen hieraan het volgende:

Tengevolge van vermindering van den melkveestapel is door heel Nederland een vermindering van melkproductie merkbaar. Aan onze fabriek werd het afgelopen jaar een half miljoen K.G. melk minder ontvangen. De melkprijs bleef ruim één cent beneden dien van het vorig jaar, zoodat plus minus f 65.000 minder werd uitbetaald. Zoodat de toestand zich thans laat aanzien, worden nog lagere prijzen verwacht, tenzij de regeering ingrijpt en een toeslag verleent, wat we vurig hopen.

Evenals andere jaren werden de prijzen, door onze concurrenten uitbetaald, vergeleken met de onze. Het eindresultaat is, dat wij in 1931 0.45 cent per K.G. meer hebben uitbetaald dan de V. Z. te Heusden en 0.4 cent per K.G. meer dan Amilko te Gorinchem. Over ruim 5 miljoen K.G. melk is dus door ons ongeveer f 22.000 meer uitbetaald.

Spreker verwees naar de weiproeven te Giessen-Nieuwkerk, gepubliceerd in het Maandblad, waarin de uitkomsten van de waardebeoordeling der wei worden gerapporteerd.

Ook dezen winter zullen de leden weer een halven cent per K.G. winterpremie ontvangen. Naar aanleiding van deze mededeeling worden vragen gesteld over de weiprijs, daar de meening heerscht, dat deze te duur is. De voorzitter antwoordde, dat de voorloopige uitslag der bovengenoemde proeven reeds heeft aangetoond, dat de waarde zeker een halve cent per liter is. De definitieve uitslag zal moeten worden afgewacht. De waarde van wei moet worden vergeleken met andere voederstoffen.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 08/04/1932; p.

LAND VAN ALTENA.

— Aan de coöp. Melkfabriek te Nieuwendijk werd in het tijdvak van 7-19 Maart uitbetaald 1,35 ct. per % vet, wat gelijk staat met 1,39 ct. per liter leverantie. De hoogste prijs bedroeg 6,35 ct., de laagste 3,11 ct., middelprijs 4,19 ct. per Kg.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 27/04/1932; p. 2/4

— De Coöp. Zuivelfabriek „Altena” heeft besloten over te gaan tot het invoeren van een loonsverlaging varierende tusschen 5 en 10%.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 06/05/1932;

NIEUWENDIJK.

— Vanaf heden is de prijs der volle melk door de venters van de zuivelfabriek alhier met een cent per liter verlaagd en gebracht op 7 cent.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 13/05/1932; p.

— Door de coöp. zuivelfabriek „Altena” is met ingang van Maandag 16 Mei de weiprijs voor de leveranciers verlaagd tot 0.4 cent per liter. Dit staat gelijk met 33 cent per 100 liter geleverde melk. Bovendien wordt de wei vermengd met 15 % ondermelk, waardoor de kwaliteit beduidend wordt opgevoerd.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 20/05/1932; p.

LAND VAN ALTENA.

— In het tijdvak van 18-30 April werd door de Coöp. Zuivelfabriek „Altena” voor de melk betaald 1.10 ct. per % vet, wat bij een gem. vet van 3.16 % een prijs wordt van 3.47 ct. per K.G.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 01/07/1932; p.

NIEUWENDIJK.

— Tot lid van den raad van toezicht van de Boerenleenbank is benoemd de heer B. Wybenga, directeur der Coöp. Zuivelfabriek „Altena” alhier.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 25/11/1932; p.

NIEUWENDIJK.

— Beknopt verslag van de ledenvergadering der Coöperatieve Zuivelfabriek „Altena” in café Dekker te Almkerk.

De belangstelling was niet groot. Na opening door den voorzitter, den heer Snoek, lezing der notulen door den secretaris, den heer De Jong en enkele mededeelingen door den directeur, kwam aan de orde verkiezing van twee bestuursleden en een commissaris. De heeren H. van Andel te Woudrichem, G. S. Verhoeven te Dussen en Scherf te Waardhuizen werden allen herkozen. Aan enkele leden werd ontheffing verleend van hun lidmaatschap wegens opheffing van bedrijf. Een voorstel van het bestuur tot machtiging voor het stichten van een auto-garage en het aankopen van grond werd aangenomen. Nog enkele minder belangrijke dingen werden bij de rondvraag besproken. Hierna sluiting.

1933 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 20/01/1933

— Eenigen tijd geleden werd aan de leden der Coöp. Zuivelfabriek „Altena” het bestuursbesluit medegedeeld, dat de toeslag voor dezen winter 0.3 cent per K.G. zou bedragen. Naar men thans verneemt, is door genoemd bestuur per circulaire aan de leden bekend gemaakt, dat ook voor dezen winter wederom de toeslag 0.5 cent per K.G. zal blijven. Dit in verband met de gunstige uitkomsten in het afgelopen boekjaar. Deze toeslag is alleen voor de leden en voor de losse leveranciers, die vóór 1 April a.s. lid wenschen te worden.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 03-03-1933

NIEUWENDIJK.

In café Dekker te Almkerk had de algemeene ledenvergadering plaats van de coöp. zuivelfabriek „Altena”. Er waren ongeveer 70 leden aanwezig. De vergadering stond onder leiding van den voorzitter, den heer J. Snoek.

Bij het punt mededeelingen werden door den directeur, den heer Wijbega, enkele inlichtingen verstrekt o.a. dat tot aankoop was overgegaan van een perceel grond met schuur van de Wed. v. Helden tot het stichten van een autogarage. Vervolgens gaf de directeur een overzicht van de werking der crisiszuivelwet, daarbij concludeerende, dat de regeering al het mogelijke gedaan heeft en tot goed resultaat geleid heeft, aangezien zonder de toeslag het resultaat bedroevend laag zou zijn geweest.

Het jaarverslag werd na enkele toelichtingen vastgesteld. Daarna hield de heer Bronkhorst, hoofd der Chr. landbouwschool te Andel, een causerie over „*Iets uit de wereld van het oneindig kleine*”, deze lezing werd met genoeg beluisterd en nam zooveel tijd in beslag, dat er voor de rondvraag geen tijd overbleef. Dus werd de vergadering om ruim tien uur gesloten door den voorzitter.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 18/03/1933; p. 2/4

'T LAND VAN ALTENA.

Door het bestuur van de Coöp. Zuivelfabriek „Altena” te Nieuwendijk is besloten dit jaar geen onderhoudspremie beschikbaar te stellen aan de houders van fokstieren. De aanleiding hiertoe ligt in het feit, dat er te weinig gebruik werd gemaakt van deze stieren en het daardoor is gebleken dat er onvoldoende waardeering bestond voor deze maatregel.

— In het afgelopen boekjaar is aan de coöp. zuivelfabriek „Altena” alhier ontvangen 5.239.885 K.G. melk, waarvoor werd uitbetaald f 232.217 69.
Dit is 4 56 cent per K.G.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 05/05/1933; p. 3/12

— De heer A. Kuperus, machinist aan de Coöp. Zuivelfabriek „Altena” alhier is in gelijke betrekking benoemd aan de Coöp. Zuivelfabriek te Lutjewinkel (N.-H.).

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken) 04-08-1933

Dinsdag hebben een 60-tal leden van de Noord-Brab. Maatschappij van Landbouw, bij gelegenheid van een excursie, een bezoek gebracht aan de coöp. zuivelfabriek „Altena” alhier. Na in twee groepen rondgeleid te zijn ter bezichtiging van de inrichting der fabriek, de machinale kaasbereiding en verschillende producten welke worden vervaardigd, werd in de autogarage een thee aangeboden. De aanwezigen waren vol lof over de keurige wijze, waarop dit gebouwtje voor dit doel was ingericht.

Door den heer Sneep, voorzitter der N.-Br. Mij. van Landbouw, werd het woord gevoerd. Spreker bracht dan voor de goede opkomst der leden, vooral uit West-Brabant en verheugde zich in 't prachtige verloop van de vergadering, die 's morgens te Almkerk werd gehouden en met deze excursie eindigde. Ook aan de zuivelfabriek dank en erkentelijkheid voor de aangename ontvangst.

Verschillende sprekers voerden nog het woord. De heer Snoek, voorzitter der fabriek, dankte wederkeerig voor de eer, de fabriek aangedaan. Met de beste wenschen voor de geheele boerenstand sloot tenslotte de heer Sneep deze zeer geslaagde excursie.

1934 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1934-03-09;

NIEUWENDIJK Verslag gewone ledenvergadering *Altena*

Onder voorzitterschap van den heer J. Snoek werd de gewone leden-vergadering gehouden van de Coöp. Zuivelfabriek „*Altena*” alhier in café Dekker te Alrnkerk. Ongeveer 80 leden waren aanwezig.

Na een woord van welkom en dank voor de goede opkomst, door den voorzitter uitgesproken, werden de notulen door den secretaris gelezen en vastgesteld. Hierna kreeg de directeur, de heer Wybega, het woord tot het doen van zijn mededeelingen.

We ontleenen hieraan het volgende:

Hoewel het jaar 1933 voor den boer nog niet zoo rooskleurig was, kan toch worden gezegd, dat het voor de fabriek niet tegenviel. De melkaanvoer bleef een weinig achter bij verleden jaar ,n.l. bij 1932. Het vetgehalte was iets hooger. Beide zullen zeer waarschijnlijk gevolgen zijn van het mond- en klauwzeer, dat vorigen zomer heerschte. De kwaliteit van onze producten voldeed aan de gestelde eischen, waardoor we een goed afzetgebied behielden. Zelfs hebben we onze afnemers niet altijd kunnen helpen. Vandaar dat we melk hebben bijgekocht van een andere fabriek. Dit met een gunstig resultaat.

Het onkostencijfer is weer lager dan in 1932, n.l. 1,47 per 100 kg. geleverde melk. Het melk- vervoer kostte een weinig minder, terwijl ook op de loonen werd bezuinigd. De bouw van een auto-garage is geheel ten laste van de exploitatie gebracht en dus in de onkosten van 1933 opgenomen. Op de gebouwen werd weer f 5000 afgeschreven. De rekening „reserve” en „leden- kapitaal” zijn beide weer met een behoorlijk bedrag verhoogd.

Daar deze mededeelingen verband hielden met de gegevens in het jaarverslag, was ook punt 4 afgedaan, aangezien allen met de begeven toelichtingen tevreden bleken te zijn.

Bij punt 5, vaststelling balans en exploitatierekening werd naar aanleiding van enkele vragen door den directeur medegedeeld, dat er in het bedrag van onze kaasvoorraad, alsmede in den post „onbetaalde nota's” een niet onbelangrijke stille reserve gevormd is, omdat de waarde van den kaasvoorraad grooter en liet bedrag der onbetaalde nota's kleiner is, dan op de balans staat aangegeven.

Bij de rondvraag drongen de heeren M. Verschoor en G. Tollenaars er bij het bestuur op aan, nu er telkens gevaar dreigt voor den steun aan den landbouw, goed toe te willen zien en vooraf de actie der groote landbouw-organisaties zoo sterk mogelijk te steunen.

De voorzitter gaf in verband hiermede enkele staaltjes weer en kwam tot de conclusie, dat de margarinefabrikanten als een vijandige macht tegenover ons staat. Wil de regeering niet overgaan tot beperking der margarine-fabricatie, wat de FNZ. heeft voorgesteld, dan zullen we nooit de melkprijs bereiken, die de minister in uitzicht heeft gesteld, n.l. tusschen 5 en 6 cent per liter. Door de afslachting van melkvee zal wel vermindering van productie, maar niet de beoogde melkprijs worden bereikt.

Door den directeur werd een uiteenzetting geven over de berekening van den vetprijs als basis voor den regeringstoelag.

Een zeer aantrekkelijk punt was daarna de vertooning van de Zuivelfilm. Deze film gaf eerst een kijkje op de boerderij, waar op de gewenschte manier wordt gemolken. Vervolgens de geheele

verwerking der melk tot boter en kaas. De botermijn te Maastricht, het koelhuis te Zutphen, het botorcontrole-station te Eindhoven, gebouwen van de Coöp. Zuivel-exportvereen, te Leeuwarden, van de FNZ. te 's-Gravenhage en centrale aankoop te Arnhem werden in- en uitwendig ver- toond met de daar verrichte werkzaamheden. Deze film was een bijzondere attractie waaruit veel te leeren viel. Te ongeveer half tien sloot de voorzitter deze vergadering.

De Gorcumer, 09/06/1934; p. 9/10

Nieuwendijk. De venters der Cooperatieve Zuivelfabriek hebben den prijs der volle melk en die der karnemelk gebracht op 7 en 8 cent per Liter.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 10/08/1934; p.

— De melkrijder V., die sinds jaren tweemaal per dag de fabriek te Nieuwendijk bezoekt, en zelden ongelukken meemaakt, had deze week een ongeluksdag te boeken. 's Morgens werd hij van achteren aangereden, waardoor een groot deel van de auto vernield werd, terwijl 's avonds nog de spiegel aan de cabine werd stukgereden. Alles liep zonder persoonlijke ongelukken af.

1935 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 26/04/1935;

LAND VAN ALTENA.

— De Coöp. Zuivelfabriek te Nieuwendijk betaalde aan haar leden over het tijdvak van 25 Maart tot 6 April, 1.05 per % vet. Het gemiddelde vet bedroeg 3,07%, zodat de gem. prijs 3.23 ct. beliep. Wel een bewijs, hoe treurig het met de melkveehouderij gesteld is.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 26/04/1935;

GIESSEN.

— Door het bestuur der Coöp. Melkfabriek „Altena” te Nieuwendijk, zal op Vrijdag 26 April 1935, n.m. 6—9 uur, in café de Lorm, zitting houden in verband met de melkcontingentering.

1936 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 13/03/1936;

NIEUWENDIJK.

— De Coöp. Zuivelfabriek Altena bestaat heden 20 jaar. In het jaarverslag, dat thans verschenen is, wordt door den beheerder hierop de aandacht gevestigd.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 20/03/1936;

NIEUWENDIJK.

— Woensdag j.l. werd de algemeene ledenvergadering gehouden der Coöp. zuivelfabriek „Altena” in café Dekker te Almkerk. De vergadering werd geleid door den heer J. Snoek en was door 60 leden bezocht. Ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan der fabriek gaf de directeur een historisch overzicht vanaf de oprichting der fabriek tot heden.

1938 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 11/02/1938;

— In café Dekker te Almkerk werd Vrijdag j.l. een algemeene vergadering gehouden van de coöp. zuivelfabriek „Altena” te Nieuwendijk, die zeer druk bezocht was. Behalve de gewone huishoudelijke zaken, die onder voorzitterschap van den heer J. Snoek, vlot afgewerkt werden, stond op de agenda aangegeven een rede van den heer Van Wijnen, voorzitter van de crisis-zuivel-centrale te Gouda. In een keurige rede wakte hij allen op deel te nemen aan een te stichten gezondheidsdienst voor het vee, en wel controle op betere melkwinning, t. b. c.-bestrijding, onderzoek streptococcen en besmettelijk verwerpen, controle op hoeveelheid melk en vetgehalte. Door algemeene deelname zouden de kosten daarvan zeer gering zijn en ruimschoots door de resultaten van deze bestrijding vergoed worden. Besloten werd in een volgende vergadering deze punten nader te bespreken.

De 5 Rivieren, 16/04/1938; p. 12/14

GEVRAAGD

aan de Coöper. Zuivelfabriek „Altena” te Nieuwendijk (N. Br.)
EEN JONGSTE

KANTOORBEDIENDE

Leeftijd pl.m. 14—16 jaar. Eigenhandig geschreven brieven met opgaf van verlangd salaris en eventueel vermeldende voortgezet lager onderwijs. In te zenden voor of op 30 April a.s. ten kantore der fabriek. Geen persoonlijk bezoek.

1939 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1939-02-10;

ALMKERK.

In café Dekker hield de Coöp. Zuivelfabriek *Altena* een algemeene vergadering die druk bezocht was.

Nadat de voorzitter, de heer J. Snoek, de aanwezigen en inzonderheid de nieuwe leden welkom had geheeten, las de heer G. de Jong als secretaris de notulen der vorige vergadering, welke onveranderd werden goedgekeurd.

Uit het jaarverslag bleek dat de vereeniging er zeer goed voorstaat, in 1938 traden 80 leden toe, terwijl een belangrijk bedrag kon worden afgeschreven. De schuld der coöperatie wordt thans ruim gedekt door haar bezittingen.

Ruim 5millioen kg. melk werd ontvangen, dit zou zeer zeker veel hooger geweest zijn, indien het mond- en klauwzeer wederom niet zulke parten had gespeeld.

Door den directeur, den heer Wijbenga, werden de verschillende cijfers nader toegelicht, terwijl hij wees op, het nut van het onderzoek van de melk op streptococcen, terwijl thans voor leden en leveranciers gelegenheid bestaat zich aan te sluiten bij de vereeniging voor bestrijding van de tuberculose onder het rundvee.

Nadat bij de rondvraag verschillende huishoudelijke zaken besproken waren, sloot de voorzitter onder dank deze vergadering

- Voor de eerste maal kwam de Vereeniging tot bestrijding van de tuberculose onder het rundvee in café Dekker ter vergadering bijeen.

Daar de voorbereidende werkzaamheden door het bestuur en den directeur van de Coöp. Zuivelfabriek *Altena* waren verricht, had ook ditmaal de heer J. Snoek de leiding, die de verschillende plannen uiteenzette. Zoo kon hij met voldoening mededeelen, dat 55 veehouders toetraden met ruim 800 stuks rundvee. De vereeniging werd en bloc door het rijk erkend en in de A-groep geplaatst, zoodat de leden recht hebben op eventueele vergoeding door rijk en provincie.

Tot bestuursleden werden de heeren A. Boender te Dussen, C. Vermeulen Nieuwendijk, O. Walraven te Almkerk, P. D. Dekker Bz. te Sleeuwijk, G. de Fijter Az, te Andel en H. de Lorm te Woudrichem. Door het bestuur der Coöp, Zuivelfabriek „Altena” zal uit hun midden nog een lid aan het bestuur worden toegevoegd. Tot secr.-penn. werd aangewezen de heer J. Lankhaar te Nieuwendijk.

Een reglement werd vastgesteld, terwijl werd besloten een fonds te stichten voor eventueele schade bij het opruimen van open tb.c.-lijders. Daarna sluiting door den voorzitter.

1940 Nieuwendijk

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 02/11/1940; p. 5

— De heer Abr. van Andel is benoemd tot le kaasmaker aan de N.V. Amilko te Gorinchem. Hij genoot zijn opleiding aan de Coöp. Zuivelfabriek Altena te Nieuwendijk.

De 5 Rivieren, 1940-03-21

Nieuwendijk

Onder voorzitterschap van den heer J. Snoek hield in *café Dekker* de Coöp. Zuivelfabriek „*Altena*” alhier haar jaarvergadering. De directeur bracht het jaarverslag uit, dat zeer gunstig was. De financiële toestand van de vereeniging is zoodanig, dat van schuld geen sprake meer is, de waarde van gebouwen, terreinen en inventaris is hooger dan de balanswaarde.

Er werden in 1939 5.610.898 k.g. melk verwerkt tegen 5.182.064 k.g. in 1938, de gem. prijs per liter bedroeg 5,44 ct., voor ondermelk zal aan de leden een premie van 3/4 ct. per kg. worden betaald. Ook de t.b.c: bestrijding onder het rundvee wordt door de vereeniging gesteund.

Na eenige bespreking werd besloten aan te sluiten bij de op te richten verkoopersvereeniging, onder leiding van de Coöp. Prod. Handelsveren, te Gouda. Aan het slot deelde de voorzitter nog mede dat de vereen. het 25e boekjaar is ingegaan. Mocht de algemeene toestand in het land gunstig zijn dan hoopt men dit feit in het volgende voorjaar feestelijk te herdenken.

1945 Nieuwendijk

De Partisaan, 23/10/1945; p. 3/4

NIEUWENDIJK. De heer v. d. Meer, thans directeur der zuivelfabriek te Lutjeswinkel, is in gelijke functie benoemd aan de Coöp. Zuivelfabriek alhier.

1946 Nieuwendijk

De Partisaan, 1946-03-07; p. 3/4

NIEUWENDIJK.

- Op 1 Maart herdacht de heer J. Lankhaar de dag waarop hij voor 25 jaar in dienst trad bij de Coöp. Zuivelfabriek „*Altena*” te Nieuwendijk.

Eigenlijk heeft hij er nog een jaar opzitten, maar de omstandigheden in Mrt. 1945 waren van die aard, dat hij toen van een herdenking niets wilde weten.

Men kan den heer L. rekenen tot de pioniers op 't gebied van de veeverbetering en productiecontrole in het Land van Heusden en Altena. Van tal van Fok- en Contróleverenigingen is hij medeoprichter en thans is hij de toegewijde secretaris van de vereniging „Verbetering zij ons Doel” te Almkerk-Nieuwendijk.

Op de fabriek heeft de heer L. de functie van **bedrijfscontroleur**. Hij verricht zijn werk met ambitie en heeft er plezier in. Hij heeft hart voor de zaak en heeft er deze 25 jaar steeds voor geijverd, dat de fabriek, of liever „zijn” fabriek, tot grotere bloei werd gebracht. Hij is dan ook een goed propagandist voor de coöperatieve gedachte en zijn prettige omgangsvormen zijn hem daarbij een aangename aanvulling op de grondige kennis, die hij van zijn zaken heeft.

De heer Lankhaar is het zevende lid van het personeel van de C. Z. „Allena” die 25 jaar of langer in dienst is geweest. Dit is een compliment voor de fabriek en voor het personeel. Het bewijst dat de verhoudingen er goed zijn en dat de mensen er graag werken.

Wij wensen den jubilaris van harte-geluk en hopen, dat hij nog vele jaren zijn gewaardeerde krachten aan zijn werk mag kunnen geven, tot heil van de landbouwstand

1947 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1947-01-29;

Filmvertoning. „Het belang der boeren”.

Jl. Donderdag werd door de afd. Sleeuwijk van de *Noord-Brabantse Mij v. Landbouw*, in samenwerking met de Coöperatieve Zuivelfabriek te Nieuwendijk in gebouw *Vegos* een film vertoond met de titel „Het belang der boeren”.

De directeur der fabriek sprak het openingewoord uit en wees op de noodzakelijkheid de jongere generatie te tonen, welk doel de coöperatie zich stelt. „De ouderen,” aldus spreker, „hebben de strijd er voor moeten voeren.”

Hierna werd de film vertoond. Deze gaf een beeld van de uiterst primitieve melkverwerking in 1880. De afzet van de boter was allerbedroevendst. Meestal werden de zuivelproducten geruild tegen veevoeder of winkelwaar, en hij, die de meeste waar nam, ontving de hoogste prijs. In Friesland werden wel particuliere fabrieken opgericht, maar als de boer dan kwam klagen over de geringe prijs, die hij voor de melk kreeg, was het antwoord: „Houd dan de melk maar thuis.”

Dit was de oorzaak dat vele boeren de handen in elkaar sloegen en de melk voor gezamenlijke rekening gingen verwerken. Binnen enkele jaren zagen overal de boeren in, dat dit het middel was, om zich onafhankelijk te kunnen maken van de particuliere handel.

Thans bezit Nederland 480 coöperatieve zuivelfabrieken, die de melk verwerken van ongeveer 150.000 veehouders. De inrichtingen voldoen thans aan de hoogste eisen van hygiëne. Het was een zeer leerzame avond geweest. Jammer was het, dat de opkomst wat te wensen overliet.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1947-02-21;

OUDENDIJK - Melkrijder J. H. Verhoeven 25 Jr. in dienst⁵

Jubileum. Zaterdag 15 Febr. jl. herdacht het echtpaar J. H. Verhoeven, P. Verhoeven-Swart zijn 25-jarige echtvereniging en tevens het feit, dat de heer Verhoeven 25 jaren als melkrijder voor de Coöp. Zuivelfabriek „Altena” werkzaam was.

De eerste verrassing voor het bruidspaar was de zanghulde van de kinderen van de Neutrale Bijzondere school. Ook de directie van de Zuivelfabriek kwam hen feliciteren. Als beloning ontving Verhoeven een geschenk in couvert.

Namens het Comité van Melkleveranciers en tevens als bestuurslid voor Woudrichem sprak de heer H. van Andel. Namens de leveranciers bood hij het echtpaar een passend geschenk aan, vergezeld van een album met de namen der leveranciers.

Verder waren aanwezig de besturen van de Neutrale Bijz. school en de Land- en Tuinbouwver Land van Altena, waarin de heer Verhoeven zitting heeft. Ook de melkleveranciers van Uppelschedijk en omgeving boden bij monde van den heer A. Dekker, die zijn dank in dichtvorm uitte, een geschenk aan.

De burgemeester van Woudrichem kwam als erevoorzitter van het bestuur der Oranjevereniging (de heer Verhoeven maakt ook hiervan deel uit) met zijn bestuur het echtpaar gelukwensen. Van alle besturen mochten zij cadeaux in ontvangst nemen, terwijl het personeel van de Zuivelfabriek ook een cadeau aanbood.

De dag werd besloten met een feestavond, waarbij meer dan honderd personen aanzaten. Het was voor de familie een onvergetelijke dag.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1947-04-30;

LAND VAN ALTENA

De melkcontrole aan de zuivelfabriek „Altena” .

In totaal zijn 225 veehouders bij deze controle aangesloten met ongeveer 1.500 stuks rundvee, waarop een geregelde productie-controle wordt gehouden. De melkcontrole omvat 7 verenigingen. Er waren over 1946 pl.m, 1000 melklijsten berekend. Bij alle fokverenigingen wordt de boekhouding gevoerd naar de voorschriften van het Ned. Rundveestamboek. De aan te houden kalveren werden in het jongvee-register der vereniging geregistreerd. Een flink aantal koeien werd reeds in de keuringsboeken geschetst, terwijl met het registreren in een fokregister een begin is gemaakt, nadat de productiegegevens bekend waren.

De verenigingen zijn nu goed op gang. Sleeuwijk, Rijswijk en Andel hebben ieder 1 dekstier, terwijl Almkerk er 4 heeft. De verenigingen van Woudrichem, Werkendam, Dussen en Hank maken nog gebruik van aan particulieren toebehorende dekstieren. Woudrichem en Dussen maken plannen voor de aankoop van een of meer stieren in verenigingsverband.

⁵ Werd bij 40 jr. geridderd – zie bij 1962

De resultaten van het afgelopen jaar zijn bevredigend, temeer daar er een geleidelijke uitbreiding te constateren is van het aantal controlekoeien. Dit bezorgt de fabriek veel werk. Er zijn niet minder dan 17 monsterkamers nodig voor de controle op de boerderijen.

Door de veehouders wordt f2.50 per melkkoe in de onkosten per jaar bijgedragen. Het restant der onkosten is voor rekening der fabriek; het is te begrijpen, dat dit per jaar nog een behoorlijk bedrag bedraagt.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 30/06/1947; p. 2/4

WOUDRICHEM

Strijd om de melk. De melkslijters G. Struik en J. Kant die tot dusver hun melk betrokken bij de coöp. zuivelfabriek „Altena” wensten van melkleverancier te veranderen. Dit was schijnbaar niet naar de zin van de zuivelfabriek want Maandagmorgen werden de inwoners van Woudrichem verrast door een schrijven van genoemde fabriek, waarin mededeling werd gedaan, dat de fabriek voortaan ook met slijters door Woudrichem zou gaan venten en dat naar men ons mededeelde zulks nog zou geschieden 2 cent goedkoper dan de prijs waarvoor de Woudrichemse slijters hun melk verkopen. Dat de inwoners van Woudrichem toch liever de voorkeur gaven aan hun oude slijters ondanks de prijsverlaging van 2 cent blijkt wel, daar volgens mededeling genoemde venters het veld reeds geruimd hebben.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 03/10/1947; p.

Coöp. Grasdrogerij. Op een, deze week gehouden, buitengewone ledenvergadering der Coöp. Zuivelfabriek „Altena” is besloten om de voormalige grasdrogerij in te richten voor Pootaardappelbewaarplaats. Belanghebbenden worden verzocht spoedig opgave te doen van de te plaatsen aantallen hl pootaardappelen, opdat de werkzaamheden spoedig voortgang kunnen vinden.

LAND VAN ALTFNA

Coöp. Zuivelfabriek „Altena” te Nieuwendijk als streekbelang

Wanneer we lezen van de Zuivelfabriek Altena, dan gaan onze gedachten ongetwijfeld even terug naar de 12e December 1944, toen een trommevuur losbarstte op en in de omgeving van de fabriek. De betrokken families der slachtoffers en de omwonenden zullen deze dag wel nooit vergeten.

Twee leden van het personeel der fabriek, w.o. de directeur lieten hierbij het leven. Het fabrieksinterieur werd toen danig geschonden en enkele werktuigen werden totaal onbruikbaar, vertelde ons de heer Lankhaar, die zo bereidwillig was ons vele waardevolle inlichtingen te verschaffen. Toen kwam medio Januari 1945 de evacuatie. In deze periode hebben de Duitsers het resterende interieur ongeveer geheel „organiseerd”, zodat er dus weinig over bleef. Korte tijd voor de bevrijding werd de schoorsteen ook nog opgeblazen, waarbij het laboratorium, het weigebouw en een gedeelte van het ketelhuis totaal werden verwoest. Toen kwam de bevrijding en kon men met de wederopbouw beginnen. De eerste weken werden besteed aan het ruimen van het puin en het tevoorschijn halen van geheel of gedeeltelijk vernielde werktuigen. Er moest dus met de meest primitieve middelen worden begonnen. Vanzelfsprekend kon dit niet zonder hulp van buiten.

Van de zijde der fabrikanten van technische apparaten werd alle medewerking ondervonden en al spoedig kon men op bescheiden schaal beginnen met 't standaardisatiebedrijf en even later met het bereiden van boter.

In de loop van 1945 kwam een groot fabrieksgedeelte weer in zijn oude vorm te voorschijn. De fa. Oudersorg en De Ridder te Leiden bouwde een nieuwe schoorsteen, die in Mei 1946 gereed kwam en waarvan de hoogte en middellijn groter zijn dan van de vorige. Eveneens verrezen weer het laboratorium, het weigebouw, ketelhuis en de machinekamer, terwijl langzamerhand ook de gerepareerde werktuigen terugkwamen.

Xxxx xxxxxxwe in de mening verkeren, dat alles weer in z'n oude vorm is weergekeerd. Integendeel, want in de loop van dit jaar werden gebouwd een nieuw melkontvanglokaal en een nieuw tanklokaal, waardoor een belangrijke uitbreiding werd verkregen. Het melkontvanglokaal is veel ruimer dan voorheen en bevat tevens een moderne koelinstallatie voor de melkmonsters.

Het tanklokaal bevat ruimte voor een 6-tal tanks met een inhoud van 10.000 liter. Deze belangrijke uitbreiding ginn tevens gepaard met een modernisering van het bedrijf, waarbij we een kannenwasmachine te zien kregen, welke het grote voordeel biedt dat de leveranciers hun melkbusen gereinigd terug ontvangen, hetgeen een verbetering van de 1e rang is. Hiermede wordt een besparing van arbeid op de boerderijen bereikt en een verbetering op hygiënisch gebied.

We zien verder een zeer moderne stoommachine met ketel van de fa. Backer en Rueb te Breda. Het gehele f kan van elektriciteit worden voorzien door een generator, waardoor stagnatie van die zijde kan worden voorkomen. De nieuwste constructie op het gebied van koelmachines werd geleverd door de Apeldoornse machinefabriek v.h. Loog Landaal, een Alfa Laval centrifuge, geheel schuimloos, een moderne platenkoeler, etc.

De afd, botermakerij werd eveneens voorzien, van een koelinstallatie voor het bedrijfswater. Tenslotte werd ook de afdeling van consumptiemelk verrijkt met een moderne bascule van Van Berkel's Patent, Rotterdam.

Wie de fabriek kent in zijn oude vorm kan zien, dat zowel in- als exterieur een grote wijziging hebben ondergaan, Terugblikkend naar het tijdstip van ruim twee jaar geladen, kan met dankbaarheid geconstateerd worden, dat er grote vorderingen zijn gemaakt. We zijn er nog niet, maar we komen er wel. Indien op deze wijze nog even kan worden voortgegaan, zal het beoogde doel, een geheel gemoderniseerd bedrijf, binnen afzienbare tijd zijn bereikt.

We zien dus, dat de leiding van de fabriek in goede handen berust en zij alles in het werk stelt om de belangen van onze streek te behartigen. Ongetwijfeld zullen er mensen zijn, die er belang in stellen te weten wat de fabriek verwerkt en produceert.

Het te verwerken kwantum melk in gewicht beraagt 8 miljoen kg. De af te leveren consumptiemelk kan worden afgekoeld (het z.g, diepkoelen) op bv. 3 à 4 graden Celsius. Naast boter en kaas worden geproduceerd melkyoghurt en karnemelksepap. De fabriek ontvangt haar melk van 600 leveranciers. Aan de verbetering van de veestapel wordt intensief gearbeid. Door de fabriek wordt de melkcontrole van 1600 koeien gefinanciërd. Hiervoor zijn 15 monsternemers aangesteld.

Het melkonderzoek en de daaruit voortvloeiende administratie word verricht door personeel van de fabriek. Elk jaar wordt een premiekeuring gehouden van dekstieren uit het bijbehorende rayon en hiervoor wordt een bedrag van f 1000 beschikbaar gesteld. Reeds jaren werd er gewerkt aan de bestrijding van de TBC onder 't rundvee, waaraan een 70-tal veehouders hun medewerking verleenden. Momenteel is dit aantal gestegen tot 150, niet plm. 2500 runderen.

In de oorlog werd het initiatief genomen voor het kunstmatig drogen van gras en met rijkssteun werd een grasdrogerij gebouwd. Door de grote droogte van deze zomer was er geen gras beschikbaar, maar in 't belang van de boer zal 't gebouw dit jaar een andere besternming krijgen, maar toch als grasdrogerij in stand blijven. Het rayon der zuivelfabriek omvat het hele Land van Altena en een gedeelte van de Biesbosch.

Tenslotte wordt nog vermeld, dat de verbouw en nieuwbouw, die thans gereed is, onder de bekwame leiding stond van het architectenbureau, Martens en Kramer te Oosterhout en werd uitgevoerd door de fa. Van de Broek te Dussen en H. de Bok te Nieuwendijk

De veehouder van het Land van Altena kunnen trots zijn op hun zo waardevolle bezit.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 15/12/1947; p. 4

LAND VAN ALTENA
Coöp. Zuivelfabriek „Altena” te Nieuwendijk. Op een algemene vergadering der Coöp. Zuivelfabriek „Altena” te Nieuwendijk, op 11 Dec. in café Van Dijk te Almkerk gehouden, werd als bestuurslid herkozen dhr H. van Andel te Woudrichem en gekozen in de plaats van dhr G. S. Verhoeven, die wegens hoge ouderdom niet meer in aanmerking wenste te komen, dhr J. J. Raams te Dussen. Tot commissarislid werd herkozen dhr Z. van Herwijnen te Uitwijk. De directeur gaf op deze vergadering een uitgebreid verslag over de eerste 10 maanden van het boekjaar. De uitkomsten waren ondanks de droge zomer, niet ongunstig.

1948 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1948-07-19. p.4/4

INGEZONDEN

Mijnheer de Redacteur.

Gaarne zou ik zien, dat U het onderstaande in Uw blad zoudt willen opnemen.

In het Nieuwsblad voor het Land van Heusden en Altena, de Langstraat en de Bommelerwaard van Donderdag 15 Juli j.l. was een voor de Coöp. Zuivelfabriek „Altena” te Nieuwendijk nu niet bepaald vleierend ingezonden stukje opgenomen, dat was ondertekend Mej. A. M. van Straten-Viveen te Woudrichem.

Het tumult, dat rondom deze ingezonden mededeling is ontslaan, ook buiten de lezerskring van de Heusdense Courant, noopt mij hierover enig commentaar te leveren.

In bovengenoemde ingezonden mededeling is sprake van een circulaire, waarin ik op onfaire, onwaardige en laag-bij-de-grondse wijze zou trachten de producten van de melkhandelaren Kant en Struik omlaag te halen.

Wilt U de inhoud weten van dat infame en leugenachtige stuk proza? Welnu lezer, zie de in dit nummer opgenomen advertentie van de Coöp. Zuivelfabriek „Altena” te Nieuwendijk, die gericht is tot de huisvrouwen van Woudrichem.

Heeft U zich reeds geërgerd over de inhoud derzelve? Zo neen, erger U dan over hetgeen nu volgt.

Na een ingesteld onderzoek bleek n.l. dat de ondertekenaarster, Mej. A. M. van Straten-Viveen in het geheel niet op de hoogte was met de inhoud van het gewraakte ingezonden stuk, terwijl zij nimmer er in heeft toegestemd, dat het epistel met haar naam eronder in de courant zou worden opgenomen. Zij kon zich evenmin met de inhoud ervan accoord verklaren, omdat zij, naar zij tegenover een wachtmeester van de politie en mij verklaarde, nog nooit karnemelk, yoghurt en karnemelkgortpap van de C.Z. „Altena” te Nieuwendijk heeft gehad. Zulks om de eenvoudige reden, dat haar gezin niet van dergelijke producten houdt.

U zult zich afvragen, lezer, hoe dit mogelijk is? Wel, een eenvoudige brave huismoeder is er door een niet erg hoog van de grondse manier van handelen ingelopen.

Bij het onderzoek is gebleken, dat de kopij van het artikel, die aan de Redactie van de Heusdense Courant is aangeboden en waaronder op verlangen van deze Redactie een handtekening moest voorkomen wel van een „handtekening” van mej. Van Straten was voorzien, maar is deze

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 19/07/1948:

**Aan alle Huisvrouwen
der Gemeente Woudrichem**

MEVROUW,
Weet U, dat melkrijder Romeijn uit Almkerk elke dag in Woudrichem en Oudendijk vent met

**Melk en Melkproducten
van de Coöp. Zuivelfabriek „Altena”
te Nieuwendijk**

Indien U bij diegenen mocht behoren, die daaraan tot nu toe geen aandacht hebben geschonken, maken wij U attent op het volgende:

1. Is de melk van onze fabriek door HOOG pasteurisatie en DIEPKOELING een lang houdbaar product.
2. Voldoet deze melk aan de hoogste eisen van *zindelijkheid*.
3. Bevat ze geen poederoplossing, waardoor het snelle aanbranden ontstaat.
4. Zou onze melk zeer geschikt zijn voor **SCHOOLMELK**.

**Hebt U al eens proef genomen met
onze Karnemelkgortpap?**

Deze voldoet aan de hoogste eisen van kwaliteit en munt uit door fijne smaak. Iedere dag vers en niet vermengd met oude resten.

**Eenmaal geproefd,
maakt U tot blijvende klant!**

Ook onze karnemelk en melkyoghurt zijn van prima kwaliteit en vooral door zieken en herstellenden veel geroemd.

**Bezie het belang en de gezondheid van Uw
gezin en koop deze producten**

Juli 1948 Beleefd aanbevelend,

C. Z. „Altena” Nieuwendijk

„handtekening” niet door mej. Van Straten geplaatst. Tegenover de Redactie moest deze geschreven naam voor een handtekening doorgaan.

Wie is dan toch de bedrijver van dit fraais? zult U vragen.

Wel lezer, ik heb geaarzeld het te doen: namen noemen is geen plezierig werk; het geeft een onbehaaglijk gevoel, maar toch kan ik het in dit geval niet nalaten, temeer daar alle bewijzen en overtuigingsstukken in mijn bezit zijn.

Het was de melkhandelaar Jan Kant te Sleeuwijk.

Het is dus geen kwestie van een huisvrouw, die ten einde raad is, dat zij straks weer alles zal moeten „slikken”, maar van een melkhandelaar die zich in de concurrentiestrijd met zeer minderwaardige middelen tracht staande te houden.

Ik kan U de verzekering geven, dat deze kwestie hiermee niet afgelopen is. Te zijner tijd hoop ik er nader op terug te komen. Dit muisje zal een bunzingstaart hebben; het luchtje zit er al aan.

Mijnheer de Redacteur ik dank U hartelijk voor de verleende plaatsruimte.

Directeur C.Z. „Altena” B. v. d. Meer, Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1948-09-19;

Verantwoording van de Redactie⁶

Het „ingezonden stuk” is voor de redacties van vele bladen een zeer gewilde copy-bron, iets wat volkomen te begrijpen is. Meestal zit er in het „ingezonden” een pikant element en de lezer wordt geboeid door de wijze waarop de schrijver bepaalde toestanden critiqueert. Bovendien verschijnt het „ingezonden stuk” buiten verantwoording van de redactie zodat nu eens niet de verantwoordelijkheid op de redactieschouders ruist. Desniettemin staan wij op het standpunt, dat de verantwoordelijkheid voor „ingezonden stukken” niet geheel mag worden uitgesloten en er voor gewaakt moet worden, dat ongefundeerde aanvallen en beledigingen in de kolommen van de courant worden opgenomen.

Het hierboven bedoelde „ingezonden stuk” werd ons ter plaatsing aangeboden, maar wij hadden alle redenen hiertegenover zeer wantrouwend te staan. Ten eerste bewandelde men niet de faire weg door de redactie op de hoogte te brengen van de namen der schrijvers. Op het papier met klachten en aantijgingen stonden enige moeilijk leesbare namen zonder adressen vermeld en duidelijk was, dat de werkelijke schrijver(s) achter de schermen bleven.

Ten tweede werd ons geen inzage verschaft van de gelaakte circulaire van de zuivelfabriek „Altena”. Pas nadat wij zelf gespeurd hadden naar de herkomst van het stuk, werden wij met de man, die zich de schrijver n o e m d e, geconfronteerd en werd ons de circulaire van de zuivelfabriek ter lezing gegeven. Hierdoor kwamen wij tot de conclusie, dat er geageerd werd tegen iets wat niet bestond, hetgeen lezing van de circulaire, die in onze advertentie kolommen opgenomen is, voldoende zal bewijzen. Het „ingezonden stuk” sprak over de onfaire en onwaardige wijze, waarop de fabriek (bedoeld „Altena”) de producten van enige melkhandelaren omlaag trachtte te halen. Men, sprak van een laag-bij-de-grondse campagne en het op minderwaardige en indirecte

⁶ Dit stuk is opgenomen omdat het de lezer van deze MAP (en van mogelijk andere mappen van ZHN een *kijkje* in de redactiehoofden van vroeger dagen geeft. (ZHN.)

wijze lanceren van een leugen, dat de betreffende melkhandelaren met oude resten vermengde gortpap zonden verkopen.

Deze aantijgingen waren gezien de inhoud van de circulaire, te gek om rond te lopen, hetgeen voor ons reden was te adviseren, de toon van het stuk te veranderen en met juiste argumenteringen te komen. Hoewel ons werd beloofd, dat hiertoe zou worden overgegaan, ontvingen wij verder taal noch teken en lazen wij in 't „Nieuwsblad van Heusden en Altena” uit Heusden, het door ons geweigerde stuk.

Iedere redactie moet voor zichzelf beslissen, wat zij wenst op te nemen, maar wij willen in geen geval een zekere mate van verantwoordelijkheid voor ingezonden stukken uitsluiten.

Wij zijn niet bevoegd te oordelen over kwaliteiten van melk en melkproducten en begeven ons dus niet op dit terrein. Wij bepalen ons uitsluitend tot datgene, wat wij ter plaatsing ontvangen en wanneer ons blijkt dat de aantijgingen tegen de betreffende circulaire volkomen ongegrond zijn en hier door mensen op de achtergrond wordt gewerkt, moeten wij publicatie weigeren.

Het „ingezonden stuk” mag niet misbruikt worden om te beledigen en te kwetsen, maar om een bepaalde mening onder de aandacht te brengen en te helpen opbouwen. Het is bovendien niet correct mensen te laten tekenenen voor een ingezonden suk, waarvan zij de draagwijdte niet kunnen aanvoelen en dat in hoge mate beledigend kan worden geacht.

1949 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 26/01/1949; p.

Zuivelfabriek „Altena”. Aan de fa. Gebrs. van den Broek te Dussen is de verbouwing van het pekellokaal van de Zuivelfabriek „Altena” opgedragen voor de som van f 4250,—. De grote melkaanvoer en de dientengevolge toegenomen kaasproductie, maakten deze verbouwing noodzakelijk.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 01/08/1949;

ALMKERK

Benoemd. De heer A. van der Stelt, employé bij de Coöp. Zuivelfabriek Altena te Nieuwendijk is benoemd als 1e boekhouder aan de Coöp. Zuivelfabriek te Genderen.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 19/10/1949; p.

ALMKERK

Cursus machinaal melken. Deze winter wordt hier, bij voldoende deelname, door de zuivelfabriek te Nieuwendijk, een cursus in machinaal melken gegeven.

1951 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1951-04-02; p. 2/5

ALMKERK

Coöp. Zuivelfabriek „Altena”. Ondanks het ongunstige weer en het feit, dat dit jaar geen busen reden om de leden aan te voeren, was de 35e jaarvergadering der Coöp. Zuivelfabriek „Altena”, welke op 28 Maart in café Van Dijk gehouden werd, druk bezocht.

De voorzitter, de heer G. de Jong, gewaagde in zijn openingswoord met dankbaarheid over de goede resultaten met de fabriek in dit tijdperk behaald.

De secretaris, de heer Crezee, las daarop de notulen, welke onveranderd werden vastgesteld.

Onder punt 3 kreeg de directeur, de heer Van der Meer, gelegenheid iets te vertellen. De aanvoer van melk steeg in 1950 tot 11,6 miljoen kg (v.j. 10,5 mill.). Het gemiddelde vetgehalte bedroeg 3,508 % (v. j. 3,521 %). De kwaliteit van de geproduceerde boter was goed. Op de boterkeuring van de Brab. Zuivelbond behaalde de fabriek daarvoor een diploma. In de zomermaanden was de kwaliteit der melk zodanig, dat veel kaasgebreken voorkwamen. Men hoopt door kwaliteitsonderzoek en een premiestelsel daarin verbetering te brengen.

De nieuwe afdeling voor het fabriceren van melkpoeder is gereed. Verwacht wordt om ongeveer half April daarmee in vol bedrijf te gaan.

De rekening over 1950 werd na enige bespreking in zijn geheel goedgekeurd.

Hierop volgde een lezing van de heer Huisman te Wageningen betreffende de resultaten van grasdrogen. Hij vond het jammer, dat waar overal in ons land het drogen opgang vindt, in Almkerk vorig jaar hiervoor geen ambitie bestond.

De voorzitter meent, dat deze drogerij behoorlijk werk zal krijgen, wanneer naast het drogen van gras en lucerne, ook lucernemeel kan worden afgeleverd. Hieraan zijn echter grove kosten verbonden. Besloten werd binnenkort op nieuw bijeen te komen tot het stichten van een coöperatieve drogerij, die dan zelf het daarvoor benodigde geld kan opnemen.

Ir. Schey besprak nog de verschillende methodes van graskuilen, waarover nogal wat werd gedebatteerd. Het was reeds vrij laat geworden toen de voorzitter met een woord van dank aan de sprekers deze vergadering sloot.

LAND VAN ALTENA

Alg. vergadering zuivelfabriek *Altena*. De grote zaal van café Van Dijk te Almkerk was Vrijdagochtend geheel bezet, toen de voorzitter, de heer G. de Jong, met een korte toespraak de algemene vergadering der Coöp. Zuivelfabriek *Altena* opende.

De directeur, de heer B. v.d. Meer, gaf een overzicht van de aanvoer voor dit jaar, die iets lager zal zijn dan in 1950, terwijl het gem. vetgehalte vermoedelijk iets zal stijgen. Het kwaliteitsonderzoek bracht verrassingen; de zomermaanden gaven een veel hoger percentage aan 1e klas melk dan de herfst. Ook de melkprijs, zoals die door de Minister in het vooruitzicht is gesteld, nam hij onder de loupe.

Met het oog op de nog niet definitief vaststaande regeling voor het nieuwe melkprijsjaar (med. F.N.Z.) en het feit, dat het zuivelfonds dit jaar een nadelig saldo heeft, tengevolge van de hoge toeslagen op de consumptiemelk is door, het B.Z. besloten dit zuivelfonds en de heffing daarvan voorlopig door te laten lopen tot uiterlijk 1 Febr. 1952. Hierbij mag worden opgemerkt, dat de taak voor het zuivelfonds in 1951-1952 aanmerkelijk verlicht wordt doordat: a de garantieprijs voor de consumptiemelk 2¼ ct p. kg hoger ligt dan in 1950-1951; b het Ned. aandeel van de exportheffing op boter naar België vanaf 1 November in het zuivelfonds vloeit. Overwogen wordt in samengaan met andere Coöperaties over te gaan bij uitbetaling voor de melk een grondprijs te berekenen met een vetprijs.

Als nevenbedrijf werd door de grasdrogerij, dit voorjaar weder in werking gesteld, in totaal 354 ton gedroogd product afgeleverd. Herdacht werd het plotseling overlijden van de assistent, wijlen de heer J. Lonkhaar, die gedurende meer dan 30 jaar steeds zijn beste krachten aan zijn werk heeft gegeven. Thans is tot assistent benoemd de heer Th. Schultz te Holvierde, die op 1 Januari in dienst hoopt te treden.

Na nog enige voorspellingen op de toekomst gemaakt te hebben, besloot de directeur zijn uitgebreide mededelingen, waarvoor hij door de voorzitter, namens de vergadering, hartelijk werd bedankt.

Tot bestuursleden werden herkozen de heren A. C. van Breugel, L. A. van Eeten en P. A. Westerlaken. Tot commissarisleden de heren P. J. van Wijgerden en J. Wagemakers en gekozen de heer G. Westerlaken Jzn te Rijswijk.

Enkele leden, die hun bedrijf hadden beëindigd, werden op hun verzoek ontheven van het lidmaatschap.

De rondvraag was zoals gewoonlijk zeer interessant en bracht voor de leden nog nuttige wenken naar voren.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 28/01/1953; p. 5/6

Praatavond Zuivelfabriek „Altena“. Het was van het bestuur der Coöp. Zuivelfabriek „Altena“ te Nieuwendijk een goede gedachte, om voorafgaande aan de algem. voorjaarsvergadering op verschillende plaatsen een praatavond te houden. In gebouw O.V.O. alhier had deze Maandagavond plaats. Als vertegenwoordigers waren aanwezig de heren G. de Jong, voorz., H. Crezee, secr. en B. v. d. Meer, directeur.

De opkomst van leden en leveranciers was goed. Op deze avond werden de verschillende problemen onder de loupe genomen. Beter dan op een algemene vergadering krijgt ieder dan de gelegenheid zijn zienswijze kenbaar te maken. Zo zal het bestuur bij deze rondreis door een deel van het Land van Altena zeker een goed beeld hebben gekregen, van wat er onder de leden leeft en zal er, voor zover mogelijk voor de toekomst hiermede rekening kunnen houden.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 04/02/1953; p. 1/6

De toestand van de melkfabrieken in onze streek

Niet alleen de overstromingen maar ook het wegvoeren van het veê hebben voor de melkfabrieken in onze streek vele problemen geschapen. De melkfabriek te Bleskensgraaf werkt niet meer en een gedeelte van het bedrijf dat laag gelegen is staat onder water. De melk werd voor een groot deel door de melkfabriek „De Linge“ te Arkel verwerkt, maar zal nu voornamelijk naar „De Producent“ in Gouda gaan.

„De Samenwerking“ in Giessen-Nieuwkerk lag stil, maar men hoopte dat de fabriek vandaag weer zou draaien. Deze fabriek ligt nogal hoog.

„De Linge“ in Arkel werkt op volle toeren en heeft o.a. ook de melk van Giessen-Nieuwkerk verwerkt.

De Coöp. Zuivelfabriek „Altena“ te Nieuwendijk staat onder water en werk niet. In dit gebied is een groot aantal stuks vee verdronken. De melk die anders in Nieuwendijk verwerkt werd gaat nu naar de Zuivelfabriek in Genderen.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 06/02/1953; p. 3/6

Zuivelfabriek „Altena“ niet onder water

In tegenstelling met ons bericht van Woensdag j.l. vernemen wij thans, dat de zuivelfabriek „Altena“ te Nieuwendijk niet meer onder water staat. Wel zijn een magazijn en een garage, die iets verderop in de polder staan, onder water gekomen, zodat een hoeveelheid melkpoeder als verloren moet worden beschouwd.

De reden, dat de zuivelfabriek niet werkt is gelegen in het feit, dat er geen elektrische stroom is. Zodra deze weer komt kan de fabriek weer normaal draaien.

WERKENDAM

Fok- en Controlevereniging. Vrijdagavond hield de fok- en controleveren. in sociëteit *De Waal* een ledenvergadering, welke maar matig was bezet. De voorzitter, de heer A. den Dekker, heette in 't bijzonder de afgevaardigden de heren De Fijter en Groeneveld van de zuivelfabriek *Altena*, hartelijk welkom.

In deze vergadering werden een tweetal ingekomen stukken behandeld.

a Van het N.R.S. uit Den Haag, aangaande de laatste keuring van dit jaar welke plaats had gehad zonder bestuur dezer vereniging. Toen dit punt in behandeling kwam ontstond een heftige discussie en kwam men tot overeenstemming, dat de volgende malen met het plaatselijk bestuur overleg gepleegd zal worden.

b. Een schrijven van de directeur van de zuivelfabriek *Altena*, waarin mededeling wordt gedaan, dat getracht zal worden om in het rayon Biesbosch een 2e monsternemer te benoemen wegens aanvragen van verschillende veehouders uit de Biesbosch. Hier zijn nog al wat kosten mee gemeoid in verband met het loon van het monsternemen. Er werd besloten om in de Biesbosch zo spoedig mogelijk een vergadering te beleggen om als dan een beslissing te kunnen nemen. In de rondvraag kwam nog ter sprake de erkenning der vereniging bij het N.R.S. te 's-Gravenhage.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1953-12-23;

Coöp. Zuivelfabriek „Altena”. De grote zaal in café Van Dijk te Almkerk was Vrijdagmorgen geheel gevuld met leden van de Coöp. Zuivelfabriek „Altena” te Nieuwendijk, toen de voorzitter, de heer G. de Jong, deze **algemene vergadering** opende. Hij gaf een terugblik op het afgelopen bouwjaar, dat ondanks de sobere vooruitzichten na de watersnood voor verschillende producten nog een redelijke opbrengst gaf. Ook de fabriek, die nogal waterschade had, wist zich spoedig te herstellen.

De aanvoer van melk, aldus de directeur zal dit jaar om de 10 miljoen kg schommelen. Gezien de vermindering van de melkaanvoer tengevolge van de watersnood en het opruimen van reactiedieren is de aanvoer bevredigend te noemen. Ook de poeder-installatie werkt thans zeer bevredigend, in Sept. werd voor het eerst een grote partij melkpoeder gedraaid. Voor dat doel werd reeds meer dan 1 miljoen kg melk bijgekocht.

Vervolgens besprak de directeur de t.b.c.-bestrijding onder het rundvee en de vervroegde sanering der bedrijven. Aansluitend hierop komt de georganiseerde bestrijding van mond- en klauwzeer, doch hierover kon hij nog geen nadere mededelingen doen.

Veel aandacht schonk de directeur aan de afzetmogelijkheden. Daar deze zeer gecompliceerd zijn, komen wij steeds voor verrassingen en is het zeer gewaagd de toekomst hiervan te voorspellen.

Met grote meerderheid van stemmen werden tot bestuursleden herkozen de heren W. Snoek en P. Nieuwenhuijzen en tot commissarislid de heer H. van Arkel.

Het entreegeld bleef ongewijzigd.

Aan enkele leden werd vanwege hun vertrek of beëindiging van het bedrijf ontheffing van het lidmaatschap verleend.

Op voorstel van het bestuur werd besloten aan die leden, die in 1953 t.e.m. 1955 hun bedrijven op t.b.c.-dieren moeten saneren, tegen 3½ rente 's jaars een vervroegde uitbetaling te geven op de te verwachten uitkering van slachtpremies en spaarheffing.

Eveneens werd besloten aan die leden die met behulp van liet Borgstellingstonds een financiering hebben aangevraagd bij een Boerenleenbank en waarover de betreffende instanties hun goedkeuring hebben uitgesproken, een voorschotlening te verstrekken tegen de lopende rente van een maximumbedrag als waarvoor het Borgstellingsfonds zich garant stelt.

Bij de rondvraag werden nog enkele huishoudelijke zaken besproken, waarna de voorzitter onder dank deze geanimeerde vergadering sloot.

1954 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1954-12-20;

Zuivelfabriek: „Altena”, Dinsdag hield de Coöp. Zuivelfabriek „Altena” in café Van Dijk te Almkerk haar algemene vergadering.

De heer G. de Jong opende met een woord van welkom deze, maar matig bezochte vergadering. Zoals gebruikelijk gaf de directeur ook ditmaal een resumé van het verloop aan zijn fabriek. De uitkomsten bleken niet ongunstig, de aanvoer was ondanks de abnormale zomer, steigende. Ook de afzet van de producten was bevredigend.

Tot bestuursleden werden herkozen de heren H. Crezee en S. Vermeer, terwijl tot commissaris-lid werd gekozen de heer M. J. Bullens te Dussen.

Door enkele leden was door beëindiging van hun bedrijf ontheffing van het lidmaatschap gevraagd. Waar dit overtuigend vaststond, werd zonder meer ontheffing verleend. Een paar gevallen zouden door het bestuur nader worden bezien.

Uit het Zuivelfonds was over de periode 1-11-1952 --30-10 1954 door de fabriek 20% vet terugontvangen. Hiervan is de helft reeds aan de aanvoerdere terugbetaald. Daar door andere fabrieken bv. in Drenthe, reeds het volle bedrag is terugbetaald, werd ook hierover gesproken. Het bestuur zal dit nader bezien en mogelijk uitbetalen in de vorm van een nabetaling van de geleverde melk gedurende 1954.

1955 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1955-10-31;

Runderen uit Land van Altena werden ingeschreven in Ned. Rundvee Stamboek

Op 11, 12, 14 en 17 oktober werd door de Inspecteur van het het *Nederlandse Rundvee Stamboek* voor Noord Brabant en Zeeland, de heer Booyink te Ulvenhout, een inspectietoelt gehouden door verschillende dorpen in het gebied van melkcontrôle en fokverenigingen, waarvan de melkcontrôle wordt verzorgd door de Coöp. Zuivelfabriek *Altena* te Nieuwendijk. Ook werden enige leden van de fokverenigingen, die voor de melkcontrôle zijn aangesloten bij de zuivelfabrieken te Heusden en *Amilko* te Gorcum, bezocht.

De volgende dieren van de hierbij genoemde eigenaars werden na keuring ingeschreven in één der boeken van het Ned. Rundvee Stamboek en met de verschillende hiervoor bedoelde letters gebrand:

Blom 29 S, Blom 28 S, Blom 30 S, Blom 31 S en Johann. 10 S, eig. H. Crézcee, Nieuwendijk. .
Beatrix 2 R, eig. H. Keller.....(niet verder over genomen)

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1955-11-23;

Directeur voor rechter

Arbeiderstekort schiep moeilijke situatie in kaasmakerij.

De aanklacht tegen de heer B. v.d. M., hoofd van een zuivelfabriek te Neuwendijk, hield in, dat deze geen voorzorgen had genomen tegen te veel overwerk van zijn personeel. Hij erkende dit, doch toonde wel enige vergunningen. Deze waren echter niet toereikend voor zijn kaasmakerij en daarom had hij er langer laten werken, dan geoorloofd was. Het personeelstekort speelde hem daarbij parten.

Het O.M. kon zich deze toestand wel indenken, doch deze meende toch, dat het niet enkel kaasmakers waren geweest, die hadden overgewerkt zonder vergunning. Ook dit moest v. d. M. wel toegeven. Als verzachtende omstandigheid meende het O.M., dat er in dit soort bedrijven 'n top aan werk is, dat afhangt van de hoeveelheid melk, die de koeien produceren. Voor de rest van het jaar was er dan een aflopend getij. „Dergelijke bedrijven zouden dit moeten kunnen opvangen”, was zijn mening, terwijl hij de schuld hiervan ook zocht in de tijd van voor de oorlog. Het O.M. meende dat hier sprake kon zijn van een voortgezette handeling, zodat hij één straf wilde opleggen en wel f 200 boete of 40 dagen hechtenis. De kantonrechter-plaatsvervanger begreep ook heel goed de moeilijkheden voor een dergelijk bedrijf en vonniste met f 150 of 30 dagen.

1956 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1956-02-10;

WERKENDAM

Praatavond. Dinsdagavond had in restaurant Maasdam een praatavond plaats, bedoeld voor veehouders, aangesloten bij de Coöp, Zuivelfabriek „Altena” te Nieuwendijk. Deze avond stond onder leiding van de directeur der fabriek, de heer B. v. d. Meer.

Op deze avond kwam allereerst ter sprake de melkprijs en het bepalen van het vetgehalte, waarop een levendige bespreking volgde. Aan de leden werd meegedeeld, dat het afhalen der melk op de gewone wijze doorgang zal hebben door melkrijder A. Smits. Verder werd nog geïnformeerd naar het loon van de monsternemer. Daar dit veel te laag was, volgens enige veehouders, drongen men er op aan, om daar zonedig enige verbetering in te brengen. Het bestuur was echter van mening, dat er bezuinigd moest worden. Enkel stemden dat toe, maar dat moest niet ten koste gaan van het personeel. De directeur zegde toe dit na te gaan, wat tijdsduur en rayon aangaat, en hoopte daar later nog op terug te komen.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1956-04-09;

LAND VAN ALTENA

Voor de veehouders. Men schrijft ons: Een dezer dagen hebben de veehouders in het Land van Altena een bericht thuis gekregen, dat door velen niet met vreugde is ontvangen. Het bestuur der zuivelfabriek „Altena” te Nieuwendijk heeft besloten om in het vervolg niet alleen maar per % vet uit te betalen, doch van nu af aan ook met een, zij het nog geringe, grondprijs te rekenen. Dit werkt een billijke verdeling van het melkgeld in de hand. Het gevolg hiervan zal zijn, dat de lagere vetgehaltenes in verhouding een iets hogere prijs zullen krijgen uitbetaald en de hogere vetgehaltenes in verhouding een lagere uitbetaling.

Verder heeft het bestuur besloten ‘n groter deel van de kosten van de melkproductiecontrole door de deelnemende veehouders zelf te laten betalen. Werd voorheen f 2.50 per koe per jaar berekend, met ingang, van het controlejaar 1955-1956 zal hiervoor f 8.50 per koe per jaar worden berekend.

Teneinde een gemakkelijke betaling te verkrijgen zullen deze kosten in 3 x worden afgehouden van de melkafrekening.

Wat het eerste bericht betreft, dit is voor de veehouders met een hoog vetgehalte niet bevredigend, omdat men juist de laatste jaren er op gewerkt heeft in de bedrijven voor een betere veestapel, hetwelk ontegenzeggelijk meer kosten met zich meebrengt. Heeft men koeien met een hoog vetgehalte, dan zou men toch maar aan een veel te lage vetprijs komen wegens de grondprijs.

Wat het tweede bericht betreft, dit zal zeer zeker de melkcontrole niet stimuleren, aangezien de kosten per koe te hoog zullen worden, en vele veehouders zullen met de melkcontrole ophouden, voornamelijk als men geen stamboekvee heeft.

Dan wordt bij vele veehouders de vraag geopperd, waarom deze verhoging, daar dit toch niet ten goede komt van de monsternemers, die toch al voor een te laag loon hun arbeid moeten verrichten. Men spreekt daar al geruimen tijd zijn misnoegen over uit.

Vele veehouders in deze streek zullen over deze besluiten nog gaarne een andere regeling of oplossing zien.

1957 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1957-02-15;

Directiewisseling bij de Zuivelfabriek te Nieuwendijk

Reeds geruime tijd liep het aan de Coöp. Zuivelfabriek „Altena” te Nieuwendijk niet zo vlot, als men wel wenste.

Op verzoek van het bestuur is door de *Zuid-Hollandsche Zuivelbond* te Gorinchem een intensief onderzoek ingesteld naar de oorzaken daarvan, waarbij bleek, dat deze waren terug te voeren tot fouten in het beheer door de dagelijkse leiding.

Deze conclusie is voor de directeur en de hoofdboekhouder aanleiding geweest hun ontslag in te dienen, welk ontslag hun door het bestuur is verleend

Het beheer van de fabriek is tijdelijk opgedragen aan de heer H. Radema, technisch adviseur van de *Zuid-Hollandsche Zuivelbond*.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1957-02-22;

LAND VAN ALTENA

Vergadering Zuivelfabriek „Altena.”. In verband met het uittreden van de directeur en de hoofdboekhouder der Coöp. Zuivelfabriek „Altena” te Nieuwendijk, zal voor de leden en leveranciers van genoemde fabriek op vrijdag 1 maart in de zaal van café Van Dijk te Almkerk, ‘s avonds 7 uur een vergadering worden belegd. Deze vergadering is bedoeld om de leden een juiste voorlichting te geven over de toestand, welke er bij deze fabriek heerste, welke tot minder prettige gevolgen heeft geleid.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1957-03-08;

Ledenvergadering der Coöp. Zuivelfabriek „Altena”

Teneinde de leden en de leveranciers in te lichten over de omstandigheden, welke hebben geleid tot het ontslag van de directeur en tevens om de plannen te bespreken voor de verdere ontwikkeling van de fabriek, werd door het bestuur van de Coöp. Zuivelfabriek „Altena” te Nieuwendijk vrijdagavond een vergadering belegd in café v. Dijk te Almkerk.

Deze vergadering, welke zich in een grote belangstelling mocht verheugen, stond onder leiding van de voorzitter van het fabrieksbestuur, de heer G de Jong te Almkerk. Als adviseurs waren aanwezig de heer J. A. Geluk, oudsecretaris van de *Kon. Ned. Zuivelbond - FNZ.* en de heren F. A. van den Berg en J. E. F. Brus, voorzitter resp. secretaris van de *Zuid-Hollandse Zuivelbond* te Gorinchem.

Uit het verslag bleek dat het tekort op de balans was veroorzaakt door bedrijfsverliezen en geen verband hield met de ongeregelde heden in de boekhouding, ten gevolge waarvan de boekhouder ontslagen was. Naar de mening van de adviseurs kan dit tekort worden ingelopen door een doel-

treffend beheer zonder dat de reserves behoeven te worden aangesproken Deze laatste kunnen worden gebruikt voor het aanbrengen van de allernoodzakelijke reparaties en verbeteringen

De adviseurs waren het er over eens dat de situatie bepaald niet hopeloos is maar dat integendeel alle kansen voor een gezonde ontwikkeling aanwezig zijn mits men een bekwame directeur aan het hoofd stelt. Zij adviseerden daartoe contact op te nemen met de buurtfariiek, de Coöp. Zuivelfabriek „*Op Hoop van Zegen*” te Genderen, teneinde te komen tot een personele unie in de dagelijkse leiding. Daarmee zou dan een einde komen aan het beheer door de heer H. Radema, die de directeursfunctie thans nog adinterim vervult

Nader vernemen wij, dat dit advies is opgevolgd en dat de onderhandelingen tussen beide fabrieken om te komen tot een gemeenschappelijke directeur, zich reeds in een vergevorderd stadium bevinden.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1957-05-27; p. 7/6

Verkeerde voorstelling van zaken bij Zuivelfabriek te Nieuwendijk

Zware straffen, geëist

Vrijdag hadden de directeur en de boekhouder van de Coöp. Zuivelfabriek „*Altena*” te Nieuwendijk zich te verantwoorden voor de Dordtse rechtbank. De boekhouder J. V. uit Sleenwijk werd ten laste gelegd, dat hij diverse inkomsten en uitgaven niet had geboekt, waardoor een verkeerd beeld van de boekhouding was verkregen.

V. gaf toe, dat er een „zwarte kas” was, waarin als inkomsten kwamen o.a. de opbrengst van de verkoop van de loketten en als uitgaven o.a. de personeelsreizen in 1951 en 1953. Ook zouden hieruit nog gelden voor 2 pompen met schakelmateriaal zijn gehaald, terwijl de opbrengst van een pasteuriseermachine er in terecht is gekomen.

Het bestuur zou op die manier een betere voorstelling van de stand van zaken hebben gekregen, aldus was de verklaring van V. Later had hij echter ingezien, dat er op deze manier te weinig omzetbelasting betaald was.

Ook zwarte lonen waren uit deze kas betaald, doch V. verklaarde alles in opdracht te hebben gedaan van de directeur B. v.d. M.

De officier van Justitie kon zich deze handelwijze niet goed indenken en noemde het een veronachtzamen van een plicht. Er was op die manier in de boeken geknoeid en zou V., tegenover het bestuur hebben gefraudeerd.

Mr. Beukenkamp, raadsman van V., bepleitte echter, dat V. zich geen gelden had toegeëigend en dat hij niet had ingezien, dat hij valsheid in geschrifte had gepleegd. Het moet de bedoeling van beide heren zijn geweest, om aan het bestuur een betere voorstelling van de fabriek te geven en een beter kostenpercentage te verkrijgen, daar de fabriek op dat moment niet zo best liep. Raadsman vroeg een milde straf door rekening te houden met het feit, dat V. vrijwillig, maar in wezen gedwongen, ontslag heeft gevraagd. Hij moet nu leven van het geld zijner kinderen en heeft verder geen steun.

De eis van de officier luidde 4 maanden gevangenisstraf.

Tegen de directeur B. v.d. M, werd bij verstek geëist een gevangenisstraf van 6 maanden wegens uitlokking tot het plegen van valsheid in geschrifte. De officier noemde dit nog erger, gezien de verantwoordelijkheid van v.d. M. Diens raadsman, Mr. Aalders, kon zich geheel aansluiten bij het pleidooi van Mr. Beukenkamp.

De uitspraak is vastgesteld over 14 dagen.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1957-06-12; p. 31

Uitspraken rechtbank

Vrijdag heeft de rechtbank te Dordrecht uitspraak gedaan inzake de ongeregeldheden bij de zuivelfabriek te Nieuwendijk..

De voormalige boekhouder J. V. te Sleeuwijk, tegen wie een straf was geëist van 4 maanden onvoortwaardelijke gevangenisstraf, werd veroordeeld tot 2 maanden gevangenisstraf voorwaardelijk met een proeftijd van 2 jaar wegens het plegen van valsheid in geschrifte. Het vonnis voor de directeur, B. v.d. M, uit Nieuwendijk, tegen wie 6 maanden onvoorwaardelijk was geëist wegens het uitlokken tot het plegen van valsheid in geschrifte, luidde: 3 maanden gevangenisstraf voorwaardelijk met een proeftijd van 2 jaar.

Uit FNZ Jr.-versl. 1951 en Zuiveljaarboek 1957

Directeur CZ. Genderen in 1951 G. Wening

Directeur CZ. Nieuwendijk in 1951 B. vd. Meer

In 1957 Genderen en Nieuwendijk Dir. G. Weening

Op Hoop van Zegen Genderen

(FNZ verslag 1951) 6.299.259 kg. melk.

Producten: boter, kaas en weipoeder

Altena Nieuwendijk

(FNZ verslag 1951) 10.966.022 kg. melk.

Producten: boter, kaas, verstuivings-melkpoeder en consumptiemelk

1958 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 17/10/1958; p. 8/12

**De Coöperatieve Zuivelfabriek „Altena”
te Nieuwendijk (N.B.) biedt te koop aan**

de voormalige grasdrogerij

met inventaris, weegbrug en terreinen,
gelegen aan de Emmikhovensesteeg te
Almkerk. Zeer geschikt voor te vestigen
industrie of pakhuis.
Te bezichtigen na voorafgaande afspraak
(tel. 01834-303).

Brieven met bod te richten aan het Bestuur van voor-
melde zuivelfabriek voor 30 oktober 1958.

1960 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1960-06-24;

Coöp. Zuivelfabriek *Altena* had gunstig jaar

De Coöp. Zuivelfabriek *Altena* te Nieuwendijk heeft haar 44ste jaarverslag gepubliceerd, waarbij blijkt, dat in 1959 is aangevoerd 10.328.043 kg. melk, hetgeen 522.326 kg. meer is dan vorig jaar.

Het gemiddelde vetgehalte van de aangevoerde melk is gestegen van 3,36 tot 3,65. Dit in tegenstelling tot het landelijk gemiddelde dat 3,76 tot 3,73 daalde.

Aan melkgeld werd uitbetaald een bedrag van f 2.888.500,52; per 100 kg f 27,98.

De boterproductie bedroeg 108.412 kg. De Z.E.V. stelde aan het personeel, belast met de boterbereiding, een premie beschikbaar, terwijl hij de kwaliteitskeuringen, uitgaande van de zuivelbond te Breda, een zilveren medaille werd behaald.

De kaasproductie bedroeg 714.607 kg.

Van diëetkaas, wat bij de C.Z. *Altena* een speciaal product is, werd 714.607 kg. geproduceerd, alsmede 49.575 kg melkpoeder.

Aan melproducten en détail is over het genoemde tijdvak afgeleverd voor een bedrag van f 555.693, engros voor f 10.867.326.⁷

Uit de balans blijkt, dat er behoorlijk is afgeschreven en het ledenkapitaal aanmerkelijk is verhoogd, terwijl het onkostencijfer een dalende lijn vertoonde, zodat van een bevredigend resultaat gesproken kan worden.

⁷ Lijkt me onwaarschijnlijk, mogelijk 108.673,26 ! (ZHN.)

1961 Nieuwendijk

Wel plannen geen fusie of samenwerking tussen Arkel, Genderen en Nieuwendijk, zie uitvoerig verslag bij Genderen 1961

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 03/02/1961

WERKENDAM

Melkcontrolevereniging ontbonden. Maandagavond vergaderde in café de Waal de melkcontrolevereniging „Nieuw Leven”.

Daar deze vereniging aangesloten is bij de Centrale Fok- en Centralevereniging in het Land van Heusden en Altena, werd op deze vergadering deze vereniging ontbonden. De penningmeester bracht verslag uit en het bleek dat er nog een batig saldo was. De leden gingen er mee akkoord, dat dit bedrag besteed werd voor de vluchtelingen uit communistische landen in Griekenland, die zich opnieuw gevestigd hebben. De voorzitter deed op deze vergadering nog een mededeling, dat er plannen in voorbereiding zijn om te komen tot het bouwen van een grote melkfabriek nabij de nieuwe brug te Werkendam. De melkfabrieken te Nieuwendijk, Genderen en Arkel zullen dan buiten werking worden gesteld.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 19/07/1961

Samenwerking van Zuivelfabrieken

Om de mogelijkheid tot samenwerking tussen de drie coöp. zuivelfabrieken van Genderen, Nieuwendijk en Arkel te onderzoeken en een nieuwe fabriek te bouwen in de omgeving van de Merwedebrug is een commissie in het leven geroepen, die advies zal inwinnen bij de Kon. Nederlandse en Zuidhollandse Zuivelbond.

1962 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1962-02-14

Drie jubilarissen bij C.Z. „Altena” te Nieuwendijk gehuldigd

In zaal te Nieuwendijk zijn drie jubilarissen van de coöperatieve zuivelfabriek „Altena” in dit Almkerkse kerkdorp op even spontane als hartelijke wijze gehuldigd. Het waren de heren N. B. Biesheuvel, C. Biesheuvel en A. Wijnands, die 45 jr. hij de zuivelfabriek in dienst waren. Er was nog, een vierde jubilaris en wel de heer G. de Jong, die het feit herdacht, dat hij 45 jaar geleden tot bestuurslid van „Altena” werd benoemd.

De huldigingsbijeenkomst werd geopend door de heer W. Boterblom. De voorzitter van de c.z. „Altena”, de heer G. de Jong, wees op de goede verhouding tussen bestuur en directie ener zijds en het personeel anderzijds. Hij was blij de drie jubilarissen te mogen complimenteren. Zij ontvingen als steunpilaren van het bedrijf een gratificatie onder couvert.

De volgende spreker was de directeur van de zuivelfabriek, de heer G. Weening. Hij noemde de heer C. Biesheuvel een vakman in hart en nieren, die er voor zorgde, dat de faam van „Altena's” boter wijd en zijd bekend werd. (De heer C. Bieslieuvel is chef botermakerij van het bedrijf.)

Ook de heer N. Biesheuvel was een man naar het hart van de directeur, die veronderstelde, dat de gang van de heer N. Biesheuvel (aanvankelijk melkontvanger, later propagandist) naar het kantoor om zijn ontslag aan te vragen, stelling een heel zware gang voor hem was geweest.

Van de heer Wijnands (bediener van de kannenwasmachine) kon de heer Weening nauwelijks geloven, dat hij reeds 45 jaar bij het bedrijf in dienst was. Zou men de bussen, die door zijn handen gingen, op een rij zetten, dan werd dat een onafzienbare reeks, meende de heer Weening, die de drie jubilarissen zijn grote erkentelijkheid betuigde voor het plichtsbef, dat zij steeds aan de dag legden.

De heer G. de Jong werd namens het personeel toegesproken door de heer J. Vogelaar, die hem een prachtige bloemenmand aanbood.

De heer C. Biesheuvel werd namens het personeel een vulpen aangeboden. De heer N. B. Biesheuvel kreeg een kapstok, terwijl het personeelsgeschenk voor de heer Wijnands een bloemenstandaard was. De dames van de jubilarissen werden in de bloemetjes gezet.

Ook werd nog het woord gevoerd door de heer Mulder uit Breukelen, die de N.C.L.B. vertegenwoordigde en de jubilarissen een portefeuille aanbood.

Namens de, jubilarissen sprak de heer C. Biesheuvel een dankwoord. Er volgde een geslaagde feestavond, waarvoor het programma werd verzorgd door een uit Breda

In zelfde courant:

40-jarig huwelijksfeest. Vrijdag zal het echtpaar J. H. Verhoeven-Stuart zijn 40-jarig huwelijksfeest vieren. Tevens zal het dan 40 jaar geleden zijn, dat de heer Verhoeven begon als melkrijder voor de Coöp. Zuivelfabriek Altena te Nieuwendijk. Ook is de heer Verhoeven lid van de gemeenteraad en in het verenigingsleven aan de Oudendijk is hij zeel actief.

In 1962 wel samengaan van CZ. Genderen en CZ. Nieuwendijk in Topcoöperatie „Land van Heusden en Altena”

Beide fabrieken blijven – voorlopig - bestaan.
Nieuwendijk sluit in 1963 (Genderen pas in 1992)

Zuivelfabriek *Altena* brak alle records

De aanvoer van melk aan de Coöp. Melkverwerkingsvereniging „*Land van Heusden en Altena*”, afd. Nieuwendijk, heeft in het afgelopen jaar alle records verbroken.

Aangevoerd werd bijna 12 miljoen kg. melk, een plas, die in het bestaan van „Altena” nooit is bereikt. In samenwerking met de afd. Genderen werd totaal verwerkt ruim 21 miljoen kg. melk. Het gemiddeld vetgehalte was 3.71%. Het onkostencijfer is door de combinatie met circa *f* 1,-- per 100 kg. gedaald.

Het uitbetaalde melkgeld bereikte een bedrag van 5½ miljoen gulden. Geproduceerd werd 1.659.800 kg. kaas, 238.242 kg. boter, 192.771 kg. „Altena dieetkaas” en 114.325 kg. melkpoeder. De kwaliteit van de produkten was goed.

Te Genderen werd een zilveren medaille gehaald voor boter, te Nieuwendijk een gouden medaille op de landelijke kaaskeuring van de Kon. Ned. Zuivelbond te Den Haag.

De oprichting van een top-Coöp. heeft dan ook tot volle tevredenheid gewerkt.

Op de dezer dagen gehouden ledenvergadering werd het financieel verslag met algemene stemmen goedgekeurd. Hierbij worden tevens de mededelingen gedaan, dat de vooruitzichten wat betreft de zuivelprodukten, niet somber zijn, en is er momenteel een goede afzet voor alle produkten.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1963-08-05;

Brons voor 40-jarig jubileum bij zuivelfabriek Nieuwendijk

In hotel „Phoenix” te Hank is de heer Verheyden, werkzaam aan de Zuivelfabriek te Nieuwendijk, in tegenwoordigheid van zijn naaste familie, directie, bestuur en personeel onderscheiden met een medaille in brons van de orde van Oranje Nassau. Daartoe had het bestuur der Coöperatieve Melkverwerkingsvereniging een receptie gegeven in genoemd hotel.

De heer M. Schaap, voorzitter der vereniging, gaf de heer Krijgsman, burgemeester der gemeente Dussen, de gelegenheid deze onderscheiding uit te reiken. 40 Jaar dienstverband in een zaak betekent tegenwoordig nog al wat, aldus de burgemeester. Daaruit spreekt goede verstandhouding en het getuigt van „trouw”, een woord waar tegenwoordig nogal mee gespeeld wordt. Dit was ook de reden van H.M. de Koningin om deze onderscheiding toe te kennen. Spreker mocht de heer Verheyden als eerste feliciteren. De burgemeester verzocht mevr. Verheyden de onderscheiding bij haar man op te spelden, omdat Verheyden bij het opbrengen van deze prestatie veel steun ondervonden zal hebben van zijn vrouw.

Namens het bestuur van de CNV sprak de heer Schaap, die dit een bewijs van aanhankelijkheid, trouw en arbeidszin vond. Ook voor de fabriek stelde hij dit zeer op prijs.

De directeur, de heer G. Weening, sprak zijn vreugde uit over deze onderscheiding. Spreker vond het verdiend, daar Verheyden een plichtsgetrouw en sympathiek persoon is en hij sprak de wens uit dat hij nog vele jaren zal blijven.

Namens het personeel der fabriek te Nieuwendijk feliciteerde de heer J. Vogelaar en zegde hem in zijn werk alle steun en hulp toe.

Met een gezellig samenzijn werd dit heugelijk feit besloten.

1964 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1964-06-12;

C. M. . Schaap ten grave gedragen.

Donderdagmiddag om twee uur werd het stoffelijk overschot van de heer C. M. Schaap welke zondag op 72-jarige leeftijd was overleden ten grave gedragen. De teraardebestelling had plaats onder grote belangstelling van vertegenwoordigers van verenigingen en besturen waarin de overledene zitting heeft gehad, zoals de Dienst voor Sociale Zaken, ruilverkaveling, zuivel, landbouw en veeteelt organisaties.

Aan de geopende groeve was als eerste spreker burgemeester L. M. Voster die memoreerde, dat de heer Schaap ruim veertig jaren secretaris van de gemeentelijke Dienst voor Sociale Zaken was, en dat werk op voortreffelijke wijze heeft gedaan. Hij bracht de overledene hiervoor veel dank. Burgemeester Mr. G. A. Bax van Werkendam sprak namens de commissie voor de Ruilverkaveling in het Land van Heusden en Altena en gewaagde van de sympathie van de heer Schaap en prees hem als een harde werker voor de dingen waarvoor hij was gesteld.

De heer A. Vink sprak enkele woorden als werknemer. De heer Wenink sprak namens de Fok- en Controlevereniging in het Land van Heusden en Altena en de K.I. vereniging. De heer Van den Berg sprak namens de Zuidhollandse Zuivelbond, de Producent en de N.C.Z. en de heer Van Breugel namens de Melkverwerkingsvereniging Land van Heusden en Altena waaronder ressorteert de Coöp. Zuivelfabriek Altena te Nieuwendijk. Tot slot sprak de plaatselijke predikant Ds. de Vries het Onze Vader uit. De oudste zoon van de overledene, de heer A. M. Schaap, sprak een woord van dank namens de familie.

Zo is van Woudrichem weer een sympathiek mens heengegaan.

NIEUWENDIJK (Jr.-verslag over 1963)

Minder melkaanvoer. Uit het zojuist verschenen jaarverslag der „Coöp. Melkverwerkingsver. Land v. Heusden en Altena”, gevestigd te Nieuwendijk en Genderen, blijkt, dat de aanvoer van melk is gedaald met 4,9% tot 19.588.159 kg.

Het gemiddelde vetgehalte hiervan bedroeg 3,72 %. De landelijke achteruitgang van de melkproductie bedroeg 3,6%

Aan melkgeld werd totaal uitbetaald ruim 5½ miljoen gulden.

Totaal werd geproduceerd: 228.383 kg boter, 1.442.130 kg kaas, 210.902 kg diëetkaas en 95.000 kg melkpoeder.

Door de afd. Nieuwendijk werd op de gehouden landelijke kaaskeuring van de Koninklijke Ned. Zuivelbond te Den Haag een bronzen medaille behaald.

Midden mei kon te Genderen de geheel vernieuwdwdeeen gemoderniseerde kaasmakerij in gebruik worden benomen.

Hoewel 1963 geen reden geeft tot optimisme, is de zuivelpositie toch wel enigszins gunstiger geworden. De ontwikkeling der prijzen was vrij gunstig en de kwaliteit der produkten in de bedrijven was goed. Tussen productie en afzet is een gezonde verhouding ontstaan. Zelfs is nodig gevonden boter en melkpoeder in te voeren in verband met dreigende tekorten.

De onkosten zijn iets gestegen, doch door investeringen zullen die gedrukt kunnen worden.

1966 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1966-01-24;

Zie opmerking⁸

WOUDRICHEM - Vrijdagmiddag werd in de raadzaal te Woudrichem aan de heer J. H. Verhoeven wegens zijn 40-jarig dienstverband bij de Coöp. Zuivelfabriek *Altena* te Nieuwendijk door de burgemeester mr. L. M. Voster een koninklijke onderscheiding uitgereikt in tegenwoordigheid van het gezin van de heer Verhoeven, het bestuur van de zuivelfabriek en de directeur de heer G. Weening.

De burgemeester noemde dit jubileum niet alle-daags en durfde te stellen, dat het aantal van noeste werkers aan het uitsterven is. „*Mede door Uw arbeid is het bedrijf uitgegroeid tot over de grenzen.*” Er is in het arbeidsproces veel veranderd. De burgemeester prees de jubilaris voor zijn trouw aan ‘t bedrijf en mocht als vertegenwoordiger van H.M. de Koningin de heer Verhoeven onderscheiden met de eremedaille in zilver verbonden aan de orde van Oranje Nassau. Namens de gemeente Woudrichem overhandigde de burgemeester de draagpenning, behorende bij deze onderscheiding.

Door samenvoeging van, de zuivelfabrieken *Hoop op Zegen* te Genderen en *Altena* te Nieuwendijk is de naam ontstaan van *Coöp. Melkverwerkende Vereniging „Land van Heusden en Altena”*. De voorzitter van deze vereniging, de heer A. C. van Breugel, complimenteerde de jubilaris en prees hem voor zijn arbeid in het belang van de vereniging. Hij noemde de heer Verhoeven een richtpunt voor de tegenwoordige tijd. „U werkte ook in het belang van de boeren. U hebt Uw werk in het volle vertrouwen gedaan en wij zullen Uw werk blijven waarderen”. Spreker overhandigde de jubilaris een geschenk onder couvert en mevrouw Verhoeven een bloemetje.

De heer G. Weening, directeur van de bedrijven, noemde de heer Verhoeven een van de oude stempel. „U bent de man naar mijn hart. U hebt uw taak altijd zwaar opgevat. U wist daarbij niet alleen Uw rechten, maar ook Uw plichten, iets wat men bij de tegenwoordige jeugd weinig meer vindt.” Spreker hoopte, dat de jubilaris een nieuwe melkrijder opkweekt, waar iets inzit van Jan Verhoeven.

De heer Verhoeven dankte allen voor de geschenken en de hartelijke woorden en verzocht de burgemeester zijn dank over te brengen aan H.M. de Koningin voor deze onderscheiding.

⁸ Dit verhaal klopt niet, gezien de eerdere jubilea. 1947-02-21: 25 jr. jubileum. 1962-02-14: 40 jr. jubileum. Wat dus kan kloppen.....Echter bovenstaand 40 jarig dienstverband zou 44 jaar moeten zijn,of datum courant klopt niet ???(ZHN.)

1967 Nieuwendijk

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 17/02/1967; p. 7/14

OPENBARE VERKOPING

ten overstaan van de te Werkendam gevestigde

NOTARIS H. VAN ES

bij inzet op donderdag 2 maart 1967

bij afslag op donderdag 9 maart 1967

telkens 's middags 3.00 uur

in café-restaurant **HET WAPEN VAN EMMIKHOVEN**
te Almkerk — Brugdam 5 ten verzoeken van
de Coöp. Zuivelfabriek „ALTENA”

VAN EEN FABRIEKSGEBOUW

aan de buitenkade te NIEUWENDIJK (N.-Br.)

(nabij Gorinchem Z.-H.)

met daarbij staande ontruimde directeurswoning annex
kantoorruimte, personeelwoning en tweetal loodsen.

Zeer gunstig gelegen nabij het knooppunt der Rijkswegen
naar Rotterdam, Utrecht, het oosten des lands,
's-Hertogenbosch en Breda.

Verkoop bij verkaveling en/of combinatie.

Betaling der kooppenningen uiterlijk 3 weken na de afslag.

Inlichtingen ten kantore van voornoemde notaris,
Wierinxwal 3, Telefoon 01835-401

Bijlagen

Bijlage I

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 24-09-1947; p. 2/4

Het land van Altena moet vooruit

(Eigen dienst) Een boer leefde tot voor korte, tijd zo zijn eigen leventje. Ik bedoel, hetgeen hij in praktijk bracht, was geleerd van vader en grootvader. Met zijn collega's boeren van dichtbij besprak hij de toestanden wel, doch verder kwam het niet. Hierin is de laatste jaren wel veel veranderd. Voorlichting, excursies, landbouwscholen en organisatie droegen hiertoe het hare bij. Het is nodig, dat de boer met de moderne levenswijze meegaat en zich volledig hierbij aanpast. Hoever men hiermee in het Land van Altena en de Biesbosch is, werd mij duidelijk na een bezoek aan deze landstreek en enige van haar bewoners.

Isolement

Er wordt tegenwoordig uitgezien naar een middel, eigenlijk meerdere, om het Land van Heusden en Altena uit haar isolement te verlossen. Een Stichting van de Welvaart werd daarvoor in het leven geroepen. Wat de resultaten hiervan zullen zijn, is nog onmogelijk te bevroeden, daar haar werkzaamheid pas van zeer recente datum is. Toch hebben wij het idee, dat, al omvat haar gebied praktisch alle richtingen van bedrijf en cultureel leven, we hier geen grote successen zullen zien voor de landbouwende bevolking van deze gebieden, daar vooral het algemeen belang zal moeten voorgaan.

Nu is het misschien mogelijk dit als een algemeen belang te beschouwen en in samenwerking met de verschillende landbouworganisaties iets te doen. Mijns inziens zal hier echter weinig van komen. Eerder is haar werkterrein o.a. de industrialisatie, 't zoeken van verbindingen en de mogelijkheid van een beter transport. Ongetwijfeld zal door samenwerking dan nog veel bereikt kunnen worden, ook voor de boeren.

Trachten we hier enige landbouwproblemen te bespreken, dan weten we tevens op een moeilijk terrein te zijn aangeland. Hoe kort is het nog maar geleden, dat hier enige beweging is gekomen om de oude sleur op de boerderij te verbreken. En hoe moeilijk is het te beginnen met iets nieuws, wanneer het van te voren bekend is, dat de financiële offers, daarvoor gebracht, voorlopig nog geen geldelijk gewin zullen opbrengen. De muur van het indirecte is voor meniggen als een rijstebrijberg.

Het begin is er

Altena moet vooruit. Daarom is het zo verheugend te constateren, dat er bij zovelen de noodzakelijkheid gezien wordt en de wil aanwezig is. We zagen het bij het stamboek, de fokdag in Almkerk we kwamen namen uit Altena tegen op de tentoonstelling in Dordrecht, vooral de varkensfokkers sloegen hier een goed figuur; we zagen paarden uit Altena in Den Haag op een groot concours-hippique lopen en succes hebben. Scholen op landbouwgebied voor jongens en meisjes werden opgericht, twee coöperatieve zuivelfabrieken, één in Nieuwendijk en één in Genderen werken tot grote tevredenheid. En er werd voor de niet onbelangrijke fruitteelt onlangs een veilingvereniging opgericht, die haar doel, om de groenten een betere afzet te waarborgen, zeker niet zal missen.

De plannen breiden zich steeds uit, de praktische ontwikkeling ervan schrijdt voort. Nog zijn het pioniers in deze streek, die zich aansloten bij een fok- en controlevereniging, die nieuwe gedach-

ten in hun bedrijf toepasten, maar lang zal liet niet meer duren, want het is een eis. dat over de gehele linie de tijd begrepen wordt.

Problemen

Er liggen evenwel nog enorme problemen. Vraagstukken, die vooral in een moeilijke tijd als deze met een handomdraai opgelost zouden moeten zijn. Dat is onmogelijk. Wij bedoelen hier de versnippering der bedrijven. Een telkens terugkomende, tijdrovende en daardoor dure geschiedenis de door ruilverkaveling verholpen moet worden, maar vanwege de vele en verschillende belanghebbenden heel wat voeten in aarde zat weten.

De afvoer van overtollig water is een tweede punt, dat noodzakelijke verbetering verdient, al gaat het de laatste jaren de goede richting uit. De eigenaren moeten dan evenwel in de zak tasten, wat van zeer urgent belang is voor de pachters. Daar betere ontwatering een verbreding en verdieping van de bestaande boezems als Alm en Gantel inhoudt, heeft dit een tweeledig gevolg, nl. ook een meer geschikte en broodnodige scheepvaartverbinding door het gehele Land van Altena. Dit betekent niet alleen een grotere mogelijk voor de afzet van producten, doch tevens voor de aanvoer van bv. de onontbeerlijke, kalkrijke schuimaarde. Een en ander zou dus een besparing geven aan transportkosten en een hogere productie door goede ontwatering.

Zonder dat men bepaald behoeft te wanhopen, ziet de toekomst voor het Land van Heusden en Altena er donker uit. Er dient hard gewerkt te worden, gezamenlijk in een nauwkeurig uitgekozen richting. De bedrijven zijn betrekkelijk klein en ten opzichte van de gebouwen zijn de landerijen meestal ongunstig gelegen. Het kostbare personeel is daardoor niet uit te schakelen.

Mechanisering zou hier veel kunnen doen, doch brengt op kleine bedrijven de nodige bezwaren met zich. Niettegenstaande dit laatste dient ook op dit gebied geen mogelijkheid onbeproefd te blijven. Het is moeilijk om de kostprijs der producten binnen korte tijd genoegzaam te verlagen. En hierin zit voor de toekomst van de boer een belangrijk deel van zijn financiële welstand. Daarom zijn we dan ook pessimistisch gestemd wat niet wegneemt, dat er mogelijkheden blijven. Kansen, waar men zich gezamenlijk op moet werpen, die uiteraard veel te overwinnen zullen geven, maar zeker hun strijd waard zijn. Dat gaat niet in korte tijd, zeker niet wanneer naar een klein gedeelte der bevolking aan de verwezenlijking ervan medewerkt.

Hier moet een algehele strijd gevoerd worden, niet alleen om het Land van Altena uit haar isolement te verlossen, maar om een beter en zeker bestaan voor haar boerenbevolking te verzekeren. Gelukkig pakt men aan, zijn er reeds velen, die de noodzaak inzien en werken aan de algehele gelijkstelling van hun Altena.

Bijlage II

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 19-10-1949; p. 1/4

Ontwikkelingsmogelijkheden in het Land van Heusden en Altena

Op het gebied van de Wederopbouw constateren wij in het Land van Heusden en Altena een energiek herstel naar de strenge richtlijnen van het uitbreidingsplan, dat voor vele dorpen in dit gebied reeds gereed is. Dit is een vreugdevolle factor, die niet te onderschatten is.

Anderzijds echter zijn er in het Land van Heusden en Altena nog heel wat problemen, die niet met een handomdraai zijn op te lossen, al bestaan er grote mogelijkheden. Dezer dagen heeft de Provinciale Planologische Dienst aan alle gemeentebesturen een uitvoerig rapport gezonden over de ontwikkelingsmogelijkheden op agrarisch gebied in het Land van Heusden en Altena.

Het bewuste gebied bestaat n.l. uit 34 polders, met een areaal van ongeveer 13000 ha beste kleigrond, die doordat hij op veel plaatsen kalkrijk is, een uitstekende structuur heeft.

Hoofdmiddelen van bestaan

Uit de aard der zaak is het Land van Heusden en Altena, aan alle zijden omspoeld door brede wateren, steeds een zuiver agrarisch gebied geweest, dat zijn ontstaan te danken heeft aan de rampzalige St. Elizabethsvloed (1421), toen zware stormvloedden hier nog vrij spel kregen.

In de daarop volgende jaren werden langzamerhand groter en kleiner stukken weer ingepolderd en als het jaar 1461 zijn intrede doet, is het meeste land weer op de waterwolf heroverd en zijn dijken en waterkeringen aangelegd.

Doch de omsluiting door dijken en de inpoldering had tot „logisch” gevolg een verzinken in isolement, wat de ontwikkeling van het betrokken gebied belemmerde.

In onze tijd is dit isolement goeddeels verbroken door de bruggen bij Heusden, Nederhemert en Keizersveer en de Maasdam te Andel, doch een der voornaamste schakels ontbreekt nog steeds: de Merweddebrug te Gorinchem.

Het gemengd bedrijf is hoofdmiddel van bestaan in bovengenoemd gebied. Naast sterk gemechaniseerde grootbedrijven vinden we er een veelheid van kleine bedrijven met paardentraction, die het zware ploegwerk door loonploegers laten verrichten.

Op het bouwland is de pootaardappelteelt een cultuur van jonge datum, die goede kansen heeft, naast de oude verbouw van de gewone landbouwproducten.

De zuivelfabrieken te Genderen en Nieuwendijk verwerken de melk van het vee en stimuleerden tot de stichting van fok- en controleverenigingen, terwijl het gras der hooilanden in twee grasdrogerijen kon worden geschikt gemaakt als reservevoedsel voor de winter.

Naast de *6.257 ha bouwland en de 6.244 ha grasland* beslaat de tuinbouw in het Land van Heusden en Altena een oppervlakte van 387 ha, welk gebied echter gaandeweg in omvang toeneemt, terwijl ook de fruitteelt meer en meer beoefend wordt.

Daarnaast kwijnt echter de griendcultuur en het is te verwachten, dat deze wel geheel zal verdwijnen.

Vier waterschappen zorgen voor het waterpeil, maar op hydrologisch gebied zijn nog zoveel problemen, evenals op cultuurtechnisch terrein, zodat de Prov. Planologische Dienst een serieus on-

derzoek heeft ingesteld naar de mogelijkheden om de moeilijke vraagstukken tot oplossing te brengen.

Aan voorlichting ontbreekt het in het Land van Heusden en Altena niet en de bevolking toont veel belangstelling voor de landbouwkundige problemen.

Heel wat jonge boeren hebben hun opleiding genoten aan de Chr. Lagere Landbouwschool te Andel, anderen volgden daarna nog de landbouwwinterschool te Dordrecht, Hoofddorp of Gorkum, terwijl talrijke cursussen op landbouw- en veeteeltgebied heilzaam waren voor de landbouwkundige ontwikkeling der bevolking.

De meeste landbouwers zijn lid ener organisatie: C.B.T.B., N.C.B. of Mij van Landbouw, terwijl de Vereniging voor Bedrijfsvoorlichting eveneens waardevolle adviezen verstrekt.

Verkaveling

Het gedegen rapport van de Planologische Dienst beklemtoont als een der voornaamste mogelijkheden tot verheffing van het Land van Heusden en Altena tot nog hoger ontwikkelingspeil de verkaveling, waardoor o.a. de nu in vele streken absoluut onvoldoende afwatering afdoende zou worden verbeterd. Nog veel te weinig vindt men nl. In deze vaak slecht-ontwaterde polders rationele drainage.

Verkaveling sluit echter in combinatie van polders, verdeling der gronden, wegaanleg of reconstructie van wegen. En al is reeds een plan voor ruilverkaveling ontworpen, het zal nog wel geruime tijd duren, aler dit wordt verwezenlijkt. Wie echter de grenzenloze versnippering der gronden in het Land van Heusden en en Altena beschouwt, waarbij eigenaars hun cultuurgrond soms over een tiental percelen zien verdeeld, zal aanstonds in ruilverkaveling het beste middel zien voor oplossing van één der voornaamste agrarische problemen!

Doch niet minder dan 40 pct. van de cultuurgrond behoort aan personen, die buiten het Land van Heusden en Altena wonen en het staat lang niet vast, dat dezen wel voldoende medewerking zullen willen verlenen voor de ruilverkavelingsplannen.

Sanering

Noodzakelijk is een sanering van de 439 bedrijven, die het Land van Heusden en Altena telt. Wel beweegt de graslandverzorging zich in de laatste jaren in de goede, moderne richting, nl. omweiding, maar over de gehele lijn moet het grasland nog meer geïntensiveerd worden. De rundveestapel telt niet zoveel exemplaren als voor de oorlog, wat evenwel mede is toe te schrijven aan de „*niet regelmatige*” fokkerij, ondanks het waardevolle werk der fokverenigingen.

Slechts een klein percentage grond, zo zagen we hierboven, wordt voor tuinbouw gebruikt. Het is aan te bevelen, vooral de teelt van klein fruit aan te moedigen, omdat hierin toekomst zit. Ook op dit terrein kan goede voorlichting niet ontbreken.

De mogelijkheden, welke het Land van Heusden en Altena biedt, staan in nauw verband met die, welke in de Biesbosch zullen openstaan, na de bedijking. Tussen beide bestaat een nauwe correlatie en daarom is het voorshands moeilijk te zeggen, hoe de agrarische situatie zich in deze gebieden zal ontwikkelen.

Feit is, dat zijn bevolking niet meer volhardt in stug-conservatisme, maar de nieuwe richting met overtuiging ingeslagen is.

Bijlage III

Melk naar Margarinefabriek vd. Berg te Rotterdam en andere zuivelfabriek door (Bond van) Melkveehouders

Merk op dat er drie zuivelfabrieken waren:

1e **Genderen** *Op hoop van Zegen* 1906 – 1984

2e **Nieuwendijk** *Nieuwendijk* 1906 - 1916

3e **Nieuwendijk** *Althena* 1916 – 1966

Meer hier over in voorgaande blz.

Plaatsen waar vandaan melk werd geleverd zijn oa.:

Andel, Oudendijk, Veen, Woudrichem

Het is niet duidelijk of er vóór 1920 al melk vanuit het Land van Altena naar Rotterdam ging.

Wel vanuit De Alblasserwaard en Vijfherenlanden.

Dit was vooral wintermelk, dwz als de zelfkazers te weinig melk hadden voor *wringen* (kaas maken)

Dat vd, Bergh niet overal tot overeenstemming kwam zien we uit de knipsel over Gameren.....

Oktober 1919 kocht vd. Bergh een steunpunt in Heusden

Advertentieblad, 16/02/1906; p. 3/6

*— Een paar landbouwers te Hoog-Blokland hebben, te beginnen in Maart a.s., eene verbintenis aangegaan voor een jaar, om de melk hunner koeien op vetgehalte te leveren aan de boterfabriek van de H.H. Van den Berg te Rotterdam.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 08/07/1915; p. 2/4

Gameren. Een vertegenwoordiger van de N. V. Van den Bergh's Limited te Rotterdam had tegen Vrijdag jl. eene tweede samenkomst met de veehouders alhier belegd.

Geen der belanghebbenden was aanwezig en er konden dus ook geen contracten voor de levering van melk worden afgesloten.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 04/10/1919; p. 1/4

Heusden. Naar men uit goede bron verneemt, is de „Heusdensche Conservenfabriek” aangekocht door de fa. v. d. Bergh te Rotterdam, die er een melk- en boterfabriek van hoopt te maken.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 31/03/1920; p. 2/4

Oudendijk. Met ingang van 27 Maart is door de melkfabriek van den Bergh te Rotterdam de prijs ter melk teruggebracht van 12 tot 9 ct. per Liter.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 1920-04-10

In de Woensdag te Delft gehouden jaarlijksche vergadering van den *R. K. Bond van Handelaren In Melk en Melkproducten in Nederland* is besloten, opnieuw te ageeren voor een behoorlijke winstmarge.

Bij de bespreking van den huidige toestand in den melkhandel brachten de Rotterdamsche afgevaardigden ernstige grieven uit tegen de confederatie alhier, welke annex is aan Van den Bergh's margarinefabrieken. Deze confederatie maakt, zoo werd gezegd, den kleinen melkhandelaar het bestaan onmogelijk door de prijzen op de markt zoo hoog op te jagen, dat slechts 1 cent per liter winst kan worden gemaakt.

Getracht zal worden, den *Bond van veehouders* duidelijk te maken, dat het in het belang van de leden gewenscht is, dat den reeëlen melkhandel het bestaan mogelijk wordt gemaakt en hij de confederatie dwingt rekening te houden met de belangen van anderen, door b.v. den leden te verbieden melk te leveren aan de confederatie, zoolang zij in haar houding blijft volharderen.

Besloten werd, ernstig actie te voeren tegen de oprichting van melkcentrales te Amsterdam en Alkmaar en in ieder geval te trachten den in- en verkoop van melk vrij te houden. Meegedeeld werd, dat een Melkwet, een onderdeel der Warenwet, wordt voorbereid.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 09/04/1920; p. 3/4

Veen.

— Door de melkfabriek van Van den Bergh uit Rotterdam is de prijs der zoete melk aanmerkelijk verlaagd en wordt thans betaald 9 cent per liter. De prijzen der boter zullen thans hierdoor ook wel moeten dalen.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 26/06/1920; p. 2/4

Woudrichem. Door de melkfabriek Van den Bergh te Rotterdam, is de prijs der melk met 1 ct. per L. verhoogd.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 16/10/1920; p. 2/6

Wijk. De prijs der zoete melk is door de firma v. d. Bergh uit Rotterdam gedurende den winter vastgesteld op 18 cent per Liter. Aan de boerderij wordt de melk voor 20 cent per Liter verkocht.

1921

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 07/01/1921; p. 3/4

Andel.

— Door de firma v. d. Bergh uit Rotterdam wordt vanaf 1 Jan. de prijs der zoete melk van 16½ op 15 cent gebracht.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 26/10/1921; p. 2/4

Oudendijk. De verhooging van den melk-prijs van 14 tot 15 ct. per Liter door v. d. Berghs Melkfabrieken te Rotterdam, zal slechts gelden tot 29 Oct. a.s., daarna wordt de prijs weder tot 14 ct. p. Liter teruggebracht.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 21/12/1921; p. 2/4

Land van Altena. Vanaf Maandag 19 Dec. l.l. is de melkprijs door van den Bergh te Rotterdam verlaagd tot 9 ct. per Liter, afgehaald aan de boerderij.

Met bezorgheid zien de landbouwers in deze streek de daling der melkprijzen, daar bij de tegenwoordige hoge landpachten, het zuivelbedrijf reeds spoedig een schadepost dreigt te worden.

1922

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1922-03-24; p. 2/6

ook Nieuwendijk ?

Rijswijk. (Land van Altena)

Zaterdagavond had in *café Smulders* een bijeenkomst plaats van melkveehouders uit deze streek. Deze vergadering was uitgeschreven door *N. V. v. d. Berghs fabrieken te Rotterdam* welke werd vertegenwoordigd door de heeren Kleemans en Van Vugt. Namens de Coöp. Zuivelfabriek Nieuwendijk waren tegenwoordig de heeren Snoek, Pouli en Langeraad.

Als gevolg van de vergadering van Maandag door heeren van den Nieuwendijk, aldus de heer Kleemans, had thans deze bijeenkomst plaats, omdat die vergadering had plaats gehad met onze menschen, zonder onze voorkennis of ons medeweten. En om nu een en ander met hen te bespreken, zijn wij heden avond hier gekomen. Het is zeer terecht voor de melkfabrieken die kaas kunnen maken een gunstige tijd geweest, daar een wanverhouding heeft bestaan in den prijs der melkwaarde en dien der kaaswaarde. Zoodra echter de kaasprijzen dalen, wordt het evenwicht weder hersteld, zoodat deze voordeelen slechts van tijdelijken aard zullen zijn.

Spreker vreesde zelfs dat het zuivelbedrijf een slechten tijd tegemoet ging, waarin een groote onderneming wellicht hooger prijs zou kunnen besteden dan een kleine organisatie. Sluit alsnog niet bij een coöperatie aan, aldus Spreker, want hij alleen is vrij, die met zijn producten kan gaan waarheen hij wil. Vervolgens kreeg de heer v. Dalen het woord, die als oud-melkrijder, eenige grieven had tegen de firma, omdat die zeer onverwachts geweigerd had melk uit Brakel te ontvangen. Hoewel deze zaak hier niet thuis behoorde, gaf de heer Kleemans hem toch ten antwoord, dat door een groot aantal boeren te Brakel zooveel water bij de melk gedaan was, dat het onmogelijk was, deze nog langer te blijven ontvangen. De heer v. D. was inmiddels schadeloos gesteld.

De heer Dibbits vroeg of het niet beter was de melk op vetgehalte te leveren. De heer Kleemans gaf dit toe als zijnde een zeer billijke regeling en gaf in overweging dit hier ook in te voeren. De heer Verwijs bracht nog in het midden dat de vrijheid waarop de heer Kleemans had gedoeld, nog zeer betrekkelijk was, daar men als men b.v. leverancier van v.d. Bergh was, moeilijk bij een andere speculatieve fabriek kon verkoopen. Vervolgens voerden nog het woord de heeren Snoek en Pouli, eerstgenoemde betoogde dat de slechte prijzen die de speculatieve fabrieken vroeger betaalden, zooals b v. voor de bieten, de oorzaak was dat de coöperaties ontstaan waren.

De heer Langeraad verklaarde dat op de vergadering van Maandag j.l. niets ten nadeele van Van den Bergh gezegd was. Wel was hij van meening dat indien er geen coöperatie's bestonden de speculatieve fabrieken geheel de baas zouden spelen. In een coöperatie heeft ieder naast mede verantwoordelijkheid ook medezeggingschap. De heer Kleemans antwoordde hierop dat het thans voor de boeren raadzamer was de risico op een particuliere onderneming te schuiven, dan deze zelf op de schouders te halen.

Hierna werd de vergadering gesloten, wegens tijd van vertrek daar de heeren rog denzelfden avond naar Rotterdam wilden terugkeeren.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 17/03/1922; p. 2/6

Rijswijk.

— Maandagavond werd in café Smulders een vergadering gehouden van melkveehouders om te geraken tot gezamenlijke levering van melk aan de Coöp. Zuivelfabr. te Nieuwendijk. Een vast besluit is in deze echter nog niet genomen.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 31/03/1922; p. 3/6

Andel.

— Door de firma Van den Bergh Ltd. wordt vanaf 1 April slechts 6½ cent voor zoete melk per liter betaald.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 05/04/1922; p. 2/4

WOUDRICHEM. In café Wilhelm (bovenzaal) zal op Maandag 10 April a.s., 's avonds 7 uur (zomertijd), een vergadering worden gehouden, alleen toegankelijk voor melkleveranciers aan de fa. v. d. Bergh te Rotterdam. Een vertegenwoordiger van genoemde firma, zal dan een en ander komen bespreken. Leveranciers uit onze gemeente en omliggende dorpen wordt in hun eigen belang ten eerste aangeraden, op deze vergadering vertegenwoordigd te zijn.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 1922-04-15; p. 114

WOUDRICHEM. Maandagavond had in café Wilhelm een druk bezochte vergadering plaats van melkleveranciers uit deze streek aan de fa. v.d. Bergh, te Rotterdam. Als vertegenwoordiger voor deze firma was aanwezig de heer Van Vugt, terwijl mede aanwezig was de Edelachtbare heer Burgemeester onzer gemeente, die al belangstellende, deze vergadering bijwoonde.

De heer V. opende op gebruikelijke wijze deze vergadering en gaf daarna aan de leveranciers de gelegenheid, vragen te stellen of aanmerkingen te maken op de levering aan hunne fabriek. Hiervan werd druk gebruik gemaakt. De boeren konden zich moeilijk vereenigen met een prijs van 6½ cent per L., daar er in andere streken meer betaald werd. Ook was bij gerucht vernomen, als zou door de firma aan de Coöp. te Nieuwendijk voor hun melk 8 cent per L. geboden zijn. Neem aan dat het waar is. (het is niet waar) aldus spreker, dan zou dit nog beteekenen een prijs franco Rotterdam. Ook werd verzocht een regeling tot levering op vetgehalte in te voeren. Hierover zou een stemming worden uitgeschreven, zoodat de leveranciers dan zelf kunnen beslissen. Verzocht werd of niet door aanbesteding de thans nog hoge vervoerkosten verminderd konden worden. Volgens spreker was dit thans nietzeer moeilijk, omdat geen melk op contract gekocht is en men dus bij een aanbesteding het te besteden quantum niet juist kan bepalen.

De heer v. V. wees vervolgens nog op het groote nut wanneer de leveranciers op elke gemeente een club vormden en dan een persoon werd aangewezen die voor hunne belangen kon opkomen. Op deze manier had dan de fabrikant maar met enkele menschen de zaken te regelen en zou dat een veel beter verloop hebben dan thans.

Dit voorstel vond wel ingang en pogingen zullen daarom aangewend worden, de leveranciers in Noordbrabant in een groote organisatie bijeen te brengen, wat in de toekomst voor de melkveehoudert, van veel nut zou kunnen zijn.

Te ongeveer halftien werd de vergadering, die een zeer ordelijk verloop had, onder dank voor de aangename wijze waarop menig onderwerp was besproken, door den heer v. V. gesloten.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1922-04-28

Ingezonden

Geachte Redactie!

Vergun ons eenige plaatsruimte voor onderstaande, bij voorbaat onzen dank.

Aan alle melkveehouders, die hun melk leveren aan een speculatieve fabriek of aan den handel. Mogelijk hebt gij in de courant gelezen, dat in Woudrichem een vergadering van melkveehouders heeft plaats gehad. Op die vergadering bleek duidelijk dat velen over de levering bij een speculatieve fabriek niet erg tevreden waren.

Met den vertegenwoordiger van de fa. v.d. Bergh te Rotterdam werd daarom een en ander besproken. We hadden toen gehoopt een beteren prijs voor onze melk te krijgen, maar daarvan was geen sprake; inmiddels is de prijs zelfs verlaagd.

Wel gaf genoemde firma in overweging een regeling te treffen voor de levering op vetgehalte. Hiervoor wordt thans onder de leveranciers een stemming uitgeschreven, om te zien hoeveel er in beginsel voor deze nieuwe regeling zijn. Stel echter, dat in de toekomst zoo'n regeling komt, dan wordt volgens gewoonte het het gehalte onzer melk vastgesteld aan de fabriek, waar wij onze producten leveren. En al mogen wij nu niet twifelen, of zulks zal steeds nauwkeurig geschieden, toch zullen wij verplicht zijn tezamen tevens controle daarop uit te oefenen. (Wie gelezen heeft welke resultaten de bond van bietenverbouwers ia Noord-Holland daarmede heeft bereikt, zal hiermede dadelijk instemmen).

Voorts bleek nog op voornoemde vergadering, dat de prijs onzer melk zeer gedrukt wordt door de hooge vervoer- en verwerkingskosten der melk, zoodat in streken, die gunstiger gelegen zijn dan wij, een hoogere prijs kon worden betaald.

Collega's, wat is daartegen te doen ?

Wij voor ons meenen, dat veel zou kunnen bereikt worden, wanneer alle leveranciers zich in één bond vereenigden. Begin daarom allereerst in uwe gemeente een vereeniging op te richten. Uit de dan gevormde besturen zou één hoofdbestuur gevormd kunnen worden, die uwe belangen, daar, waar het noodig was, zou kunnen behartigen.

In onze gemeente zal spoedig een poging worden gedaan zoo'n vereeniging op te richten. Volgt allen dit voorbeeld. Ook gij weet, dat alleen door samenwerking nog iets te bereiken is. Noord- en Zuid-Holland geven ons reeds de beste voorbeelden.

Laat dit voor ons een aansporing zijn, ook al mocht gij in den beginne al eens wat tegenwerking ondervinden.

Zij, die iets nader willen weten over dit plan, schrijven eens aan een onzer.

De ontwerpers:

H. de Lorm.

A. B. Holster.

A. Vink Cz.

A. v. Vugt Wzn.

Woudrichem, April 1922.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 28/04/1922; p. 2/6

Woudrichem.

— Door de N. V. v. d. Bergh's Melkfabrieken te Rotterdam werd deze week onder hare leveranciers in deze streek een stemming uitgeschreven over het al of niet leveren van hun melk op vetgehalte. De prijs der melk is inmiddels gedaald tot 5½ ct. per liter.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 1922-04-31

WOUDRICHEM. Vrijdagavond had in de 2de openbare school alhier een vergadering plaats van melkveehouders, tot de oprichting van een vereeniging. De heer de Lorm opende de vergadering en betoogde daarna waarom het z.i. noodzakelijk was geworden, ook in deze streek zich te organiseeren.

Over den melkprijs was men reeds lang niet tevreden, zoodat spr. en de heer A. B. Holster den vorigen dag met de fa. v.d. Bergh te Rotterdam een bespreking hadden gehouden, waar men den indruk had gekregen, goede resultaten te hebben bereikt.

Inmiddels kwam een draadbericht, dat de melkprijs met 1 Juni 6 cent per liter zal bedragen. Hoewel beter een kleine verhooging dan geen, was men over het algemeen met de verhooging van ½ cent per liter niet tevreden.

Daarna werd een vereeniging opgericht, waarbij bijna alle melkleveranciers zich als lid opgaven, zoodat het voor de ontwerpers van dit plan, een waar succes werd.

Als bestuurtleden werden gekozen de heeren A. B. Holster (voorz.), H. de Lorm (secr.), (A. v. Vugt J.Wzn., C. M. Schaap en A. Vink Czn. (leden).

Nog werd besloten propaganda te maken voor de oprichting van plaatselijke vereenigingen, opdat later een bond gevormd zou kunnen worden.

OUDENDIJK. Vrijdagavond hield de landbouwvereniging *Samenwerking*, onder leiding van den eere-voorz., den heer F. C. Huizer, een druk bezochte vergadering. Opening, lezing en goedkeuring der notulen hadden hun gewoon verloop.

.....
Een korte bespreking, welke niet op de agenda voorkwam, had plaats naar aanleiding van den lagen melkprijs op heden.

De eere-voorz. gaf een duidelijke uiteenzetting hoe in andere streken de melkveehouders, door zich te vereenigen, hun positie hebben verbeterd. Hij gaf aan de belanghebbenden dan ook in overweging in deze streek een vereeniging van melkverhouders op te richten. De Bond van Melkveehouders, gevestigd te Amsterdam, beloofde reeds hare medewerking.

Op Vrijdag 26 Mei a.s. 's-avonds 8 uur (n.t.) zal daarom in de openbare school alhier een vergadering worden gehouden om tot de oprichting te geraken. Alle melkveehouders, ook van andere gemeenten, worden tot bijwoning uitgenoodigd

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 16/06/1922; p. 2/6

Andel.

— Woensdagavond had in Café Bouwman eene vergadering plaats van melkveehouders, om te komen tot oprichting van een vereeniging. Een 3 tal bestuursleden van de afdeeling „Woudrichem“ waren, daartoe uitgenoodigd, ter vergadering aanwezig en gaven inlichtingen aangaande het doel en de werkwijze van hun organisatie.

Ook hier was men spoedig overtuigd, dat alleen door samenwerking in het melkveehoudersbedrijf verbetering zou te brengen zijn, waarna een vereeniging werd opgericht met aanvankelijk 16 leden. Tot bestuursleden werden gekozen de heeren W. Kramer, J. W. Dibbits en A. de Lorm.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 14/07/1922; p. 3/6

Woudrichem.

— Met ingang van heden is de prijs der melk, geleverd aan de firma v. d. Bergh te Rotterdam, verhoogd tot 7½ ct per Liter of 2½ ct. per procent vet.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 21/07/1922; p. 2/6

Andel.

— Door de firma v. d. Bergh wordt thans 7½ cent voor de liter melk uitbetaald. Aan huis wordt door de landbouwers voor 10 cent per liter verkocht.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 01/09/1922; p. 3/6

Woudriohem.

— Met ingang van 28 Aug. l.l. is de melkprijs van melk geleverd aan de fa. v. d. Bergh te Rotterdam met 1 cent per liter verlaagd. De Bond van Melkveehouders in Noord- en Zuid-Holland gaat niet met deze verlaging accoord maar heeft opnieuw een conferentie aangevraagd met den melkhandel. Wanneer zal ook in deze streck de organisatie eens zoover gevorderd zijn, dat een dergelijke bespreking met den melkhandel kan plaats hebben?

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 13/10/1922; p. 3/6

Woudriohem.

— Het bestuur der Melkveehoudersvereniging alhier ontving heden bericht van de fa. v. d. Bergh te Rotterdam, dat met ingang van 15 October de prijs der melk zal bedragen 9½ cent per liter af boerderij.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 27/10/1922; p. 3/6

Woudriohem.

— Een commissie uit de melkveehoudersvereniging alhier uit die te Andel, had dezer dag een conferentie met een vertegenwoordiger van fa. v. d. Bergh Rotterdam.

Na een langdurige bespreking kreeg men de toezegging, dat men naast een prijs van 11 p. L. afboerderij, per procent in plaats van 2,35 cent, zooals eene was bepaald, vanaf Maandag Oct. 11, 2,50 zal uitbetaald krijgen. Ook zou het tarief voor transport bijslag in de wintermaanden nader worden onderzocht, terwijl reeds een regeling werd getroffen aangaande te leveren voermelk.

In deze dagen blijkt het weer duidelijk, hoe nuttig ook voor de landbouwers is samenlijken voor de belangen opkomen.

1923

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 17/03/1923; p. 2/4

LAND VAN ALTENA. De prijs der melk geleverd aan de firma Van den Bergh te Rotterdam, werd vanaf 12 Maart vastgesteld op 9½ ct. per Liter of 3.15 cent per procent vet. Kon de Bond zijn vollen eisch tot heden niet bereiken, hij wist toch te verkrijgen, dat voor de levering op vetgehalte als gemiddeld vet 3% zal worden berekend, inplaats van 3.15% zooals eerst de bedoeling was.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 07/03/1923; p. 2/4

LAND VAN ALTENA. De prijs der melk, geleverd aan de firma van den Bergh te Rotterdam, is met ingang van Maandag 5 Maart l.l. verlaagd tot 10½ ct. per liter of 3.30 ct. per procent vet. Daar spoedig een verdere prijsverlaging te wachten is, zal deze week reeds zoowel door het hoofdbestuur van den bond als door de afdeelingen vergaderd worden, om den zomermelkprijs nader te bespreken.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 09/05/1923; p. 2/8

LAND VAN ALTENA. Door de fa. v. d. Bergh werd den leveranciers van melk, een contract voorgelegd, waarbij zij zich verbonden, hun melk voor loopende marktprijs te leveren, met een opzeggings-termijn van 4 weken.

Het kringbestuur van de melkhouders-vereiniging heeft echter geadviseerd, dit contract niet te teekenen.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 11/05/1923; p. 2/6

Land van Altena.

— Door de fa. Van den Berg werd den leveranciers van melk een contract voorgelegd, waarbij zij zich verbonden, hun melk voor loopende marktprijs te leveren, met een opzeggings-termijn van 4 weken.

Het kringbestuur van de melk-veehoudersverein. heeft echter geadviseerd, dit contract niet te teekenen.

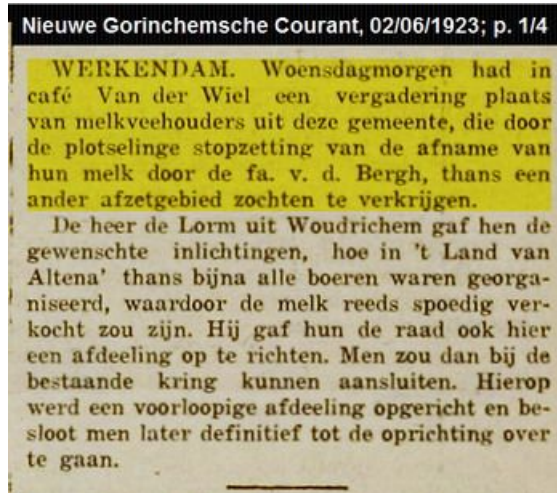
Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 18/05/1923; p. 2/6

Land van Altena.

— De fa. v. d. Bergh te Rotterdam berichtte heden, dat zij genoodzaakt was den melkprijs vanaf 16 Mei te verlagen tot 6½ cent per l. of 2,20 cent per procent vet, af boerderij.

Almkerk. Onder de melkleveranciers van de firma v. d. Berg heerscht deze week een zekere ongerustheid, waarheen de volgende week hun melk wel zal kunnen worden gezonden. Bovengenoemde firma zet n.l. wegens overproductie haar ontvangst op 2 Juni stop. Om dezen toestand te bespreken, had de heer A. Z. Snoek alhier eene vergadering belegd in café Dekker.

Op deze vergadering, die zeer druk bezocht was, was tevens aanwezig de heer H. de Lorm uit Woudrichem (lid van het kringb. Land van Altena en H. B.-lid van den Z.-H. bond van melkveehouders). Breedvoerig is op deze vergadering de toestand besproken en het groote nut van een organisatie aangetoond, met het gevolg, dat reeds een voorloopige vereeniging is opgericht, waarvan de definitieve oprichting wellicht zeer spoedig zal volgen.

Lezing over Blue Band aan de *Vereeniging van Huisvrouwen*

Gorinchem. „**Bleu Band**” is de naam eener soort Margarine, gefabriceerd in de fabriek van de Firma Van den Bergh te Rotterdam en welbekend door alom verschenen reclameplaten enz. Over de bereiding van B. B. en haar waarde als voedingsmiddel, hield de heer P. Deijns, Donderdag 3 Jan. in de Doelen een lezing met duidelijke lichtbeelden naar teekeningen en in de fabriek of in het buitenland genomen foto's, die voor het talrijke publiek het gesprokene verduidelijkten.

Volgens spr. is het oordeel over de Margarine, gedurende de 50 jaren van haar bestaan zeer verzacht en de export uit Holland gestegen tot 167 miljoen K.G. per jaar. Ofschoon de algemeene kennis der Hollanders in het buitenland een goed figuur maakt, schiet zij tekort ten opzichte van voedingswaarden der levensmiddelen; wel kent de huisvrouw de waarde van brandstoffen voor kachels, doch niet die van het voedsel voor het menschelijk lichaam, dat eveneens als een kachel is te beschouwen. (Spr. behandelde hierbij de spijsvertering en het nut van goed kauwen).

Hierop volgde een bespreking over de voeding bij verschillende volkeren, in verband met het klimaat enz. Enkelen leven uitsluitend van dierlijk voedsel, anderen van plantaardig, terwijl er ook menschen zijn die beide soorten nuttigen.

Vindingen zooals de Margarine, ontstaan door de noodzakelijkheid; bij de uitbreiding van het menschedom ontstond een tekort aan boter; een middel ter vervanging werd gezocht en men ontdekte dat de koe het tot zich genomen voedsel niet direct omzet in melk, doch eerst in lichaamsvet, hetwelk later eerst gedeeltelijk in de melk overgaat. Men ging er toe over inplaats van melk, lichaamsvet te karnen, nadat dit uitgebraden was, hetgeen in dubbelwandige ketels geschiedt, waardoor ongewenschte kleur en geur vermeden wordt.

Plantaardige vetten, o.a. van de cocosnoten het katoenzaad, de zonnepitten enz., bleken insgelijks voor verwerking geschikt. Ter vermindering van transportkosten worden de producten der Zuidelijke landen reeds daar tot vetten verwerkt. Ook de dierlijke vetten komen bereid aan. Op het Schieveen staan 4 voorraadtanks welke ieder 300.000 L. olie kunnen bevatten.

De olie wordt in de fabriek gereinigd: gewasschen met water dat onder controle staat der chemische firma die ook het stads-leidingwater water controleert in de trechtersvormige reservoirs, ont-daan van zwaardere deelen, vrij gemaakt van vetturen door stoom te blazen, zoowel door de dierlijke als plantaardige vetten.

Spr. toonde hierop het portret van Pasteur en besprak het pasteuriseeren, waardoor de bacteriën worden gedood. Tusschen de 100.000 en 200.000 L. melk per dag leveren de Zuid-Hollandsche eilanden aan de fabriek; aan de boeren is het begrip eener heldere melkwinning verklaard. Toch wordt alle melk zoowel als al het vet, dagelijks in het laboratorium gecontroleerd. Melk en grondstoffen worden, na de afzonderlijke behandeling in de juiste verhouding bijeen gevoegd en gekarnd, waarna door de roomachtige massa, welke de karn verlaat ijswater gespoten word.

Hierdoor ontstaat een fijne verdeeling. Multiplexwalsen persen de margarine uit en op tafelwalsen vindt het zouten en spanen plaats. De vervaardigde producten worden dagelijks gecontroleerd. De fabriek heeft een eigen ijsfabriek en kuiperij. In de pakzaal wordt de boter niet met handen aangeraakt. Het juiste gewicht wordt daar nagegaan.

De vetten waaruit deze margarine is bereid, bevatten 95% voedingswaarde. In de samenstelling van margarine en boter is, volgens spr. geen verschil. Men dient dus, in dezen tijd van noodzakelijke bezuiniging zijn vooroordeelen op zij te zetten. Dat op een pakje margarine de naam „Margarine” op vier zijden moet voorkomen, is, naar spr. meent, een gevolg van den invloed der landbouwende bevolking.

In België is het nog sterker; daar moet in de margarine twee tiende pCt. aardappelmeel worden verwerkt ter vergemakkelijking van gouvernements onderzoek. Waar dergelijke middelen noodig worden geacht tot constateering van het verschil, is het wel duidelijk hoe gering een dergelijk verschil is.

De prijs van Blue Band is 30 cent per halfpounds pakje. Geen middelen zijn te gering geacht door de concurrenten om B. B. te bestrijden; men kocht b.v. de pakjes op, liet deze verouderen en verkocht ze weer tegen lagere 1 prijs. Men lette er dus op den juisten prijs te betalen en kan dan van verschgekarnde Blue Band verzekerd zijn.

Gedurende de pauze werden ververschingen aangeboden.

Mevrouw Van Straten dankte als presidente van de *Vereeniging van Huisvrouwen* alhier voor deze interessante lezing, waarop luid applaus weerklonk.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 30/05/1924; p. 4/8

Het nut van adverteeren.

Aan het jaarverslag 1923 van Van den Bergh's Boterfabrieken te Rotterdam ontleenen wij:

„Dat men zich echter, hoe voortreffelijk een kwaliteit ook zij, op haar alleen niet kan verlaten tot het scheppen van zóo ruime afzetmogelijkheden als ons dit jaar werden geboden, behoeft geen betoog; ook de kracht en doeltreffendheid der reclame worden ieder jaar een dwingender eisch en de zoo succesvolle Blue-Band-campagne zal ongetwijfeld ook den lezer van dit verslag nog versch in het geheugen liggen. Wij hebben de ervaring opgedaan, dat de aanzienlijke sommen, welke aan deze campagne werden ten koste gelegd en welke geheel ten laste van het boekjaar 1923 werden afgeschreven, door het ongeëvenaard succes, hetwelk daarmede werd behaald, ruimschoots werden gecompenseerd“.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 03/10/1924; p. 4/8

De postroolame.

Naar thans wordt medegedeeld, heeft de N.V. van den Bergh's Fabrieken te Rotterdam, daartoe officieel aangezocht, zich bereid verklaard om — onafhankelijk van den uitslag van het kort geding of van latere procedures (van de bereidverklaring was voor de beslissing van den president van de rechtbank te 's-Gravenhage kennis gegeven) — afstand te doen van haar rechten inzake de Blue Band-reclame in de poststempels. Voor de waardeering van deze houding der firma diene, dat het contract destijds op initiatief der postreijen werd afgesloten en annuleering geschiedt, zonder dat de N.V. op eenigerlei schadevergoeding aanspraak maakt.

De N.V. van den Bergh's fabrieken heeft aan een 500-tal boeren, waaronder de kaasboeren, die alleen 's-winters leveren, bericht, dat ze door opheffing van haar gecondenseerde melkbedrijf te Rotterdam - ze vervaardigt ook nog gecondenseerde melk in Uithoorn en Alkmaar - na 1 Maart hun melk niet meer kan ontvangen. Deze 500 boeren, de helft van de leveranciers der fabrieken, leverden te zamen ongeveer 200.000 L. per week. Naar men ons van de zijde van den *Bond van Melkveehouders mededeelt*, zal het gemakkelijk gaan in het centrum van melkfabrieken, dat Rotterdam is, ander emplooi voor deze hoeveelheid melk te vinden, al is er dan ook overal melk genoeg.

Van andere zijde deelt men dit optimisme niet in alle opzichten en verwacht men, dat de maatregel van v.d. Bergh's fabrieken in elk geval niet zonder eenigen invloed op den hoogen melkprijs van het oogeablik zal blijven.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 04/03/1925; p. 2/4

LAND VAN ALTENA. Bij het faillissement der zuivelfabriek „De Bommelerwaard” te Ammerzoden in Januari l.l., waren de boeren van de afd. Andel, Giessen en Rijswijk van den Bond van Melkveehouders in Z.-H., hierin betrokken voor plm. 6 weken melkgeld. Tot heden is de melk verwerkt door de coöp. melkfabriek te Genderen. Nu de fabriek te Ammerzoden is aangekocht door den heer De Vos, had Maandagavond in café De Lorm een gecombineerde vergadering plaats, waar genoemde heer de melk op contract kocht tot 15 Oct. a.s. Betaald zal worden $\frac{3}{4}$ ct. per L. boven Eilandprijs, terwijl voor zindelijke melk $\frac{1}{4}$ ct. per L. premie toegekend zal worden. In de genoemde gemeente's zal alleen melk van leden worden opgeladen, terwijl de heer De Vos nog de toezegging deed, thans reeds 50% te zullen voorschieten voor de vorderingen op de oude vennootschap.

Het gaat hier om een particuliere zuivelfabriek in Gelderland - Bommelerwaard - bestaan van ca.1917 tot 1946

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken)
09/10/1925; p. 3/8

Andel.

— De vereenigde melkveeou-
ders in deze gemeente hebben
het contract betreffende het leveren
van melk aan de zuivelfabriek
„De Bommelerwaard“ wederom
verlengd.

**Nieuwsblad (voor Gorinchem
en omstreken), 20/11/1925; p. 3/10**

Zullohem.

— In zijn Vrijdag j.l. gehouden
ledenvergadering van den bond
van melkveehouders werd besloten
de melk te leveren aan de zuiv-
elfabriek te Genderen.

WOUDRICHEM. Vrijdagavond hield in *café v. d. Wiel* de afdeling Woudrichem van den Bond van Melk-veehouders een druk-bezochte ledenvergadering. Van het bestuur was alleen het lid A. B. Holster afwezig.

De voorzitter, de heer C. M. Schaap, heette allen welkom en gaf nadat de notulen waren gelezen en onveranderd goedgekeurd, een relaas van hetgeen de laatste dagen het bestuur had ondervonden.

Het betreft hier de **stopzetting van de melkontvangst te Gorinchem van de N.V. Galak Cond Milk & Co. te Rotterdam**, terwijl het contractjaar nog niet geëindigd was. De reden was in de kennisgeving niet genoemd, men had de melk overgedaan aan een andere fabriek, dat was alles. In een latere bespreking met een vertegenwoordiger van Galak werd dan ook de duurte der melk genoemd, maar ook zou uw bestuur, en in hoofdzaak de secretaris-penningmeester de heer de Lorm, door zijn onaangenaam optreden de oorzaak zijn.

De heer de Lorm, nog van andere zijden hierover aangevallen, verklapte toen iets, wat hij van plan was, ter wille van den vrede, geheim te zullen houden. Voor eenigen tijd was hij n.l. door den Directeur van Galak uitgenoodigd tot een kleine bespreking. Daar werd hem toen het aanbod gedaan, dat hij doorlopend voor zijn eigen melk Haagsche kringprijs kon ontvangen of ineens f 100 in contanten per jaar mee naar huis kon nemen, zulks voor zijn reis en om dan als vertrouwensman voor hun op te zullen treden.

De heer de Lonn gaf echter te kennen, dat zijn functie hem niet toeliet, daarvoor gelden van een fabriek aan te nemen en wees daarom het aanbod van de hand. Overigens had alles een normaal verloop, totdat het bewuste bericht kwam.

Terwille van de leden is nog beproefd, den Directeur te bewegen op zijn besluit terug te komen, maar toen hij daarop tot heden een schriftelijk antwoord schuldig bleef, heeft hij den voorzitter, nadat deze hem had opgebeld, medegedeeld, dat hij in deze streek definitief geen melk meer koopt.

Deze mededeelingen wekten groot opzien bij de leden, zij zouden niet dulden dat hun secretaris tegelijk de vertrouwensman van een fabriek zou zijn. Ook verzette men zich tegen de overgave aan een andere fabriek; men koesterde thans de vrees dat een ander in deze streek voor vertrouwensman dienst doet. Besloten werd met op 1 na algemeene stemmen Galak te verzoeken het contract als geëindigd te beschouwen en de melk daarna zoo mogelijk over te brengen naar **Nieuwendijk**.

Het bestuur en in zonderheid de secretaris, werd hulde gebracht voor zijn optreden en betrouwbaarheid voor de afdeling. De secretaris acht hiervoor geen dank verschuldigd te zijn, hij meent niets meer dan zijn plicht gedaan te hebben.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken)
22/01/1926; p. 2/6

Land van Altona.

— Niet zoodra Zaterdag bekend geworden was, dat door 't bestuur van de melkveehouders-vereene te Woudrichem voor bijna alle leden, de melk tot 1 Oct. 1927 was ondergebracht bij de Coöp. Zuivelfabriek te Nieuwendijk, of 'n vertegenwoordiger van „Galak“ verscheen weder bij zijn vroegere leveranciers en wist enkelen over te halen, hun woord, aan het bestuur gegeven, in te trekken, en hun melk weder in handen van „Galak“ te stellen.

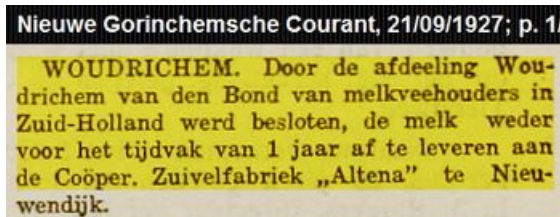
Wij vernamen nog, dat in een gecomb. vergadering van den handel met den bond van melkveehouders, door eerstgenoemde op een melkprijs-verlaging werd aangedrongen, terwijl van de andere zijde aan verhooging was gedacht.

Einde Januari zal weder een bespreking plaats hebben, doch daar per 31 Jan. a.s. de taxepremie ten einde loopt, acht men dit reeds een aanmerkelijke verlaging van den prijs, zoodat een verdere verlaging per 1 Febr. onder deze omstandigheden niet verwacht wordt.

Door de heeren IJ. M. Kentie en P. v. Vugt J.Wz. wordt daarop de rekening over 1925 nagezien en na een kleine wijziging voor in orde geteekend.

Een voorstel van een der leden, om den secretaris-penningmeester, die al zijn werk geheel belangeloos verricht, een geschenk aan te bieden, wordt met algemeene stemmen aangenomen. De heer de Lorm dankt de heeren voor het in hem gestelde vertrouwen en dankt bij voorbaat reeds voor het hem wachtende geschenk, dat thans door hem met liefde zal worden in ontvangst genomen.
Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.

1927

1930

Nieuwsblad van van Heusden, 1930-12-12

ook bij Nieuwendijk

Ingezonden.

Propaganda voor aansluiting bij Zuivelcoöperatie - CZ. Nieuwendijk-I

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

Voor de Melkveehouders in 't Land van Altena.

Nu de landbouwcrisis ons allerwege gaat beangstigen, wordt het steeds dringender eisch, dat we als landbouwers elkander helpen. We zijn meer dan ooit in dezen tijd op elkander aangewezen. Van alle kanten wordt de noodzakelijkheid ons aangetoond en van vele zijden toegeroepen „landbouwers organiseert U!” Meermalen is ook, vooral den laatsten tijd gebleken, dat we door organisatie veel kunnen bereiken. Althans meer dan den enkeling die in heel wat gevallen onmachtig is, in hetgeen door organisatie wordt verkregen. Ik wil me hier ook direct doen kennen als een coöperator. Niet dat ik op elk gebied de coöperatieve bedrijfsvorm verkies. Er zijn in onze maatschappelijke samenleving schakeringen, waarbij ik het particulier initiatief vrij spel wil laten.

In de huidige omstandigheden is het evenwel voor ons als landbouwers wel de aangewezen weg, zich zoo goed mogelijk te organiseren. Dat velen in het Land van Altena dit gevoelen zijn toegedaan, stemt me aangenaam. Dat het echter niet allen zijn ontmoedigd, ja vertoornd me, in een zeker geval, in niet geringe mate. Ik wil me hier bepalen tot de voornaamste tak van ons bedrijf n.l. de melkerij. Wat is er bij een aanzienlijke groep onzer melkveehouders in Altena toch nog een treurig idee, van dit soort van coöperatie. Wat heeft de geschiedenis van de laatste 15 jaren

toch een geringe invloed uitgeoefend op de kennis van deze onze collega's. Wat zijn ze hardleers.

't Zou te veel plaatsruimte vergen om de historie welke hieraan verbonden is in zijn geheel te gaan omschrijven. Men weet maar al te goed wat de drijfveer is geweest tot het oprichten der coöp. zuivelfabriek te Nieuwendijk. Niets minder dan het roekeloos spel, dat er destijds door de firma v.d. Bergh te Rotterdam met onze melkboeren gespeeld is.

Dat deze coöperatieve fabriek gelukkig altijd goed heeft gewerkt, is een omstandigheid, waarvan in de eerste plaats haar leden en leveranciers hebben geprofiteerd, maar waarvan ook de rest van onze medeboeren de profijtten hebben genoten. Het is een onaanvechtbaar feit, dat al de particuliere zuivelbedrijven in den omtrek, ook nu nog, door de fabriek te Nieuwendijk worden gedwongen, de huidige prijzen te betalen.

Al de leveranciers van genoemde fabrieken danken dus hun melkprijzen aan de coöperatie te Nieuwendijk. Nu is het waar, dat het momenteel een slechte tijd is om voor coöperatie propaganda te maken. Vooral hierom, dat er met een onzer lanbouwcoöperaties, waarbij veel menschen uit Altena betrokken zijn, een donkere tijd wordt doorgemaakt. 't Is ook niet mijn bedoeling om alle niet-leden melkveehouders aan te sporen om lid te worden van de fabriek te Nieuwendijk. Ik wil slechts enkele vragen stellen.

Waarom levert men zijn melk niet aan die fabriek?

Om dit te doen behoeft men geen lid te worden der coöperatie. Men behoeft zich heelemaal niet te verbinden. Door de melk te leveren bevordert men een verlaging van het onkostencijfer en een opvoering van het uitbetalingscijfer dier fabriek. Dus zonder verplichtingen aan en alleen slechts profiteeren van de coöperatie is toch geheel zonder financieel gevaar en tot steun van zijn medeburgers in den strijd om 't bestaan. Men is moreel verplicht elkander bij te staan waar het mogelijk is.

Die mogelijkheid nu is hier aanwezig en wanneer ze in toepassing wordt gebracht kan ze slechts leiden tot aller voordeel.

Wat zou dan de reden dat men elkander in den steek laat?

Die fabriek staat daar in ons belang. Dat kan van geen enkele particuliere fabriek worden gezegd. Of heeft de meening post gevat dat men er voordeel bij heeft als men de melk aan eigen fabriek onthoudt en aan speculatieve bedrijven verkoopt? Van dit laatste heb ik me grondig op de hoogte gesteld en kan hier in 't publiek ten stelligste verzekeren, dat geen enkele particuliere fabriek uit den omtrek, noch „Amilko” te **Gorcum**, noch „De Bommelerwaard” te **Ammerzoden**, noch de *V.Z.* te **Heusden**, in het tijdvak van 1 Januari tot 15 Nov. 1930 de prijzen hebben betaald die de coöperatie te Nieuwendijk betaalde.

Wie meent het tegengestelde te kunnen bewijzen, die nodig ik beleefd uit mij van antwoord te willen dienen. Gaarne zal ik mijn cijfermateriaal ter beschikking stellen van het publiek.

Wel wordt er van die zijde gezorgd deze zoo dicht mogelijk te naderen, maar nooit hebben we het nog beleefd, dat de gemiddelde jaarprijs, boven die der coöperatie te Nieuwendijk uitkwamen. Een grondig bewijs dat men niet meer kan uitbetalen dan Nieuwendijk. Wel vindt men een enkele maal een hogere prijs op de afrekening, maar dat is altijd in den tijd dat het kleinste kwantum melk wordt ontvangen of bij het beëindigen van een contract. Bij de groote melktoevoer in de maanden Mei en Juni is het verschil altijd het grootst. Dan betaalt de fabriek te Nieuwendijk belangrijk hooger uit dan de anderen.

Is het dan uit onkunde of is het iets anders dat U de coöperatie den rug doet toekeeren?
Staan die particuliere bedrijven zooveel hooger in Uw vertrouwen, dat Ge U slechts daar veilig
acht en zijn er reden aanwezig dat de de coöperatie dat vertrouwen moet onthouden?
Ik vraag slechts, maar zeg U tevens, dat Uw plaats is bij de coöperatie, zoo niet als lid, dan toch
als leverancier. Het leveren aan speculatieve fabrieken beteekent voor Altena's melkboeren, ver-
raad plegen aan eigen stand. Hoe zoudt Ge varen als de coöperatie er niet was?

Geef Uzelf antwoord. Ik wil mijn betoog niet langer maken, maar toch al mijn collega's toeroe-
pen: „Bekijk de zaak zooals ze werkelijk is en onderzoek hetgeen U duister is.” Dan zult Ge ze-
ker van inzicht veranderen. Tenzij Ge daartoe te egoistisch zijt of voor een gezamenlijk strijden
voor het dagelijks brood, door mindere edele gevoelens gedreven bedankt. Tot wederziens.

Dank aan den Redacteur.
CO OPERATOR Az.

Ingezonden.

Propaganda voor aansluiting bij Zuivelcoöperatie - CZ Nieuwendijk-II

AAN DE MELKVEEHOUDERS IN 'T LAND VAN „ALTENA.”

Geachte Redactie.

Met dank voor opname van mijn vorige stukje vraag ik U nogmaals even het woord.

Het spijt me eenigszins dat er niemand op mijn schrijven, gericht aan mijn collega's melkvee-houders in 't Land van Altena, ageerde. De feiten die ik noemde zijn niet tegen te spreken, dat was mijn overtuiging reeds bij publicatie. Wat ik nog wel had verwacht, was, het nut der speculatieve fabrieken, tegenover de coöperatieve fabrieken, bepleit en verdedigd door den een of anderen „Anti-coöperator.” Sommigen probeeren werkelijk dat nut te motiveren. Ook hierop tevergeefs gewacht.

Mag ik hieruit opmaken, dat alle lezers die dit onderwerp aangaat, het roerend met mij eens zijn? Als ik dit niet beter wist zou ik een vraag stellen, die ik thans in de pen houd. Gelukkig zijn m'n ooren goed en probeer ik ze ook zoo goed mogelijk te gebruiken. Zeer uiteenlopende, heerschende meeningen, heb ik dan ook opgedaan.

Verschillende stemmen van niet coöperators, melkleveranciers aan de speculatie, mocht ik beluisteren die het inderdaad met mijn vorig schrijven eens zijn. Anderen achten het particulier bedrijf meer solied dan de coöperatie. Weer anderen zien de coöperatie ook de fabriek te Nieuwendijk, als een grooten „boeman”: Een wonderlijk standpunt wordt door deze laatste ingenomen. Veelal zijn deze menschen weinig handelbaar. Ze zijn, wat hun inzicht betreft, ongeveer 100 jaar achter bij de normale menschen en zijn totaal niet in staat over een maatschappelijk onderwerp mee te praten.

Het is de groep (*remmers*) die aan onze vooruitstrevende boeren veel last bezorgen. Waar zijn dan de vruchten van het landbouwonderwijs en voorlichting gegeven in cursussen, de pers, enz. enz. Of is het pure onwil, die een gevolg is van moedeloosheid, veroorzaakt door de nijpende malaise?

Wat het ook is, dit staat vast. De saamhorigheid is zoek. De oneenigheid en verwarring lijken wel een crisis in de crisis. Reken er allen op, dat zich dit ter bestemder tijd zeker zal wreken. En dat door eigen schuld. Het schijnt of oogen en ooren van velen op non-activiteit gesteld zijn. Heel wat kleine boertjes verdwijnen nu reed, als melkboer van 't tooneel. De groote worden kleiner. Het aantal melkkoeien vermindert niet onbeduidend in Altena. 't Gevolg zal zijn, minder melkaanvoer, achteruitgang der fabrieken en een daling der melkprijzen. Geen enkel zuivelbedrijf ontkomt hieraan. Ook de fabriek te Nieuwendijk niet.

Onthoud dit wel, ook Gij die aan de speculatie leveren, want deze fabriek is het die de prijzen stelt. De coöperatieve fabriek is uit den nood der tijden geboren. Draag zorg dat ze in der tijden nood niet ondergaat. ***Gij leverancier, aan de speculatieve fabrieken kunt onze coöperatie evenmin missen als wijzelf. Als de fabriek te Nieuwendijk eens ophield te bestaan dan was het ook met U gedaan.*** Bedenk dat en zendt Uw melk naar de coöperatie, waar Ge allen thuis hoort.

Waar schuilt het financiële gevaar om daar leverancier te zijn? En waarin bestaat die vermeende meerdere financiële zekerheid bij de particuliere fabrieken? Toon mij die eens aan! Zeg niet dat ik louter propagandist ben voor de coöperatie. Ik ben die wel, maar uitsluitend om de eenheid te bevorderen die ons sterker maakt in den crisis-strijd. Met U samen worstelen wil ik, om aan den nood der tijden zooveel mogelijk te ontkomen en dat kunnen we met onze melkerij op geen andere of betere manier dan ik hierboven omschreef.

Dank aan den Redacteur.

1932

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1932-01-08;

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.)

Land van Altena, januari 1932.

Waar is een coöperatieve melkfabriek goed voor? - I

Deze vraag kwam mij in gedachten, toen mij ter oore kwam, hoe vooraanstaande boeren in het „Land van Heusden en Altena”, tegenwoordig hun melk verkoopen aan de particuliere melkhandelaars, n.l. op de prijsbasis van wat een coöp. melkfabriek in genoemd land uitbetaalt.

Wat verstaat men nu onder zulke boeren, die parasiteeren op de uitbetalingen van een coöp. melkfabriek? Zij lijken op de darren in een bijenkorf. Zij profiteeren van het werk, dat anderen voor hen doen. Zij zorgen, dat enkel hun eigen „ik” er wèl bij vaart en zien met welgevallen, dat hun standgenooten (de coöperators) voor hen het zaakje opknappen. Het ergste is echter nog dit, dat door zulke groote melkboeren nu heel wat meer voor hun melk ontvangen wordt dan door hun vele kleine medeleveranciers. Het logische gevolg hiervan is, dat de minder gegoeden dit betalen. Dus parasiteeren die groote vooraanstaande boeren in dubbelen zin.

Ten eerste op de coöperatie en dan nog op de ruggen van den kleinen boer. Zij begrijpen toch wel, dat zij, door de coöperatie niet te steunen, indirect hun eigen zaak en direct die van hun medelotgenooten benadeelen.

Wij, coöperators, vinden zoo iets treurig, daar wij voor devies hebben: „Allen voor één en één voor allen”.

U, geachte redactie, beleefd dankend,
Hoogachtend,
S. V. van A. te A.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1932-01-22;

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.)

Land van Altena, januari 1932.

Waar is een coöperatieve melkfabriek goed voor? - II

Mijnheer de Redacteur.

Mag ik een plaatsje naar aanleiding van het stukje van S. V. van A. in ons blad van 8 Jan. j.l. Met gemengde gevoelens nam ik kennis van den inhoud. Werkelijk treurig is een toestand als inzender vermeldt, maar tevens verheugend, dat hij zelf een andere meening is toegedaan en die verdedigt. Vroeger leverden we onze melk aan Van den Bergh. We hadden een laag vetgehalte.

Daardoor leverden we voordeelijker per liter dan bij de coöp. op vetgehalte. Meer dan eens hebben we bericht gekregen, dat het gehalte te laag was, steeds beneden 2.80 %. Van vervalsching met water door ons was geen sprake. Het lag dus geheel bij vee en voeding. Toch bleef men te

Rotterdam onze melk graag koopen. Waarom? Omdat de coöp. te Nieuwendijk een krachtige tegenstander begon te worden van de firma Van den Bergh.

Kregen we een paar jaar tevoren bij warm zomerweer zoowat om den anderen dag onze melk terug, ook dat begon geheel te veranderen. Het kon zoo heet niet zijn, dat de melk zuur terug kwam.

Vooraf deze beide redenen, maar ook nog meer andere, die ik verzwijgen zal, brachten me tot ernstig nadenken. Ik veranderde geheel van inzicht, hetwelk er toe leidde, dat ik aan den Nieuwendijk ging leveren. Niettegenstaande mijn laag vetgehalte. Ik kreeg de volle overtuiging en heb ze nog, dat ik en wij allemaal dáar thuis hooren. Bij de coöp. kreeg ik de waarde uitbetaald en aan de coöperatie had ik reeds te danken mijn gemakkelijke en voordeelige leverantie aan Van den Bergh.

Op dezelfde manier profiteeren de lui, door inzender bedoeld, ook nu nog van de coöperatie. Het is jammer, dat die menschen zoo weinig het algemeen boerenbelang voorstaan. Het is een droef teeken, dat juist die menschen, die den toon kunnen aangeven, zoo dwars en onverstandig blijven volharden. Persoonlijk weet ik ook enkele gevallen van de wijze, waarop de melk wordt verhandeld. En ik geloof waarlijk, dat het nog erger is dan vroeger. Ik zou haast geneigd zijn te zeggen: de particuliere melkhandel in deze streek is geworden een melkgesjacher.

Hartelijk dank, Mijnheer de Redacteur, Hoogachtend, L. A.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1932-02-05

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.)

Land van Altena, Februari 1932.

Waar is een coöperatieve melkfabriek goed voor? - III

Mijnheer de Redacteur.

Mag ik ook eens een klein plaatsje in uw blad? Bij voorbaat dank.

Toen ik het stukje las van L. A., kwam me onwillekeurig in herinnering, wat er zoo nu en dan al geschreven werd over het melk leveren. Verschillende stukjes zijn er al door meerdere personen gepubliceerd. Nu is het mijn plan niet, om dat geschrevene direct tegen te spreken, maar toch zou ik op willen merken, of het nu bij de coöperatie te Nieuwendijk alles goud is, wat er blinkt.

Men kan mij toch moeilijk kwalijk nemen, als het vetgehalte van mijn melk laag is, op literprijs te leveren in plaats van op vetgehalte? Dat kan toch niet aan den Nieuwendijk?

Ik geloof ook, dat de propagandisten van de coöperatie sommige dingen wel eens wat overdrijven, zooals b.v. het verschil tusschen liter- en kiloprijs. Men beweert daar, dat 100 L. gelijk staat met 103 Kilo. Daar staat tegenover de bewering van andere fabrieken, b.v. te Heusden, welke dat verschil niet erkennen.

Beide beweringen hebben toch evenveel recht van bestaan? Zoo wordt ook door de fabriek te Nieuwendijk de hoogste en laagste prijs aangegeven op de melkafrekening. Ik zou willen vragen: wat heeft dat voor zin? Is misschien dat hoogste bedrag als lokaas bedoeld en bij wat goeden wil voor ieder leverancier bereikbaar? De praktijk leert wel beter.

Als nu dergelijke dingen meer schijn zijn dan wezen, waar zit dan het voordeel van de coöperatie voor de leveranciers? Er wordt wel geschermd met het devies allen voor één en één voor allen, maar ik zeg met nadruk: eerst eigen persoonlijke belangen en dan die der gemeenschap voor te staan, is ieders plicht en voornamelijk in dezen slechten tijd. Wil iemand coöpereren, hij ga zijn gang, maar laat dan andersdenkenden zich naar hun eigen inzicht inrichten.
U, mijnheer de Redacteur, mijn welgemeenden dank.

EEN MELKER.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1932-02-12;

INGEZONDEN STUKKEN.
(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.)

Land van Altena, Februari 1932.

Waar is een coöperatieve melkfabriek goed voor? - IV

Hooggeachte Redactie.

Mag ik U beleefd verzoeken, het volgende te willen plaatsen?
Uit het stukje in uw blad van de vorige week, ingezonden door „een melker”, blijkt duidelijk, dat we daar te doen hebben met een zeer kortzichtig anti-coöperator. De schrijver komt met ‘n 2-tal argumenten, waarmee hij schijnbaar de fabriek te Nieuwendijk een blaam wil opleggen om tenslotte zijn verplichting aan de coöperatie, die hij zich wel bewust is, brutaal weg te redeneeren. De schrijver, hoe goed ook geslaagd om zijn houding in deze te bepalen, zag geen kans boven de onbenulligheid uit te komen. Zijn vinding rijkheid plaatst een bewering tegenover een feit. hij zegt b.v.: Heusden beweert dat er een verschil is tusschen 100 L. melk en 100 K.G. melk. Een feit is, dat 100 L. melk van gemiddelde samenstelling 103 K.G. wegen.

De fabriek te Nieuwendijk plaatst zeer waarschijnlijk den hoogsten prijs, die soms ‘t dubbele bedraagt van den gemiddelden prijs, als lokaas op de uitbetalingskaartjes, maar waarom ziet de schrijver dan dien laagsten prijs over het hoofd, die dient dan zeker als knuppel in het hoenderhok. Dit sterk staaltje van kortzichtigheid levert den schrijver een zeer teleurstellend resultaat op.

Het zal wel moeilijk zijn of mogelijk nooit gelukken, hem het nut van de coöperatie zoo voor te stellen, dat hij het begrijpt. Het kan ook zijn, dat hij wèl overtuigd is van de noodzakelijkheid van de coöperatie en zeer goed op de hoogte is met het nuttige werk, dat reeds tot stand kwam door de fabriek te Nieuwendijk en waarvan de geachte inzender ook de voordeelen nog steeds geniet. „Maar wat baten kaars en bril, als de uil niet zien en wil”, om met Jan Steen te zeggen. Als men wit zwart noemt, is het beter niet verder te redeneeren.

Een publiek debat voeren met den schrijver ligt niet op mijn weg. Toch zou ik hem willen aanraden dat hij zich voortaan beter berade, alvorens zich tot krantengeschrijf te zetten. Wilt ge dat doen, schrijf dan zakelijk en wacht U voor weinig beduidende, ondoordachte, onware voorstellingen.

Met dank aan de Redactie.

S. V. van A. te A.

Hiermede sluiten wij deze discussie. - Red.

